

UPA SABAT SKUL ZIRLAI

**Bawipa' hrang kilkhawinak -
A ratsal hlan tiang**

A NGANTU: G. Edward Reid

**Jaunary, February, March
2023**

Sabbath School Lesson

ဖလမ်းချင်းဘာသာ

ပုံနှိပ်သူ
ဦးဖုန်းနိုင် (၀၀၃၅၄)
မန်နေဂျာ
ကင်းစောင့်ပုံနှိပ်တိုက်
၂၀၆ ရွှေသစ္စာလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်
ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ
ဦးစောထီမသေ (၀၁၉၈၇)

ဥက္ကဋ္ဌ
မြန်မာပြည်သူ့မနေ့ဆုံးပုံအသင်းတော်
၆၈ ဦးဝိစာရလမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

အုပ်ရေး - ၃၅၀

ဓမ္မဒါန

ပထမအကြိမ်

A Sung Um Thupawl

(1)	Pathian innsang ih telnak.....	7
	(December 31- January 6))	
(2)	Kan hnen ih Pathian thukam	19
	(January 7-13)	
(3)	Thenhra thenkhat peknak thutiam.....	31
	(January 14-20)	
(4)	Jesuh hrangih thilhlan	42
	(January 21-27)	
(5)	Leiba cinfel dan	53
	(January 28 - February 3)	
(6)	Vanram ih hlawnthil retnak	65
	(February 4-10)	
(7)	Hi tenau bik pawl	76
	(February 11-17)	
(8)	Hlawhtling dingih khawkhannak	88
	(February 18-24)	
(9)	Duhamnak ih fimkhunak	100
	(February 25 - March 3)	
(10)	Peksalnak	111
	(March 4-10)	
(11)	Harsat caan ih kilkhawi awknak	123
	(March 11-17)	
(12)	Rinum pawl hrang laksawng	134
	(March 18-24)	

Bawipai' hrang kilkhawinak - A ratsal hlan tiang

Tlolak le leitlun a tuahtu in hringmi pawl thawn pehtlaihawk a duh dan pawl hi kan hrang ahcun fiahfelfai zetih theih ding cu thil harsazet a si.(Mangbang za rori a si). “Pathian ih fa tiih kawh ding khop in kan hnenih a thlenter mi Pa ih duhdawtnak maksakzia hi zohhnik uh” 1 Johan 3:1. Cumi lokhal Ellen G White cun, “Milai ih ropitnak thawn an bang aw maw? Pathian fale tiih kawh ai ih ropitnak hi ziangsaw um cuang?... Leitlun daan in hivek tlukih sunglawi a um kem? – *Ellen G. White, Mangbangza Pathian zangfahnak*, p- 341. Leitlun sualnak khawthim hin Jesuh hnenih in pekmi lungawinak taktak hmu fiang thei lo dingin in rak tuah. Cucing in kan ralring lo a si ahcun leitlun ih thlemlnak le lei thilri pawl cun Jesuh hnen ihsin in thenhrang ding a si. Satan ih thlemlnak pawl hmuahmuah hi Pathian ih kamsuak thu cun in rak sim cia thluh zo. “Asinain len a duhtu pawl cu thlemlnak ah, le thang ah, le siatralnak le hlohralnak ih mi hnuk thlatu atthlak le mi siatsuah thei cakhiarnak tampi ah an tlu theu. Ziangatile tangka ngainat cu sual hmuahmuah ih bulhram a si: cucu daw in mi hrekhat in rinnak an pialsan ih, thinharnak tampi thawn anmah le anmah an sun tlangaw theu” (1 Timote 6:9-10).

Ziangkhal sehla Bawipa cun paisa ngah dan ding le fimvar zet ih hman dan ding in zirh ih, Paul ih ralringnak a pekmi, “siatsuahnak le cemralnak” a timi ih hruailut aw lo dingin kan ralring thiam a tul. Bible cang 2,000 lenglo pawl cun Paisa thawn a pehpar aw mi kan thinlung um dan thuhla a sim ih, Pathian cun hringnun ih paisa hman dan ding le rinum zetih tawlrel awk dan ding pawl khal in zirh thluh. Tu himi kuata ahhin Pathian amah thawn kan

zomawknak ih a duh dan le Kan zuar, kan lei thei nawn lo(Thup 13:17) caan khal ih rinum zetin amah zumnak lam ih kan thanso thei dan ding pawl kan zir ding a si. Asinan hivek zumnak pawl cu zankhat thilthu ih ra um that pawl an si lo ih, Pathian ih in pekmi ah rinum zetih tawlrel dan kan thiam theinak ihsin a si sawn a si. Tu rori hmanah kan hmai lam ih a ra dingmi hrangah kan timlam aw thei.

Pathian cu thilri ngah zet pakhat a si ih, amah thawn hna kan tuan tlang ahcun, anih cun a thilri pawl cu kan kut ah a ret ding a si. Milai pawl hi an thianhlim ih, thiangfai zetin Amah bomtu kut an si dinghi rundamtu ih tumtah mi pakhat a si. Himi tikcu remcang zet a um ruangah a hnen ah lungawi thu sim uh si, “Anih cun thim ih thiltitheinak ihsin in runsuak ih, a duhdawt mi a Fapa ih uknak ram ah in ret: Amah ahcun a thisen ih zarah sual ngaidamnak tlennak kan ngah” Kolose 1:13-14 (NKJV)

Pathian cun a fale pawl cu mifim Solomon hmangin thurawn a rak pek, “Bawipa cu na thilri le na thil karhzaimi hmuahmuah ih thlaithar thawn upat aw: Thufim 3:9 (NKJV). Himi thurawn hi a mawi zet, ziangahtile, “Maw Bawipa, nang cu sunlawinak le upatnak le huham co tlak na si: ziangahtile thil ziangkim na sersiam ih, nangmai’ duhnak ruangih ra um le sersiam mi an si, (Thuphuan 4:11). Leitlun hmuuhdan menmen ahcun kannih cu sawmngiarnak le thinbangnak tikcu caan ih tlangleng mi men kan si. Ziangkhalsehla Khristian pawlih thlirnak cun zumawknak, Jesuh ih in rak sim cia mi leitlun minung san thuanthu a rung um dan ding pawl le voihnih Khirh a ratsalnak ding a nai zo ih, sangka hram ah a um zo tivek pawl khal beiseinak thawn kan hmu a si. Himi tonteh zirlai pawl hin na zumnak a thuk sinsin theinak dingah le Pathian ah na zumnak um tahrat in, Amai hrangih

rinumzet tawlrel thiamtu ih na suah theinak ding hrangah thlaza kan cam a si.

G. Edward Reid hi M.Div. (Andrews University), MPH (Loma Linda University), JD (Georgia State University) pawl ihsin tlawngtheh tu a si ih hlei ah ordained minister le licensed attorney si phah tho in, kum tamzet North American Division ah director of Stewardship Ministries hna rak tuantu a si.

ZIRLAI 1**December 31–January 6****PATHIAN INNSANG IH TELNAK****SABBATH TLAILAM****December 31**

Bible siar ding: Gal. 3:26, 29; Saam. 50:10–12; 1 Sansiarnak. 29:13, 14; Fili. 4:19; 1 Johan 5:3; Matthai. 6:19–21.

Bible cangken: “**Pathian ih fa tiih kawh ding khop in kan hnenih a thlenter mi Pa ih duhdawtnak maksakzia hi zohhnik uh**” (1 John 3:1).

Khristian kan sivek in, Pathian thawn kan zomawknak ah mangbangza thil a si mi cu Anih cun leitlun ih a neihmi thilri kilkhawi dingin in rinsan ngam hi a si. Milai hungum thokdan pawl kan zoh asile Pathian cun Adam le Eve cu a thil sersiam mi pawl bulpak zetih kilkhawi dingah a thlah (*zoh aw*, Semtirnak 2:7-9, 15). Ramsa hmin a phuahternak ihsin thok in Eden hmuan a kilkhawi ter ih, leitlun ah fanau tam zet nei dingah thu a suah. Pathian cun hi leitlun ahhin Amah ai-awh ih hnatauan tu ding kan si timi in theihter a si.

Anih cun neihsiah thilri thawn thlawsuah in pe ih, asinan cumi pawl kilkhawi thluh dingin a rinsan zet mi kan si. Paisa lakdan, zohfel dan le thiamnak hmangih paisa kuat awkdan, budget tuah dan asilole Sabbath zingah Biakinn ih thenhra thenkhat le thawhhlawm kan rak keng dan pawl khalah a mi rinsan zetmi kan si. Anih cun thlawsuah in pekmi pawl cu kanmai tulhai ah siseh, midang tulhainak ah le A hnatuannak ih a tulhainak pawl

ah hmang dingin thazang peknak in nei theu a si. Zum umlo zetin Anih cun a fale pawl an thansoh theinak ding, biakinn a um that theinak ding le santiluan ih fimzirnak a hlawhtling vivo theinak ding hrangah kannih pawl hi A rinsan zet mi kan si.

Tuizarh kan zirding mi ahcun, caantha kan ngahmi le Pathian innsang sungtel kan sinak vekih kan tuanvo pawl phorhsuak in kan zir ding a si.

THAWHSAL NI**January 1**

Kannih cu Pathian innsang sungtel kan si

“**Hi thu ruangah kan Bawipa Jesuh Khrih ih Pa hnenah ka khuk ka bil, Van le leilung ih um sungkua hmuahhmuah cu amai’ hmin sakmi an si,**” (Efi. 3:14, 15). **Himi bungcang cun ziangruahnak in nei ter? Cumi ahcun ziangvek beiseinak saw kan hmu?**

Jesuh cun hnatauan a thok pek ahkhan hitin a ti, “Cuiruangah hitiin thla cam uh: Vancung ih um kan Pa, na hmin thianghlim seh”(Matt. 6:9). Lehhnu ah bulpak zetin dunghluntu pawl hnenah a run hmang sal, Amai’ pa rori cu, “Vancung um kan Pa” tih ko dingin in sim. Jesuh a thawhsal hnu ih Mary thawn an hmuw awk tikha Mary cun va pawm a duh zet. “Jesuh in a hnenah, I dai aw hlah; ziangatile ka Pai’ hnenah ka kai so hrih lo: ka unau pawl hnenah va feh sawn awla, Ka Pa, le nan Pa, ka Pathian le nan Pathian hnenah ka kai so ding a ti, tiin va sim hai aw, a ti. (Johan 20:17). Jesuh thawn Pa kan neih mi a bangawk ruangah, Anih cu kan unau pa a sihi, kannih pawl cu Bawipa ah unau nu le unau pa kan si thluh. Jesuh cu leitlun ih innsang sungtel a si zo ruangah kannih khal vanlam innsang sungtel ah kan cang thei. “Leitlun ih

sungkua za le vanlam sungkua za cu pakhat an si" Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 832.

Siar ding: Suah 3:10; Suah 5:1; le Galiti 3:26, 29. **Himi bungcang pawl in Pathian ih in pehtlaih dan ziangtin an rel? Ziangah thazang pekawk a tulnak san?**

Sersiamnak lam vun thlir tikah khawdai tuah dan, le daan pangai kan hrang ih a um mi pawl kan hmu thei ih, Ca thianghlim in Pathian a um thu lawng hi in zirh lo ih, in duhdawtnak thu le cuvek ih duhdawtnak sungkua ih kan tel thu pawl le Pathian thawn kan laicinawknak thu pawl khal in sim a si. Jesuh in Israel pawl cu, "Ka mi pawl" asilole kannih cu, "Pathian fale pawl" asilole Pathian cu, " Kan pa" tin a ko khalah a bitum bik mi cu an bangaw thotho: Innsang sungkua pakhat ih a cengtu pawl cu an duhdawtawk tengteng a tul vek ciah in Pathian cun in duhdawt a si. Huatawknak le relsiatawknak ih khat leitlun ahhin ziangvek thuthangtha a um!

Leitlun ahhin innsang khat vekin mikip hi ngaihsak aw thluh dingin vun ngaihtuah hnik. Milai hmuahhmuah hi unau vek ciahih pehtlaih awknak tha um thei dingin ziangtin kan zir thei ding?

TLAWNGKAI NIKHAT

January 2

Pathian cu ziangkim neitu a si

Siar ding: Saam 50:10-12; Saam 24:1; 1 Sansiar 29:13, 14; le Haggai 2:8. **Hitawk ih thucah pawl le hi thudik hi kan hrangah ziangsaw a si ih, kan neihmi thilri pawl thawn ziang pehtlajhawknak a nei?**

1 Sansiarnak ih bung 17 ihsin thokin Siangpahrang
David in Pathian hrangih inn a sak duh thu kan hmu thei.
A duhthu sam pawl cu Profet Nathan hnenah a sim, hitin

a rak let, "Na thinlung ih ummi hmuahhmuah cu tuah ko aw; ziangahtile Pathian in a lo umpi a si" (1 San 17:2 NJKV). Asinan cumi zan ahkhan Pathian thu cu Nathan hnenah a rung thleng ih Siangpahrang hnen ahcun raldonak ih thisen a suahtam tuk ruangah Pathian inn a sak thei lo ding thu sim dingah a fial. Amah ai-ah a fapa in a sak ding a si. David cun biakinn saknak ding hrangih a tulmi pawl cu timlam cia thluh a duhthu a sim ih, a dil, a dilnak cu pomsak a si hnu ah a nun sung hmuahhmuah cu lungto tha zet, Sidar thingkung, thir, sui, ngun le daar pawl cu huham nei zet ih, "zianghman tah ciami um lo" in a khawl khawm ciamco. Biakinn saknak dingih a tulmi thilri pawl hmuahhmuah a timlam thluh tikah biakinn saknak ding hmun ahcun a ret ih, David cun Israel hruaitu pawl hmuahhmuah cu ko khawm in Pathian thangthatnak le lungawi thusimnak an nei.

1 Sansiarnak 29:13, 14 ih a ummi David in vantlang
ih a thlacamnak ah amah le a mipi pawl in tikcu cem le
paisa tamzet cem ih an timlam mi biakinn saknak ding
thilri pawl hmuahmuah a suahnak tak tak kha ziangtin
saw a rel? Si tuk e, anih cun, "A hleice in himi thilri pawl
hmuahmuah ruangah hminthatnak kan co ngam lo,
ziangahtile nangmah ih ta cu na hnenah kan run lo pesal
men hi a si" tiah a ti.

Himi te hi milian khal mi farah khal(Asinan a hleice in milian pawl), kan zate hrangah a thupi tuk. Ziangahtile Pathian cun ziangkim hi a hramthok ahkhan a tuah thluh(*Zoh aw*, Sem. 1:1; Johan 1:3; Saam. 33:6, 9), Ziangkim a ummi hmuahmuah neitu cu amah a si, kan thil neihmi pawl khal tel in, ziangtluk in kan tuanbang in hnatiuan kan zuam khalle kan neih mi pawl hmuahhmuah hi amai' ta an si thluh. Cuti silo sehla Pathian hrangah le

a duhdawtnak ruangih kan pek dingmi zianghman a um lo ding. Zianghman kan si lo ding. Thudik tak cu, kanmah khal hi leitlun ah kan um zik lo. Cuvek thei dingin kan nung ih, anetnak ahcun ziangkim hi Pathian ta an si ih, kan parih a thatnak ruangah lungawi thu sim in Amah thangthat ding kan si. Himi thudik thupi zet hi kan cinkeng ringring theinak dingah kan hmai ah pholang in a um.

“Hitivekin siang zetih hlan theitu si dingin, kei hi zo saw ka si ih ka mi pawl hi teh ziang saw an si?” (1 San. 29:14, NKJV). **Ziangtluk a mawimi kaihhruaiawknak tongkam le Kan thinlung in Pathian kan neih theinak ding ah ziangvek lungput nei ding kan si?**

TLAWNGKAI NIHNIH

January 3

Pathian innsang hrang neihsiah ummi

Pathian in a fale hrangih laksawng a pekmi ropi bik cu sual ngaidamnak, le daihnak run kengtu, nitin nunnak ih zangfahnak langtertu, thlarau lam thansohnak le kumkaw nunnak ih beiseinak in petu Jesuh Khrih hi a si.

“Pathian in leitlun a duhdawt tuk ruangah a Fapa mal neihsun a pek, cuticun zokhal amah a zumtu pohpoh cu hloral loin kumkhaw nunnak an neih theinak dingah” (Johan 3:16, NKJV). “Asinain amah a pomtu, A hmin a zumtu hmuahhmuah cu an hnenah Pathian fa si theinak a pe.” (John 1:12).

Rundamnak cu thilpek ih bulhram a si, ziangahtile himi thilpek tel loin Pathian hnen ihsin ziangsaw kan ngah ding ih ziangtin saw kan um ding? Ziangkim hitawk ih kan neih theimi pawl hi nikhat ni ah kan thi leh ding ih

an hloral thluh ding, cule in thei theutu pawl khal an hlo ding ih, ziangvek ih thiltha kan tuah khal le hngilh in kan um thotho ding. A pakhatnak le a thupibik cu Thuthangtha thilpek kan cingkeng ringring ding hi a si. Cumi cu Khirh le Khenbetmi Pa(1 Korin 2:2)a si. Amah cu kan ngaihtuahnak ih laili bik ah um hramseh.

Culawng hman siloin himi Rundamnak ahhin Pathian in thil tamzet in pe bet. Ei-in ding le hruk ding hnipuan ih thlaphang pawl hrangah Jesuh cun hnemnak a nei ih, “Pathian uknak le a dingfelnak cu hawl hmaisa sawn uhla, hi thil hmuahhmuah hi pek beet nan si ding a si” (Matt. 6:33, NKJV).

Siar ding: Saam 23:1, Saam 37:25, le Filipi 4:19.
Himi bungcang pawl cun kan nitin tulmi Pathian ih in pek ding thu ziangvek in in sim?

Cule Jesuh in a fehsuak ding thu a dungthluntu pawl hnenih a sim tikah, an hnen ahcun anmah hnemtu dingah Thlarau thianghlim thilpek a um dingtu a tiakam a si. “Thil ziang khal ka hmin in nan dil a si ahcun ka tuah ding a si. In duhdaw asile, ka thupek pawl hi thlun uh. Cun Pa ka ngen ding ih, anih in nan hnenih kumkhua um dingin Hnemtu dang a lo pe ding; Cucu thutak Thlarau a si; Anih cu leiltun in a hmu lo ih, a theih lo ruangah a pom thei lo: asinain nannih cun nan thei; ziangahtile anih cu nan hnenah a um ih, nan sungah a um fawn ding” (Johan 14:15-17). “Anih cun thutak hmuahhmuah ah a lo hruai ding”(Johan 16:13).

Cule thlarau thianghmin cun Pathian fale pawl hnenah mangbangza thlarau thilpek a pe hai a si (Zoh aw, 1 Kor. 12:4-11.)

A tawi zawngin, Pathian ahcun, “kan nung, kan cangvai ih, kan sinak a um” (Tirh 17:28), Nunnak in pe,

rundamnak thu in tiām, Neihsiah thilri ah thlawsuah in pe, midang hrangih thlawsuah kan va si theinak dingah thlarau thilpek in pe. Cule ziangvek hlawn thil kan nei, ziangvek thilpek le thiamnak, thlawsuahnak kan va dong a si hmanah in petu le thilpek pawl a hmandan in simtu hnenah leiba(Lungawinak) kan nei ringring a si.

**TLAWNGKAI NITHUM
Pathian innsang sunget tuanvo**

Pathian in kan hnenih in pekmi thilpek ruangah thlarau lam ah le thlawsuahnak lam khalah kan hlim zet. Kannih cu, “Innsang sunget” kan si timi rak theih ve hi ziangtlukin a nuam.

Siar aw: Daan 6:5 le Matt 22:37. Himi hi sullam ziangsaw a si? Ziangtin kan tuah pei?

Ziangtin saw Pathian cu, “Na thinlung zaten, na nunnak zaten le na ruahnak zaten” na duhdawt thei ding(Matt. 22:37, NKJV)? Ngaih tuah ding tham cu a si, Bible cun a sawnletnak ding in sim. Cumi cu mitam zetih an beisei dan cu a si lem lo.

Siar ding: Daan10:12, 13 le 1 Johan 5:3. Bible cun hitin a ti, kan duhdawtmi van ih um kan Pa thawn kan pehtlaih awknak hi ziangtin kan pholang ding?

Daan thlunnak in maw? Thupek thlunnak in maw? Khristian tam zet hrang ahcun, Daan thu thlun hi(A hleice in thupek palinak) a khoh tuk tiah an ti. Annih cun Pathian duhdawt dingin le kan venghnen duhdawt dingih kawh kan si tiah an ti men theu. Ziangkhal sehla, Pathian cun a ti fiang zet, Pathian kan duhdawt dan le venghnen kan duhdawt dan pawl cu a thupek kan thlunnak ihsin kan ti langter sawn a si.

“Ziangahtile Pathian duhdawt timi cu a thupek pawl kan thlun hi a si: cun a thupek pawl cu an khirkhan lo” (1 John 5:3, NKJV). Himi bungcang kan hawl hmu ih, Pathian kan duhdawt, curuangah a thupek pawl kan thlun. Hihi thiltha zet a si. Asinan hitin kan siar tla si men thei, “Himi cu Pathian duhdawtnak a si” tiin, khami kha, kan thei ih, A thupek pawl kan thlunnak ihsin Pathian duhdawtnak ah hmuhton mi kan nei a si.

Matthai 7:21-27 ahcun Jesuh cun zokhal Pathian thu a theitu pawl cu mifim zet lungpi parih innsak tu vek a si. A thei nan, a ngaihsak lo tu cu, leinel parih innsak tu vek a si- a rahuah mi cu siatralnak a si ti thu a sim. An pahnih cun THU an thei. Pakhat cun a thlun ih, pakhat tu cun a thlun lo. A rahuak mi cun a danglam mi pahnih thihnak le nunnak a hmuhsak.

Pathian duhdawt le a thupek thlun timi vun ngaihtuah hnik aw. Khativek zawngin ziangtin Pathian kan duhdawt thei ding. A thupek thlunnak hin duhdawtnak a pholang sawn maw si? (theihnak: A daan thlun lo ruangih a poi theimi thil ngaihtuah aw)

**TLAWNGKAI NILI
Vanram ah hlawthil**

January 5

“Nget le tlaap in an siatsuah theinak, le rukru pawlin an bauh ih an ruk theinak hmun leitlun ahhin hlawnthil khawl llah uh: Nget le tlaap in an siatsuah thei lonak, le rukru pawlin an bauh ih an ruk thei lonak hmun van ahkhin hlawnthil khawl sown uh: Ziangahtile nan hlawnthil umnak hmun ah nan thinlung khal a um ve ding a si. (Matt. 6:19–21, NKJV). Jesuh in hitawk ih a rel mi hi ziangtlukih thudik thupi zet saw a si.

Milian pakhat a lennak khawl liailiai le a hloh thluhsal thuhla siar dah lo zosaw a um ding? Kan leitlun hi a hnget mi hmun a si lo: raldoawknak, sualnak, siatsuah awknak le vansiatnak pawl ih khat mi ram a si. Reilote ah ziangkhal hi a ra thleng thei ih, harsa zetih kan tuan hlawh mi pawl khal lakhlo sak thluh in kan um thei. Rinum zet ih kan hlawh mi tiang khalin an hlovai thluh thei. Curuangah reilote ah thihnak a ra thleng thei, cuvek a si ahcun ziangkim hi hmantlak lo hlir ah kan suak thluh ding.

Situk e, ca thianghlim cun milian asilole thil tampi khawl liailiai ih neihnung zet si hi sualnak a si tin a sim dah lo. Cumi ai-ah himi bungcang ahhin Jesuh cun hmailam hrangih khawl sawn dingin ralringnak in pe a si.

Ziangtin? Cumi sullam cu kan hlawnhil cu vanram ah kan hei ret ding tinak maw si? cumi ih sullam cu paisa tuah le neih hi a hmaisabik le pakhatnak ah ret loin kan hringnun ah Pathian cu thil ziangkim ih pakhatnak le hmaisabik ah kan ret ding tinak sawn a si. Thildang ahcun cumi ih sullam cu kan neihsiah pawl cu Pathian hnatuannak, Pathian ram thansohnak, midang hrang hnatuuan saknak le midang thlawsuahnak ding hrangih kan va hmannah hi a si.

Thuthimnak ah: Pathian in Abram a kawh tikah, Abram le a innsang cu leitlun ih innsang pawl hmuahmuah thlawsuah ih an cang theinak dingah tumtahnak a nei cia a si. Pathian cun Abraham hnenah, Anih cu, “Pathian ih rualpi” ti a si (James 2:23, NKJV), “Cule miphun tum ah ka lo tuah ding ih, mal ka lo sawm ding, cun na hmin ka thangter ding ih, nang cu malsawmnak na si ding: Cun mal a lo sawmtu pawl cu mal

ka sawm ding ih, a lo camsetu cu ka camse ve ding: cule nangmah ah leitlun ih innsang zatein malsawm an si ding a si, a ti(Sem. 12:2, 3, NJKV).

“Cuticun rinnak ih um pawl cu mirinum Abraham thawn malsawm mi an si”(Gal. 3:9). A hnenih a langvek in kan hnen khalih lang ve dingin sawm ngiar kan si.

“Paisa cu man a nei zet, ziangah tile cumi cun thil thazet a tuah thei a si. Pathian fale kut ahcun cumi cu riilrawng pawl rangah rawl, tihal pawl hrangah in ding, taklawng ih um pawl hrangah angki si hram seh. Cumi cu siatnak hrangih rak khawlnak le dam lo hrangih bomnak a si. Asinan paisa cu thanel hnak in man a nei nawn lo, hringnun ih tulsa mi te ih hman thiam ahcun midang hrang thlawsuahnak ah a cang ding ih, khrih hrang thiltha zet a si ding. —Ellen G. White, *Christ’s Object Lessons*, p. 351.

“Nan hlawn thil a umnak hmun ah, nan thinlung khal a um a si”(Matt. 6:21). Na hlawlthil thu ah hin na thinlung in ziangthu a rel?

TLAWNGKAI NI NGA

January 6

Ngaihtuah bet ding: “Pathian ih thinlung cu mithi hnakin leitlun ih um a fale pawl hnenah a duhdawtnak a thuk deuh. A fapa in peknak tiang in, Anih cun kan hnenah van ih um mi hmuahmuah cu thilpek pakhat in a run ti langter thluh. Rundamtu nunnak le thihnak, palai tuannak, vangcungmi rawngbawlnak, thlarau thianghlim thusuak, ziangkim tlunih PA ih hnatuannak, vanlam thil le hitivek pawl hi milai rundamnak hrangih um mi an si. —Ellen G. White, *Steps to Christ*, p. 21.

"Nangmah le nangmah hnong aw in, Khrih hnenih nangmah le nangmah na pekawk a si ahcun nang cu Pathian innsang sungtel mi na si, Pa inn ih um ziangkim cu na ta a si. Pathian hlawnthil ziangkim cu na hnenah pholnag in a um ih, tu ih a um mi leitlun le a ra lai ding khal na ta a si. Vancung mi pawl ih hnatuannak, A thlarau thilpek, a siahhlawh pawl ih hnatum- ziangkim hi na hrangah a si. Leitlun, a sungih um pawl hmuahhmuah thawn na hrangah a si ih, thiltha tuahnak dingah a si.— Ellen G. White, *Thoughts From the Mount of Blessing*, p. 110.

RELKHAWM DING PAWL:

1. **Pathian in mangbangza a fale pawl hnenih a thilpek mi pawl thawn, thusuhnak kan nei ih, Saam cangan tu ih a rel vel in, "Ka parih a thatnak hmuahhmuah ruangahBawipa cu ziang saw ka pek ve ding?** (Saam. 116:12, NKJV). **Thlawsuah na don mi le Pathian in na hringnun ih thlarau lam ih thilpek a lo pek mi cu ngan awla, na thuzirhpi pawl hnenah hlawm ve aw. Ziangtluk in Pathian hnenah lungawi thu simding na si timi hi ziangvek in na zirh suak ve?**
2. **Pathian thu kan ngaithuah tikah, in sersiamtu a si vekin cathianglim cun Anih cu a nungmi Pathian a si lam a rel fiang.** (Zoh aw, Heb. 1:3; Job 38:33–37; Saam. 135:6, 7; Kol. 1:17; Tirh 17:28; 2 Pet. 3:7.) **Van lam ih um Arsi pawl ihsin kan thinlung rungking in, ziangkim kan theihnak ding ah hna run \uan tlang hram seh. Himi Bible thudik cun Pathian kan theihthiam thei dan ding le thil in pek mi pawl kan hmang thiamthei dan ding ziangtin in zirh? Kan**

hringnun kan kilhim theinak dingah le Kan hringnun tumtah mi \hazet ih kan tuah suak theinak dingah ziangtin saw in bom ding?

3. **Zirlai cun ziangruangah, Pathian ih in pek mi ziangkim hi, Jesuh le a rundam khawkhan mi cu ziangkim ih thilpek ropi bik a si. Ziangah cumi thudik cu a um? Cumi kan neih lo ahcun ziangsaw kan neih ding, ziangsaw kan hrangih beiseinak in pekmi ropi zet cu a si? Pathian a um ti zumlo tu pakhat cun minung cu zianghman kan si lo asinan, "Ruhkawl suan soprop thluh mi" tiah a ti. Ziangruangah, thuthangtha thilpek dong loin, khavek in a rel thei kem?**

ZIRLAI 2**January 7-13****KAN HNENIH PATHIAN THUKAM****SABBATH TLAILAM****January 7**

Tuizarh sung siarding: Matt. 10:22, Johan 6:29, Daan. 28:1-14, Thuf. 3:1-10, Mal. 3:7-11, Matt. 6:25-33.

Bible cangken: “Cun hiti hi a si ding, tui ni ih thu ka lo pekmi a thupek hmuahmuah thlun dingin, le tuah dingin Bawipa na Pathian ih aw cu thungai thlakin na ngai a si ahcun, Bawipa na Pathian in leitlun miphun hmuahmuah hnakih sang sawnah a lo ret ding:Cun Bawipa na Pathian ih aw cu na ngai a si ahcun hi malsawmnak zatein na parah an ra thleng ding ih an lo thlun vivo ding.”
(Daanpeksalnak 28:1, 2).

Pathian in kanmah pawl thawn tiamkam awknak(lole thukam) a tuah hi mangbang za rori a si. Hivek ahcun kaphnih rem tinak a um theu, cumi sullam cu an pahnih(Pathian le Milai) in thiltuah ding an nei veve tinak a si. Tahthimnak ah kaphnih thukamnak timi cu, “Himi na tuah asile, khami ka tuah ding” asilole “khami na tuah asile himi ka tuah ding” tivek khi a si.

A dangleh thukam cu mai’ lam lawng thukam timi a um. Cumi cu, “Na duh khal ah, duh lo khalah himi ka tuah ding” timi hi a si. Pathian in milai hnenah thukam a

neihmi mal sawn cu mai’ lam lawng thukam hi a si. Thimnak ah, Anih cun mitha le mithalo tlunah a ni a suahter ih, midik le midik lo tlunah ruah a surter a si (Matthai 5:45). Ziangkim kan tuah, asilole kan tuah lo khalah Pathian ih ruahsur le nisat ter cu kan zoh theu. Tilik thuhla ahkhan, Pathian in milai pawl hnen ah le “Leitlun ih um ramsa pawl hnenah” thutiam a neih mi cu a dang tilik in leitlun a khuh thluh nawn lo ding timi hi a si(Zoh aw, Sem 9:9-16), Kan tuanve mi hi zianghman a ruatbuai ve lo. Anih cun himi tla in tiamkam, “Leilung a um sung cu tuh caan le ah caan siseh, daih caan le hlum caan siseh, thal le thlatang siseh, sun le zan siseh, a cem nawn lo ding a si, a ti”(Sem 8:22). Kan tuahmi ziangkhal tel loin tikcu pawl cu an um in an hlo sal rero ding a si.

Tuizarh ahcun kaphnih thutiamnak Pathian le a minung pawl ih thukam thupit dan pawl kan zoh ding a si. Pathian zangfahnak zarih, “Tiamkamnak kan kai hnget” theinak dingah thlacamnak nei uh si.

THAWHSAL NI
Rundamnak thukam

January 8

Kalvari ih Khrih a thihnak cun nungdam ih rak um zo pawl siseh, nungdam ih um ding pawl hrangah le mikip hrangah rundamnak cu olsamzet ih ngah a theihnak ding ah a run pholang a si. Tikcu caan vek siloin lamzin pakhat lawngih um a si lo ih, ziangvek thil tuah khal sehla, mi hmuahmuah hrangih pekmi khal a si lo. Mikip rundam an si thluh ding ti zumnak cu, “Zaraan zumnak” a si.

Jesuh cu milai pawl hmuahmuah hrangih thimi si hmansehla, mi tam zet cu hloralnak lamzin le kumkhaw thihnak lamzin an zawh timi thu Fiang zetin Amah in rak zirh(Matt. 7:13, 14).

A hnuai ih Bible cang pawl ahkhin Mikip in Rundamnak thilpek cu Jesuh ah an ngah thei dan ziangtin in sim?

Johan 5:13-----

Matt 10:22-----

Johan 6:29-----

-----

2 Pet. 1:10, 11-----

Paul cun Rundamnak thukam thuhla ih kaphnih tiam awknak cu a theifiang zet. Thah a si mai ding thu a theih tikah a rualpi tam zet in an theihhngilh mai ding timi khal thei cingin, Paul cun rinsan ngam aw tawk zetin a rualpa Timote hnen ah a thutiam mi a nettiang a kaih hnget thu a sim. “Ziangahtile kei cu tu ah hlan dingah ka tiarcia zo ih, ka fehsuak caan a nai zo a si. Raldonak tha ka do zo, ka tlan zuamnak ka theh zo ih, rinnak ka kilkhawi ngah zo. Tuisi thokin ka hrangah ding-felnak lallukhum cu ret a si zo, cucu thuthentu dik Bawipa in ka hnen lawngah si loin, a rung langnak a beiseitu hmuahmuah hnen khal ah cui ni ahcun in pe ding a si. (2 Tim. 4:6–8).

Paul cun, “Ka tiar cia zo(ziangahtile), Raldonak tha ka do zo, ka tlanzuamnak ka theh zo ih, rinnak ka kilkhawi ngah zo” tiah a ti. Paul cun rundamnak cu Daan ih thilti

ruangah si loin zumnak thawng lawng a si timi ziangtik lai khalah a theifiang zet, cuticun hitawk ahhin Paul cun a hnatuannak lole Pathian hnen ihsin thiltha hlawhsuak ding veikin sunlawinak a hawl lo. “Dingfelnak lallukhum” amah rak hngaktu cu Jesuh ih dingfelnak sawn a si ih, cumi cu Paul cun zumnak thawngin amah ten ngah dingin a beisei aw ih, cumi ciah cu a thihni tiangin a kaih-hnget mi cu a si.

Rundamaknak cu kan phulo mi thilpek a si cun, cui thilpek dongtu le a dong lotu ih danglamnak cu ziangsaw a si ding? Himi thilpek kan cohlang theinak dingin ziangsaw kan tuah tul?

**TLAWNGKAI NIKHAT
Thahnem ngai zetin**

January 9

Daanpeksalnak cabu hi Moses in kum 40 sung rori nelrawl ram ih a hruaimi Israel fate san hnihnak ih um pawl hrangih thucah netabik a si. Himi thucah pawl hi Jerikho nisuaknak lam ih um Moab phairawn ih pekmi an si. Daanpeksalnak cabu cu, “Cin keng ringringnak cabu” tin ko sehla a milbik ko ding.

Himi cabu ahhin Moses in Israel parih Pathian rinum dan thu pawl a rellang mi tamzet a um. Sinai tlang ihsin Kadesh Barnea ih tiamcia ram an pannak zalam tluan le, kum 40 sung rori nelrawn ram car ih an um dan pawl le Pathian lakih an rak sual zia pawl khal an run ngan thluh. Thukham 10, thenhra thenkhat le rawlinn thuhla pawl khal a run nganter thluhsal. Asinan Daanpeksalnak cabu ih a bitumbik mi cu Pathian thu thlun dingin le a thlawsuahnak dong dingih forhfialnak thurawn a si. Moses cun Pathian cu thil ti thei zet, a mipi pawl ngaihsak zettu a si timi a fiangter.

Siar ding: Daan 28:1-14. Ziangvek thlawsuahnak saw mipi hnen ih thu a tiām? Asinan Cubang pawl ngah dingin ziangsaw an tuah a tulmi?

Moses cun mipi pawl in Pathian ih mangbangza a tuah mi, an hrangih thlawsuahnak a si zia pawl hi theifiang hai dingin a duhsak zet. A tongkam khalah, “Thahnem ngai zet” timi a hmang. Himi ahhin kumkhua ih an nunnak ding a um timi theihter a duh zet. Ziangvek lawman in langngan ih duhhril theinak zalennak saw a si! Annih pawl cu a hrilcia mi miphun, thlawsuahnak ropi ngaatu ding le thutiam thupi zet dongtu ding an si. Asinan cumi thuthiam le thlawsuah pawl cu lo theih lo ih pek ding timi zianghman a um cuang lo. An rak cohlang a tul, an rak ngah a tul ih, cumi thun ah tuahtuan mi an neih a tul.

Zianghman an hrang harsami tuah dingin Pathian cun a fial dah lo. “Ziangahtile tui ni ih thu ka lo pekmi, hi thupek hi na hnen ihsin thuh a si lo ih hlapi ih um khal a si lo. Cucu kan theih ih kan thlun theinak dingah zo saw kan hrangah van ah hung kaiin, in hung laksak ding? tiih na ti dingin cucu van ih um a si lo. Cucu kan theih ih kan thlun theinak dingah zo saw kan hrangah tifinriat ralih feh in, in va laksak ding? tiih na ti dingin cucu tifinriat ralih um a si fawn lo. Cui thu cu na thlun theinak dingah na kiang naite ah, na kaa sungah, le na thinlung sungah a um sawn a si (Daan. 30:11-14).

Si tuk e, thlawsuahnak tlun ahhin camsiatnak ding ralring peknak a um, thu an ngai lo a si ahcun ziangsaw an parah thleng ding (Daan. 28:15-68), kha mi ciah si, an sualnak le Pathian dodalnak ih a run keng dingmi cu!

Tuini ahhin, “Thahnem ngai zetin” timi in ziang sullam saw a neih ih Pathian in ziang saw tuah dingin in fial?

**TLAWNGKAI NIHNIH
Bawipa upat aw**

January 10

Thufim cabu ahhin fimnak le at-nak a um tluk in thiltha le tha lo hi a um tuk lem lo. A cabu zaten kan siar thluh tikah fimnak ih man a neihzia le at-nak ih thang pawl hmuh a theih.

Siar ding: Thufim 3:1-10. Hitawk ahhin ziangvek thutiam mangbangza saw pek ih a um? Cule, “Na thil karhzai mi hmuahhmuah ih thlaithar thawn” timi ih sullam ziangsaw a si?

Pathian cun amah cu ziangkim neitu a si ti kan theih theinak dingah le amah kan zum ruangih ziangkim in petu a si timi langternak ah Amah cu a pakhatnak ih ret dingin in fial a si. Cumi lawng a si lo, Anih cun Amah cu a pakhatnak ih kan ret a si ahcun, a tangmi pawl thawn thlawsuahnak in pek ding thu a reltel. Kan hrang ahcun hi thil hi kan tuah a tulmi a si. Pakhatnak ih Amah kan ret tikah kanmai’ theihthiamnak siloin kan thinlung zaten Pathian kan rinsan, kan ring ngam timi cu zumnak thawn kan langter tinak a si(Hihi thil thupi zet a si, ziangahtile kan thil theihthiam thei lomi, a sullam kan theih lomi thil tampi a um)

Pathian duhdawtnak le Thinglamtah ih A duhdawtnak a pholang mi tlun ahhin ziangvek siatnak hman in kan parah thu a nei thei lo. Jesuh ah bulpak tin ih laksawng kan ngah mi kan theihfiang tikah Jesuh cu in sersiamtu (Johan 1:1-4) le kan ziangkim in tuahsak tu(Heb 1:3) asinak ah siloin in tlentu(Thup 5:9) asinak zawn ah kan neihmi kan thlaithar hi a hnen ah kan pek a tul ih, asilobik in kan tuahthei mi umsun cu kan tuah a tul.

"Bawipa cun thenhra thenkhat hi amai ta ih a ret lawng hman siloin kan hnenah Amai' hrangah a hrente ih ret dingin in fial. Anih cun, "Bawipa cu na thilri le na thil karhzaimi hmuahmuah ih thlaithar thawn upat aw" tiah a ti. Himi cun kan tulhainak ah kan hmang dingih a tangsun cu Bawipa hnenah kan keng ding timi in zirh termi a si lo. Himi cu zahum zetih pek dingmi thenhra thenkhat a si. Kan neih hmaisabik mi cu Pathian hrangah ret uh si."—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 81.

Pathian cun a pakhatnak ih Amah kan ret ahcun, Kan "Cuam cu an khat liam ding"(NKJV) thu in sim. Asinan himi cu mangbangza in a thleng lamlam lo ding; Nikhat nini ahcun na tho vukvi dingih, na cuam inn cu a khat thluh in na hmu dah lo ding tinak a si cu!

Bible cu thazet ih kilkhawi awkdan, felfai zetih ruanghmannak tuah, le paisa lam ih tuanvo neih thuhla pawl hlir in a khat ih, cumi pawl lakah Pathian ih in kawhnak ah rinum zetih um cu kan tuanvo le kan tuah dingmi hmaisabik le thupibik a si.

Rinumnak lamzin kan hawl laiah, paisa lamah harsatnak tongin kan cuam inn cu khat lo bangta sehla, hitivek caan ah Pathian le a thuthiam mi pawl cu rinsan ngam dingin ziangtin saw kan zir thei ding?

TLAWNGKAI NITHUM
Thenhra thenkhat thutiam

Thenhra thenkhat pek thei ringringnak le Pathian thawn kan zomawknak ahhin thlarau lam pehtlaih awknak a um. Israel pawl khan Pathian thu an awih ih thenhra khenkhat ih an rinum tikah an thangso zet. Thuthiam ahcun thutiam vekih an um thei lo tikah harsatnak an

tong theu. Thu an awih tikah an thangso ih, thu an awih lo tikah buainak an nei. Profet Malakhi a um lai ahkhan Pathian parih rin um lonak a um ruangah Pathian cun a mi pawl hnenah kaphnih thuthiamnak a tuah a si.

Siar ding: Malakhi 3:7-11. Ziengvek thukam le hnatauan ding saw himi bungcang ahhin kan hmuh?

Pathian cun a mipi pawl hnenah an pek kirsal a si ahcun, an hnenah a pek kirsal ding thu a sim. A hnenih pek kirsal dingmi cu ziangsaw a si tiih an sut tikah Anih cun, "Thenhra thenkhat le thawhhlawm hmangin in ramh a si" tiah a rak ti. Camsiat ih an um cu thil an lonsak ruangah a si. Himi camsiat buainak ih thiarfihlim awk dan ding Pathian ih a ngaihtuah mi cu, "Nan thenhra thenkhat pawl hmuahmuah ka rawlinn ah rak keng uh" tihi a si(Mal 3:10). Hivek ih na tuah a si le, "Nan hrangah van sangkate pawl cu ong in, a rak donnak ding khaan khopkham hman um lo tiangin, malsawmnak ka lo burh ding" tiah a ti. Rak donnak ding khan khopkham hman ding kan nei lo asile midang bomnak ah le Pathian hrang ah hmang ding kan si.

"Na hrangah thi dingih a fapa neisun a lo petu cu nangmah thawn thukamnak a tuahtu a si. Anih cun thlawsuahnak a lo pe, cumi ahcun Na thenhra thenkhat pawl le thawhhlawm pawl a hnenih pe sal dingin a lo fial. Zohman in himi thawn pehpar aw in ka theithiam riai lo tin a ti tu an um dah ziklo. Thenhra thenkhat pawl le thawhhlawm pawl hmangin Pathian ih sumtah mi cu Malakhi 3 ahkhin a um thluh. Pathian cun Amah thawn thuthiam a tuahpi mi a palai minung pawl cu dikzett le felfai zetih um dingin a ko hai a si." —Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 75.

Thuawihnnak ih a that zia cu Judah siangpahrang felzet Hezekiah in ram a uk laiah ngan khum in a rak um. Judah mi lak ahcun fimvar zetin thangphawknak a thleng, mipi pawl cu rinum zetin an thenhra thenkhat pawl le thawhhlawm pawl cu biakinn ah an rak keng. A tam tuk ruangah biakinn khalah a khat thluh. 2 Sansiarnak 31:5-nak ah ziangthil a thleng timi in sim thei, mipi pawlin, "Thlaithar fang, sabitti, le hriak, le khuaitizu, le lo ih rah a suahmi hmuahmuah cu tam zetin an rak keng; cun thil ziang poh khalih thenhra thenkhat cu tam zetin an rak keng fawn."

Na thenhra thenkhat pekmi khan nangmai thlarau nun le Pathian thawn nan zomawknak ah ziangthu saw a rel?

**TLAWNGKAI NILI
Hawl hmaisa uh**

Cumi cu Jesuh ih relmi a si, "Misenpi cun lungawi zetin an ngai" (Mark 12:37). Jesuh thluntu mipi lakah mi tamzet, Jesuh thungai tamzet pawl cu mi zaraan men an si. Annih pawl cu tlang kiangih rawl a dar mi pawl an si. Tlangpar thuthangtha simnak rak ngai tu pawl kha an si. Jesuh cun an hnerah, Nan sungkua pawl cawmnak ding ah donhar in nan um ti ka thei tiah a ti. Nitin nan ei-in ding, kilhim awknak ding le taksa ti hlumter tu ding Kor hrhu dingah donhar in nan um. Asinan hinah himi ruahnak ka lo pe duh...

Siar ding: Mathai 6:25–33. Ziang thutiam saw hitawk ih um mi hi, cuvek thutiam ngah dingin misenpi ih tuah ding ziangsaw a si?

Pathian ih thutiam tam sAWN hi cu then theih lo kaphnih thuthiam mi an si theu. Cumi cu, tlawsuahnak kan dong ding a si ahcun, kanmai' lam khal kan tuan ve a tul.

Siar ding: Isaiah 26:3. Pathian ih daihnak kan ngah theinak dingah ziangtuah ding saw in fial?

Siar ding:1 Johan 1:9. Kan sualnak kan phuang a si ahcun Jesuh in ziangsaw a tuah ding?

Siar ding: 2 Sansiarnak 7:14. Hitawk ih "Asi ahcun" tile "cuticun" tiin Pathian ih thu a suahmi hi ziangha a si?

Himi bungcang pawl le himi pawl thawn pehparaw mi a thupi zet bungcang pawl kan zoh tikah Pathian cu ziangkim uktu, in sersiamtu le in finkhawm tu, rundamnak cu zangfahnak ruangih thilpek si khal sehla, cotlak mi zianghman kan neih lo khalah leitlun ih kan um kulhsung cu doawknak ropi ahhin tuanvo tuah ding kan nei thotho. A thianghlim mi mai palung duh hrlnak laksawng, duhhril thei zalennak pawl cu Thlarau thianghlim lam hruaidan vekin le Pathian in tuahtuan dingin in kawhnak vekin kan hmang thiam a thupi. Pathian in tlawsuahnak le nunnak cu in hlan khal sehla, camsiatnak le thihnak cu kan hril thei thotho. Pathian khal in hitin a ti, "Cuiruangah nangmah le na cithlah pawl nan nun theinak dingah nunnak hi hril aw:"(Daan. 30:19, NKJV).

TLAWNGKAI NINGA**JANUARY 13**

Ruatbet ding: “Pathian minung pawl hi leitlun khuitawk hmun khalih an um khal le lungawi le ai-puang zet in Pathian ih kaihruai awkdan tirhsiangnak(Thenhra thenkhat) le thilpek, thawhhlawm pawl cu thinlung takten an pek a si ahcun Pathian ih fialmi an tuah ih, an hnatuannak ahcun neihnungnak a um dingih thutiam mi cu an thei suak ding a si. Pathian ih ngen mi le fialmi an theihfiang tikah, Amah cu an thil titheinak hmuahhmuah thawn upatnak an pe ih, an cuam inn cu rawl in a khat thluh a si. Asinan Thenhra thenkhat le thawhhlawm pawl ah Pathian an ramh a si ahcun Pathian lawng an ramh loih anmah le anmah khal an ramh aw a si timi an theifiang ding a si, ziangatile a hnenih thilhan an pekmi ah bikhiah an neih vek ciah in Pathian in thlawsuahnak a pekmi ah bikhiah a nei ve a si.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, p. 395.

Pathian hngilneihnak ih thilpek a simi cu Zumnak lawngin Rundam kan si timi cu Bible cun fiang zetin in sim. Pathian thu kan awihnak cu a zangfahnak kan va sawnletnak a si. Cumi cu hlawhsuah ding ci a si lo(Ziangkhal sehla, hlawhsuah theih thil a si ahcun cumi cu zangfahnak a si nawn lo ding: Zoh aw Rom 4:1-4)

Diktak cun, Pathian in kanmah thawn kaphnih nei thukam a tuah tikah, Kan thlawsuah don mi le kan tuanvo kan hmu thei thluh. Pathian in kan hnenih a pekmi kan sawnletnak ihsin, Amah thawn laicin awknak kan nei ih, kan mahten thurelcatnak kan nei thei a si. Thu awihnak-hnatuan le duhdawtnak ih rintlak sinak pawl cu dungtluntu diktak sinak a si. Thuawihnak ihsin suahzalen loin zumnak, zumnak lawnglawng in Khrih ih zangfahnak in

hlawm ih, Pathian in kan hnen ihsin in ngen mi pawl khal kan tuah thei phah a si.

RELKHAWM DING:

1. Adventist pawl hi rinum zetin thenhra thenkhat an pek ahcun kan kawhhran in thucah phuang suaknak ah paisa hman ding duhtawk in kan nei ding tiah sim a si tlangpi. Thenhra thenkhat le thawhhlawm thuhla ah kawhhran in tuah dingin in kawhmi tuah thei dingih bawm dingin ziangsaw na ti?
2. Pathian thawn kan pehzomawknak ahhin kan duh hrilnak le kan hnatuan mi pawl hi an thupi tuk timi an ngaihtuahnak ah um ter sal aw. Ziangtin saw hnatuan thuhla ah le thuawihnak thuhla ih thusuhnak pawl le thenhra thenkhat pek le kilkhawitu hnatuan khal tel thotho in kan hmaika ah kan ret ih, asinan daan vekih pekawknak thangsung ah tlu loin kan um thei ding?
3. Zirlai zirnak ah kan rinum caan khalih kan parih harsatnak a ra thlen dan thuhla tlawngkai ni 2 ih kan zirmi pawl khal relpi aw. Hivek a ra thleng caan ah riahsia loin ziangtin kan um tlang thei?

ZIRLAI 3**JANUARY 14-20****THENHRA THENKHAT PEKNAK THUTIAM****SABBATH TLAILAM****January 14**

Tuizarh sung siar ding: Semtirnak 14:18–20; Mal. 3:10; Daan. 12:5–14; Pui 27:30; 1 Siangpahrang 17:9–16; 1 Korin 4:1, 2.

Bible cangken: “**Ka inn ih rawl a um theinak dingah thenhra ih thenkhat hmuahmuah kha rawl-inn ah rak keng uhla, nan hrangah van sangkate pawl cu ong in, a rak donnak ding khaan khopkham hman um lo tiangin, malsawmnak ka lo burh ding le ding lo, tu ah himi hin i fiah hnik uh, ralkap pawlih Bawipa in a ti.**” (**Malachi 3:10**)

Semtirnak 14 sungah Abram cun a tupa Lot le a sungkua pawl le Sodom khua ihsin sal ih an kaihmi pawl cu hlawhtling zetin a run suak ih a tlunpi hai. Sodom siangpahrang cu a lungawi tuk ih ral pawl hnen ihsin an lonsak mi ralhillon mi pawl hmuahmuah cu Abram hnen ah hlan thluh a tum. Cumi cu Abram in a rak cohlang sak duh lo lawng hman siloin a thilri neihmi ihsin thenhra ih thenkhat cu Melkhizadek hnen ah a pe sawn riangri.

Thenhra thenkhat peknak tonteh nun Abram in a neih veten, Pathian cun, “Tih hlah, Abram, keimah hi na phaw le a nasa zetmi na lawmman ka si” a ti(Semtirnak 15:1 NKJV). Cumi ih a sawhkhih mi cu Bawipa in Abram

hnen ah, “Tih aw hlah, keimah cu a lo humhim tu le a lo bawmtu ka si ding” a tinak a si. Cumi ihsin reizet hnu ah Moses cun Israel pawl Kanaan ram ih an luh zik ahkhan, “Kum tinte na lo ram ih a suahmi na thlaici rahsuak hmuahmuah ih thenhra ih thenkhat cu na pe tengteng ding a si... cuticun Bawipa na Pathian tih ringringdan na zir thei ding a si(Daan 14:22, 23, NKJV).

Ellen G. White cun, “Sakhuanak lamah Pathian hnenih thilpek pekding hi Moses hnen lawng ihsin a rungsuak mi a si loih, Adam san ihsin fialmi a si” tiah a ti.”—*Testimonies for the Church, vol. 3, p. 393.*

Tui’ kan san ah himi in ziang sullam saw a neih?

THAWHSAL NI**January 15****Thenhra ih thenkhat cu a pahratnak thawn an bangaw**

Diksonari cun thenhra thenkhat cu, “Thil ziangmaw pahra thenkhat ih pakhat” asilole “Zaa teek 10” tiah a simfiang. Himi simfiangnak cu Bible sung ihsin an lakmi a si tlangpi. Thenhra thenkhat cu kan sumlut lole punghthang ihsin zateek 10 cu Pathian hnen ih peksal ding tinak men khi a si. A pakhatnak ahcun ziangkim kan neih mi hi Amai ta thluh an si timi kan thei thiam. Sinai tlangih Israel pawl hnen ih thenhra thenkhat pek ding thuhla khan thenhra thenkhat cu a thianglim ih Pathian ta si timi a sawhkhih(Mipum 27:30, 32). Pathian cun zateek 10 lawng hi Amai’ ta ah a pawm. Kan lungawinak thawhhlawm pawl cu kan thenhrang dingih thenhra thenkhat ah kan bet ding a si. Thenhra thenkhat cu a silobik ah kan Khristian nun pumpek awknak ah a si. Bible khui hmanah Pathian ih ta hi zateek 10 aiih a mal thu kan hmu lo ding.

Siar ding: Semtirnak 14:18–20 le Hebrews 7:1–9. Melkhizadek thawn an hmuhawk tikah Abram in ziangtin

saw a sawn let? Himi in a liamcia thuanthu ih an rak hmang theumi pawl ziangsaw in zirh?

Bible sungih thenhra thenkhat a langnak hmaisabik cu Semtirnak 14 ah a si. Himi ahcun Melkhizadek le Abram ih thuhla kan hmu. Bible sungih thenhra thenkhat a langnak netabik khal cuvek thotho in hmuh a si. Asinan “Thenhra-nak” le “Thenhra thenkhat” timi tongkam a hmang ih, cumi cu tleng theihlomi thil a si(Heb. 7:1-9). Hebru thuanthu ahcun Melkhizadek siseh, Khrih siseh Levi cithlah an si lo, curuangah thenhra thenkhat peknak hin Levi cithlah pawl an danglam hleicenak a kawh hmuh a si. Thenhra thenkhat pek hi Judah pawl ih tuah theu dan a si lem cuang lo ih, Sinai ih um Hebru mi pawl hnen ihsin a hung suak mi khal a si lo.

Siar ding: Semtirnak 28:13, 14, 20-22. Pathian in Jakob hrangah tuah dingmi thu a rak tiam zo mi cu ziangsaw a si, ziangtin saw Jakob in Pathian a let?

Jakob cu inn suahsan in a unau pa Esau hnen ihsin a tlan tikah, zankhat cu lei le van karlak ih kailawn dawn aw cu a mangah a hmu. Cumi ahcun vancungmi cu an tum an kai rero. Cule a sannak bik ahcun Pathian a dingih, Jakob hnen ih um dingin le nikhat nini ah inn ih hruaitlung kirsal dingin thutiamnak a nei. Himi tlangval pa cun Pathian thawn an biakawknak tonteh nun a nei ih, cule, “Bawipa cu ka Pathian a si... i pek dingmi hmuahhmuah lak ihsin na hnenah thenhra ih thenkhat ka lo pe tengteng ding a si” tiah a ti(Semtirnak 28:21, 22).

Ziangruangah saw Sabbath vekin Thenhra thenkhat pek hi hlanlai Israel daan si maw, Sakhua fehdan simaw ihsin a ra suak mi thil a si lo zia theihthiam a poimawhnak san? Himi thudik ihsin thinglamtah um thluh hnu ih a um pawl in ziangvek thucah saw kan lak ding?

**TLAWNGKAI NIKHAT
Khuitawk ahsaw rawlinn a um?**

January 16

Siar ding: Malachi 3:10. Kan thenhra thenkhat a fehnak ding thuhla ah himi bungcang ihsin ziangtin kan zir thei ding?

Bible sungah a fehnak ding hmun dikzet ih a simmi um lo khal sehla, Pathian mi pawl cun, “Rawlinn” tiih Pathian ih a relmi cu an theithiam thluh. Pathian cun, “Ka inn ih rawl a um theinak dingah” timi tongkam a run bet. A mi pawl cun Pathian ih inn cu puanthlam, Sinai tlang ah moses hnenih a pekmi vekin an sakmi Pathian umnak deuthlam kha a si timi an theithiam. Tiamcia ram ih Israel pawl an um hnu ah, an hmunpi bik cu hmaisabik ah Shiloh ah a si ih, cule Jerusalem ah nget zetin a um lanta.

Siar ding: Daan 12:5-14. Himi bungcang cun Pathian fale pawl cun anmai’ palung in an duhnak hmun ah an thenhra thenkhat an pe ding timi a kawh hmuh lo. Tuini ah himi bungcang ihsin kanmah ten ziangvek zirlai saw kan zir thei ding?

Pathian innsang ih a telmi kan si vekin, kan thenhra thenkhat hmandan dingah amai’ duhzawng tuah ih, kan theihthiam ding hi a thupi zet. Bible ah kumkhat voi 3 - Lantakpuai, pentecost puai, puanthlam puan’ an neihnak ihsin kan zir suak thei (Suahlannak 23:14-17). Pathian minung pawl cu an thenhra thenkhat le thawhhlawm cu bulpak rori in kengin Jerusalem ah khualtlawng in an feh ih Pathian an biak a tul. Cule Levi miphun pawl cun thenhra thenkhat pawl cu Israel ram hmuntin ih um an unau pawl hnenah an pe kual ding a si. (Zoh aw: 2 Sansiarnak 31:11-21, Neh. 12:44-47, Neh. 13:8-14). Bible in himi innpi thuhla a relnak hmangin Seventh-

day Adventist kawhhran cun leiltun ih kawhhran pi ai-awh in rawl innpi cu local conferences, missions, le Union ih um biakinn tamzet ah a nei a si. Cumi ihsin Pathian rawngbawltu pawl hlawhman a pe a si.

Kawhhran members' pawl hnen ihsin thenhra thenkhat cu local biakinn ah ken a si ih, Pathian cibai an buknak langternak khal a si, mi hrekkhat pawlin online ihsin peknak an neih laiah members hrekkhat pawl cun thenhra thenkhat an kutin an rungkeng a si. Local kawhhran sumkiltu cun thenhra thenkhat pawl cu conference innpi ah a kuat thluh. Hivek ih thenhra thenkhat fehdan pawl hi Pathian ih lungkim dan a si ih, leitlun ih um Seventh-day Adventist kawhhran pawl ih hman dan khal a si.

Adventist kawhhran khal telin, mikip in anduhnak poh ah an thenhra thenkhat pe dingin thutluknak rak tuah bang sehla tin thu vun ruat duak hnik. Kan kawhhran ah ziangthil a cang ding? Ziangruangah hitivek Bible kalhzawng ih ngaihtuahnak tha lo a umnak san?

TLAWNGKAI NIHNIH

Thenhra Thenkhat Ih Tumtah

January 17

Siar ding: Pui 27:30 le mipum 18:21, 24. Thenhra thenkhat thawn Pathian ziang tuahding tumtahnak a nei?

Pathian cu ziangkim neitu a si ruangah(Saam 24:1), Paisa cu a duhzet mi a si lamlam lo ding ti cu a fiang zet. Asinan thenhra thenkhat cu a ta a si ih, anih cun kan hman dan ding khal in sim thluh. Thuthangtha simnak ah A thenhra thenkhat pawl hmang dingin in sim a si. Curuangah Pathian hnatauan pawl hin Pathian ih thenhra thenkhat pawl kilkhawi that an tul.

Levi hnam – Thukam hlun ih rawngbawltu pawl cu hnam dang vekin neihsuum thilri tamzet pek an si lo. Levi pawl cu tibik khawpi pawl, beunak khawpi pawl khal telin pek an si ih, cumi cu bulpak hmuhan tuahnak ding thawn an daih aw ciahciah hrawng. Midang pawl ih thenhra thenkhat ih somdawl mi an si ih, anmah rori ih sum an lakluh ihsin an thenhra thenkhat cu an peve.

Siar ding: Tirhthlah 20:35. Himi ih thuah hi ziangtin saw thenhra thenkhat ih thusuhnak um mi thawn an pehtlai aw?

Thenhra thenkhat pek hi a tha tuk, ziangahtile Pathian thawn kan pehtlaih awknak ah in bawm tu a si. Na sumlut ihsin thenhra ih thenkhat la awla, “pe suak aw”(cet hmang ih pek khal le Pathian ta thotho a si ding) Zumnak in tuah taktak awla, na zumnak na soizawi awk a si ahcun na zumnak a thanglian ding a si.

Ngaihtuah aw, san cem zik ahcun, rinum zetih umtu pawl cun an lei in an zuar thei lo ding, Thuphuau 13-14 ih a sim cia vek khan an si ding(zoh aw: Zarh 11). Pathian ah kan rinsannak a thangsonak dingah le a kaihhruinak, a thilti theinak le a mi duhdawtnak pawl cu leitlun mi pawl in in dokalh caan ah thil thupi zet ah a suak ding a si. Cumi a um hlanah kan dinhmun zoh phah in Pathian rinsan kan zir ding hi ziangtluk ih thupi saw a si.

Paisa lam ih rinum thupitnak a pahnihnak cu a taktak ih Pathian thlawsuah thutiam don ngah hi a si. Thenhra thenkhat pek ding thuthiam hrekkhat cu kan retrnak ding khaan hman daih lo ding khawpin thlawsuahnak Pathian ih in pek ding thu thutiamnak a si. A hleifuan thawn, midang kan bawm thei dingih, kan thawhhlawm thawn Pathian hnatauan tu pawl kan somdawl thei ding a si.

“Ngahlam ai peksuah lam ih thlawsuah a um sawn dan” ziangvek in ha thudik hmuhtonnak na rak nei ve dah?

TLAWNGKAI NITHUM

January 18

A miat lole paisa hleifuan in thenhra thenkhat pek a tul maw?

Kan thenhra thenkhat pawl cu kan, “Sumlut” ihsin kan tuat ih, thlahlawh lole nahzi zirih hlawh in pek a si ahcun “A karhzai” ruangah ziangmaw thil kan pe. Culole kanmah ten hnatiuan le hnatiannak kan nei a si ahcun a hlawk pawl cu kan co thluh. Ram tamzet ahcun, cozah tamzet pawl cun kan hnatiuan ihsin mipi pawl hrangah siah in rak laksak theu, kilim hnatiuan, lamzin le lilawn, hlawknak nei ciamco lemlo hnatiuan tivek pawl hi an si tlangpi. A miat ih kan ngahmi sum pawl hi siah kan pek thluhhnu lole kan pek hlan ahhin sumlut thenhra thenkhat ahhin kan telh dingmaw telh lo ding timi thusuhnak a um. Mahte ih hnatiuan tu pawl cun an bulpak siah an lak hlan ah an miat zat diktak an theihnak dingin pursum leilawnnak an fehpi man cu dikzeten an la thei a si.

Member tamzet ihsin zirsuak mi cu Seventh-day Adventist pawl ih thenhra thenkhat sumlut ihsin an pekmi pawl cu siah an pek hlan ah an pe tlangpi.

Siar ding: 1 Siang 17:9-16. Elijah kha nuhmei nu hnen ih a fe hlan ah Nu hmeinu ih dinhmun kha ziangsaw a si? A fanu le amah ngaihsak aw dingih a ti hlanah Profet khan ziangthu saw a sim? Kan kut ih a ummi thusuhnak hi himi thuhla hmangin ziangtin saw kan zir suah thei ding?

Zarephath ih nuhmei nui’ hnenah Pathian mi pakhat in a ra hmuh ding thu sim a si(1 Siang 17:9). Elijah a thlen tikah, nu hmei nu cun thil umtu dan ihsin a thlaphang dan thu a sim. Elijah cun tidai in ding a dil ih, cule hitin a ti, “Na thla phang hlah aw; va feh awla na sim vekin va tuah aw: asinain cumi thawn sang fate pakhat i tuahsak hmaisa awla ka hnenah rak keng aw, cui hnuah na hrang le na fapa hrangah tuah aw. Ziangahtile Israel Bawipa Pathian in hitiin a ti, Bawipa in leitlunih ruahpi a surter ni a ra thlen hlanlo beel ih sangvut cu a cem lo ding ih, thawl sungih hriak khal a cem fawn lo ding, tiin, tiah a ti. (1 Siang 17:13, 14, NKJV).

A mai’ zawn ahhin a tirhfak maw si, lole nuhmei nu ih zumnak a fiah ha, a taktak ahcun a zumnak cangvai ter dingin a tuah a si mai lo maw? Thuletnak cu a tha viau ding.

Mahte ih sum laksuhnak an neih mi ahcun an duhdan vekih tuah dingin thutluknak nei haiseh. Kawhhran cun ziangtin kan tuah ding timi a rel fukfi lo. A netnak ahcun kanmai thutluknak hi a tul zet ih, ziang kan tuah khalah a danglam deuh ih rak tuah midang pawl kha an thu kan va then ding a si lo. Mitin, bulpak tin hin Pathian kan let ih, Pathian lawng kan hrilmi si hramseh. “Mikip hi anmah ruahnak petu an si thluh ih, an thinlung ih umdan vek ciah in pe ding an si.—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 4, p. 469.

Thenhra thenkhat pe dah lo hnenah thenhra thenkhat pek ruangih thlawsuahnak a um zia ziangtin saw na simfiang ding? Cumi thlawsuahnak pawl cu ziangsaw an si ih, thenhra thenkhat na peknak in na zumnak ah ziangvek in thazang a lo pe?

TLAWNGKAI NILI**January 19****Dingfelnak lole thenhra thenkhat ih rinumnak**

Siar ding: 1 Kor 4:1, 2. Pathian in fale hi a thlawsuahmi kikhawtu ding kan si vekin ziangvek minung si dingin saw in duh?

Curuangah, Kan thenhra thenkhat thawn rinum zetih um ding timi ih sullam ziangsaw a si? Tuizarh ahcun thenhra thenkhat bialsung ih um pawl ka hailang ding:

1. A zat – sumlut lole karhzai mi ihsin Pahratnak, zateek 10
2. Rawlinn ih ken ding- Pathian rawngbawltu pawl hlawh an peknak hmun
3. Kan sumlut hmaisabik ihsin Pathian upat ding.
4. A sinak dingih hman ding- Rawngbawltu pawl somdawlnak ah...

Kawhhran member kan si vekin a tlun ih thil pathum khi kan tuahding kan tuanvo cu a si. Rawlinn ih hnatauan hotu in thenhra thenkhat cu hmannak ding diktak ah a feh timi a theih fiang ding kha a tuanvo a si.

Kan thawhhlawm vek siloin thenhra thenkhat cu mai' duhthu ih tuah ding a si lo. A pahra-nak le rawlinn cu an pahnih in kan tuahding kan tuanvo rori a si. Kan duhdan in kan ret lo ih, Pathian duhdan sawn a si. Kan sum karhzaih ihsin zateek 10 ka pek lo ahcun, thenhra thenkhat pe ka si lo, cule zateek 10 cu rawlinn ih kan keng lo ahcun thenhra thenkhat pe ka si cuang lo.

Siar ding: Matthai 25:19–21. Pathian paisa pe dingin ziangtik ahsaw kawh kan si? paisa lamih rinum zet pawl cu ziangtin saw a ti?

"Nan thenhra thenkhat pawl cu rawlinn ah rak keng uh"(Mal 3:10) timi cu Pathian ih thupek a si. Lungawi thusimnak lole tirhsiangnak ding hrangih tuahmi a si lo.

Himi cu upat peknak hrimhrim a si. Thenhra thenkhat cu Pathian ta a si; Amai ta cu a hnen ih pe kirsal dingin in ngen". —Ellen G. White, *Education*, p. 138. Pathian hrangih kikhawti hnatauan hi caantha le hnatauan dangdai zet khal a si. Thlawsuah pe in, in umpi ih a pahratnak lawng in dil, cule a thenhra thenkhat cu hlanlai Israel san laiil Levi miphun pawl hnenih a hman vekin a rawngbawltu pawl somdawlnak ah a hmang.

Mi hrekhat cun an thenhra thenkhat hman a si dan thu ah thu el-nak an nei ih, cumi ruangah thenhra thenkhat an thawh duh loih, an paisa cu thildang ah an hmang. Asinan Pathian cun, "Rawlinn cun a hmannak ding ah a hmang taktak a si timi nan theihfiang lawngah nan Thenhra thenkhat cu rawlinn ah rak keng uh" tiih a relnak hmun a um maw si?

TLAWNGKAI NI NGA**January 20**

Ruat bet ding: Siar ding: Ellen G. White in thenhra thenkhat felfai zetih a ngannak volume 9 of *Testimonies for the Church*, pp. 245–252. Study Section III of *Counsels on Stewardship*, pp. 65–107.

"An tuahding vekin kan mipi pawl in Bawipa ih paisa khawlnak inn ih kan thenhra thenkhat pawl kan pek a si cun, cuvek thlawsuahnak laksawng pawl cu don a si ding ih, thianghlim zetih pekmi thawhhlawm cun a let 10 in a tamter ding ih, Pathian le minung pehtliah awknak cu ong ringring a si ding."—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 4, p. 474. Himi cu mangbangza a si. Thenhra thenkhat peknak ah kan rinum thluh a si ahcun, Pathian cun kan thawhhlawm cu zateek 1000 tlukin a thangter ding a si.

"Malakhi bung 3-nak ah minung hnenih Pathian thutiam hmuh a theih. Himi ah Pathian in thenhra

thenkhat le thawhhlawm rinum zetih a hnen ih a pekirsal tu pawl cu thlawsuahnak a pek thluh ding thu a rel.”—*Ellen G. White, Review and Herald, December 17, 1901.*

“Kan zaten kan cing keng ringring ding cu thildang vekin Pathian in a hramthok ihsin a maita cu a ham cia a si. Anih cun tamzet in pe ih, thutiam a tuah, cumi cu Milai in a ngahmi ihsin thenhra thenkhat Pathian hnenih pe kirsal ding hi a si. Bawipa cun a thilri kilkhawitu le sumpai kilkhawi tu dingih a retmi a rinsan zetmi pawl parah zangfahnak a nei, Asinan Thenhra thenkhat thu ahcun, “Himi cu ka ta. Pathian in a neihisiah pawl minung hnen ih a pek vek ciah in minung khal in rinum zetin a neihmi lak ihsin Pathian hnen ah a pek ve a tul. Himi thutiam kam awknak hi Jesuh ih tuahmi rori a si.”—*Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 6, p. 384.*

Relkhawm ding:

- 1. Thenhra thenkhat pekdan hi hlanlai Israel ram ihsin a um thokmi a silo timi ngaihtuah sal aw. Ziangtin saw himi thudik hin Pathian hmaiah kan tuanvo a um ringring theinak dingin in bawm thei ding?**
- 2. Zirnak ah tlawngkai nikhat zirlai ih thusuhnak netabik kha rel sal aw. Mikip in an duhnak hmun kip ah thenhra thenkhat pe dingin thutluknak tuah bang sehla ziangthil a thleng ding timi ngaihtuah aw. Kan kawhhran ziangtin a um ding? Kawhhran mumal teh kan nei nawn kem? Hivek ruahnak hi ziangruangah saw a poi viau ih, awle, ka thenhra thenkhat cu a mal tuk, a poi viau kem? Mikip in cutivek in rak ruat pang sehla teh?**
- 3. Thenhra thenkhat peknak ihsin tonteh mi na neih mi kha hlawm aw. Thenhra thenkhat pe ding in ziangtin midang na zirh ding?**

ZIRLAI 4

JANUARY 21-27

JESUH HRANGIH THILHLAN

SABBATH TLAILAM

January 21

Tuizarh sung siar ding: 2 Kor. 9:6, 7; Daan 16:17; Saam 116:12-18; 1 Sansiarnak 16:29; Mark 12:41-44; Mark 14:3-9.

Bible Cangken: “Ka parih a thatnak hmuahhmuah ruangahBawipa cu ziang saw ka pek ve ding? Rundamnak no ka la ding ih, Bawipai’ hmin ka ko ding. Tu ah a mi pawl hmuahhmuah hmaiah Bawipai’ hnenah ka thutiam pawl ka hlen ding” (Saam 116:12-14).

Thenhra thenkhat lo khalah thilhlan(thawhhlawm) dang a um lai thotho. Pathian hnenih kan neihisiah thenhra thenkhat kan pek kirsal thluh hnu ah zateek 90 a tlanglai mi ihsin thilhlan(thawhhlawm) pek ding a si. Himi ciah hi tirhsiangnak ih hramthoknak cu a si. Pathian in a mi pawl hnenah thilhlan dan phun dangdang pek dan ding a rak sim. Cumi pawl cu sualhlah thilhlan, cumi cu Pathian zangfahnak sawnletnak a si, lungawi thusimnak thilhlan, cumi cu Pathian kilhimnak, hriselnak thlawsuah, neihnungnak, le Pathian cu huham neizet a si timi theihnak hrangih pekmi a si. Mi rethei pawl hrang thilhlan le Pathian cibai buknak inn kilhimnak le Biakinn saknak tivek ih thilhannak pawl khal a um hrih lai a si.

Kan hnen ih Pathian thilpek kan ngaihtuah tikah, kan thilpek mi cu motor retrnak man le hlaremnak hrang

kor kan leimi ai hman in zianghman a si lo timi kan vun hmu thiam. Pathian in kan hrangih a tuah mi sawnletnak ding hrangah kan thilhlan kan keng theu, a hleice in Jesuh ih pumpekawknak ruangah a si. “Amah cu kan duhdawt, ziangahtile amah in in duhdawt hmaisat ruangah a si” (1 Johan 4:19, NKJV). Kawhhran ah, tualsung kawhhran, conference le leitlun pumhuap a si khalle kan thilpek hi cu Pathian hnen ah kan hlan ding a si. Tuizarah sungah Leitlun ih Pathian hnatum in, tawlrelawknak kan neih laiah kan thawhhlawm (thilhlan) pawl Bible ih a rak sim dan kan vun thirsal ding a si.

**THAWHSALNI
Peknak ih forhfialawknak**

January 22

Pathian kan duhdawt ziangahtile amah in in duhdawt hmaisat ruangah a si. Mangbangza thilpek a simi, Jesuh in pek ruangah lungawinak langter in thilpek kan pe. A taktak ahcun, hitin sim kan si, “Pathian cun kan thilpek hi a mamawh lo. Thilpek hmangin kan lianter thei cuang lo. Saam cangan tu cun, ‘Ziangkim hi na hnen ihsin a ra mi an si ih, Na hnen ih kan pekmi khal nangmai ta a si’ tiah a ti. Cucingen pumpekaw zetih midang hnenih that suahnak hmangin Pathian ih zangfahnak langter dingah Pathian in tikcu caan in pe a si. Himi hi Pathian kan duhdawtnak le lungawinak kan langternak ding lamzin um sun a si. Cumi lo ah bomnak a pe dah lo a si.”—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 18.

Jesuh hnenih “Kan” paisa kan hlan thluh ahcun, cumi cu amah kan duhdawtnak le midang kan va duhdawtnak dingih kan thazang a si. Curuangah Paisa cu thiltha tuahnak ding hrangih huham neitu ah a suak thei.

Jesuh khan thudang tamzet ai hmanin paisa le lennak thuhla hi a reltam deuh. Mathai, Mark le Luke cabu sungih cangruk ihsin pakhat zel cu paisa thuhla a si. Thuthangtha ih um thuthang pawl hi Pathian in paisa ngainatnak le hmangsualnak lak ihsin in rundam thu hi a si.

Siar ding: Mathai 6:31-34 le Daanpeksalnak 28:1-14. Amai thu kan ngai ahcun ziangvek in tuahsak dingin Pathian in thu in tiam? Pathian thutiam ah kan tuah ding a tel ruangah a tirhfak tuk ruangah a si thei pei maw?

Kan thawhhlawm thilhlan pawl cu Pathian hrangih pumpek awk duhnak kan langternak a si. Cumi pawl cu thlarau lam ih tohthnak, Pathian cu kan Bawipa a si veikin kan nunnak pumphum cu a hnenah kan ap a si timi langtertu an si. Kan hrang ah Mirang tongthimnak cun, “Kan hmurka umnak ah kan paisa kan ret” a rak ti. Pathian ka duhdawt na titla si men thei, asinan siangzetih pekmi thlawhlawm cun cumi duhdawtnak langter dingin a bawm a si.

Thilpek(thawhhlawm) pawl cu Thil ziangkim thabik ih a hmutu, kan tulsam a theiih in petu Pathian, bulpak takin Pathian a rinsan tu thinlung ihsin a ra mi a si. Kan thilhlan mi pawl cu Jesuh ah rundamnak a um timi kan va hmuhnak hmunah a um a si. Cumi pawl cu Lungkimlonak lole Pathian ih pomsak ding lam an hawl lo ih, Cu-ai ah kan thilhlan mi(thawhhlawm) cu Zumnak thawng lawngin Jesuh kan pawmnak thinlung ihsin a luangsuak mi an si. Cumi cu Zangfahnak le tlennak hrangah a tawk emem mi an si.

Siar ding: 2 Korin 9:6, 7. Hitawk ah Bawipa in kan hnenih a relmi ziangsaw a si? “A thinlung sungih a

**tumtah vekin” a timi te ih sullam hi ziangsaw a si ding.
Lungawi zetih kan pek thei dan ding ziangtin kan zir ding?**

TLAWNGKAI NIKHAT

Thilhlan hrangih thenrek cu ziangsaw a si?

January 23

Siar ding: Daan 16:17. Zateek lo deuh in, Pathian in kan thilhlan zatih thumawknak dingah ziang tehfung cu a hman?

Kan thilhlan pawl cu Pathian in kan hrangih nunnak, tiennak, umpinak le thlawsuah dangdang cawl loih in pek ringring mi ah lungawinak kan langternak a si. Curuangah, a tlun cahmai ih kan hminsin vekin, Kan thilhlan ding zat cu thlawsuah kan dawng zat ah a thum aw a si. “Tampi pek a si mi cu, a hnen ihsin tam deuh dil a si ding” (Luke 12:48, NKJV).

Siar ding: Saam 116:12-14. Cang 12 ih thusuhnak hi ziangtin saw kan sawnlet ding? Himi sawnletnak dingah kan paisa thawn ziangtin a milaw thei ding?

Ka hnenih a thlawsuah pawl hmuahmuah hi ziangtin Pathian hnenah kan rul thei ding? Himi thusuhnak sawnlet dingih olsam bik hi kan tuahdah mi a si lo. Kan thil tuah theimi thabik cu Pathian hnatuannak dingah le kan milai pi bomnak ah siangzeth kan peknak hi a si. Jesuh in a dungthluntu pawl kha Pathian thuthangtha sim dingih a thlah tikah an hnen ah, “A lakin nan ngah ih, alak in pe duh”(Matt 10:8) tiah a ti. Khrih mizia ih thanglian theinak dingah thilhlan (thawhhlawm) kan pe. Curuangah mai’ hmaikhua sialnak ihsin duhdawtnak ah thleng danglamin kan um ih, Khrih vekin Pathian hrangah le midang hrang ngaiantuah ding kan si.

Himi hi cin keng ringring uh si, “Pathian cun a duhdawttuk...Anih cun a pe” Johan 3:16, NKJV). Thimnak ah- Sun cun zan a tlun vek ciah in kanmai’ hrangih kan khawl mi a tam khin kan thinlung ah hamtamnak a pung ding ih, kan thinlung a rethei ding a si.

Zianghmuah laksawng kan dong ding tile zianghmuah kan pe ding timi cu kanmai thenthennak a si. Asinan Bawipai’ hrangih thilhlan ken cu Khristian pawl cun an tlharau lam le nunzia za thanak dingah an tuah ding hrimhrim an tuanvo cu a si. Himi kan hnong ahcun kan theihlo sung ah kan tlharau lam a rak siat tluh ding a si.

Na thawhhlawm le midang hnenih na pekmi na thinlung cun Pathian thawn nan zomawknak thuhla ziangtin a sim?

TLAWNGKAI NIHNIH

Thilhlan le cibai buknak

January 24

Cibai buknak ding ih hman ding thu ah Bible cun zianghman in sim lo. Asinan Thil pa 4 cu cibai buknak ih hmang tengteng ding vekin a lang. Thukam thar ahcun mihi pawl an tel, Pathian thuzir ding/ thuthangtha phuang, thlacam, awnmawi le thenhra thenkhat le thawhhlawm pawl an si.

Kumkhat ah voitum rori Israel Mipa (innsang) pawl cu Jerusalem ah Pathian hmaiah an rungsuak theu. Cule, “Kut lawngin Bawipa’hmai ah rungsuak hlahseh (Daan 16:16, NKJV). Tongdang ih kan sim asile, Cibai buknak ih a telmi cu thenhra thenkhat le thawhhlawm pek hi a si. Lantak puai, pentikos puai le Puanthlam puai tuahnak ah Pathian fale pawl cun an thenhra thenkhat le

thawhhlawm(thilhlan) an rak keng theu. Hivek buai ah kut lawngih rak feh ding cu ngaihtuah um zet an si ding.

Tongdang ih kan sim asile hlanlai Israel pawl in thenhra thenkhat an pek kirsal mi cu an Pathian cibai an buknak ih a thupibik mi a si. Pathian cibai buknak diktak cu tongkaa le hlasak, lungawithu simnak thawn thlacamnak kan neih mi le Pathian hnen ih lungawi thu kan simmi lawng a si lo. Asinan Bawipai' inn ih kan thenhra thenkhat le thawhhlawmg kan rak kengnak thawngin Pathian hnenah lungawi thusim in kan lungawinak kan langternak sawn hi a si. Annih cun Temple ah an rak keng, kannih cun Sabbath ni ah Biakinn ah kan keng(Kan thenhra thenkhat le thawhhlawm kan pek kirsal dan lamzin cu a si), cumi cu Cibai kan buknak rori cu a si.

Siar ding:1 Sansiarnak 16:29; Saam 96:8, 9; le Saam 116:16–18. Hitawk ih kaihhruai awkdan vekin Kanmah ten Pathian cibai kan buknak ah ziangtin kan hmang ve thei ding?

Pathian fale kan si vekin leitlun ah Pathian hnatiuan tawlrelawknak lamih tuanvo a nei tu pawl cu mi tikcu remcang zet neitu, mi van tha zet kan si ruangah kan thawhhlawm pawl keng ding cu kan tuanvo a si. Pathian in amai hrangih kaihhruai dingmi fale in pek a si ahcun, anmah pawl thawn Sabbath sikul le Biakinn khawmnak ah lungawi zetin thenhra thenkhat le thawhhlawm kan keng ding a si. Hmun hrekkhhat ahcun, an thenhra thenkhat cu Online fehtlang in an pe, asilole thildang in an pe. Ziangkhal sehla, kan tuah a si cun thawhhlawm le kan thenhra thenkhat kan pek kirsal mi cu Pathian cibai buknak sungtel thotho a si.

Thenhra thenkhat na pek kirsalnak in le thawhhlawm na peknak ihsin Pathian cibai na buknak

ih nangmai tonteh zo mi ziangsaw um? Himi tuahnak cun Pathian thawn nan pehzom awknak ah ziangtin hmual a nei?

TLAWNGKAI NITHUM

Pathian cun kan thilhlan mi a hminsing

January 25

Siar ding: Mark 12:41–44. Kan len khalah len lo khal ah, himi thuanthu ihsin ziangvek zirlai saw kan zir thei? Himi cun ziangvek kaihhruai awknak saw in zirh ih, Pathian kan biaknak ah ziangtin saw bulpak nun ah kan hmang thei ding?

Jesuh le a dungthlun tu pawl cu Biakinn kot ah an um, cumi cu paisa retnak hmun a si. Jesuh cun thilpek run kengtu pawl ih kengmi cu a zoh ringring. Nu hmeinu ih kengmi paisa fanghnih hmun ban ding khawp in nai zetah a um. Cunu cun a neih mi hmuahhmuah a pek. “Jesuh cun cunu cu a theithiam zet. Cunu cun Biakinn ih khawmnak cu Pathian ih duhdan vekin a si timi a zum zet ih, zianghman ngaihtuah buai lo in a ti thei tawkin a tuah. Cunu cun a tuah dingmi cu a tuah fel, a thiltuah mi cu a hrangah ziangtik caan khal ih a theih ringring dingmi lungphun a si ih, kumkhua ih a thinnuam ter zettu khal a si. A thilpek mi ah a thinlung a um ih, cumi ih manmual cu tuat a theih, tangka ih man neih ruangah a si lo ih, Pathian duhdawtnak le A hnatiannak a rinsan ngam ruangah a si.”—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 175.

A thupi zetmi a dang simfiangnak pakhat cu himi thilpek lawngi Jesuh ih a relmi a si ih, kawhhran ih thilpek mi pawl cu Amah hnongnak men an si, kawhhran cun kawh a sinak le a hnatiuan dingmi ihsin nasa zetin lamzin dangah a fehpeng a si.

Siar ding: Tirhthlah 10:1-4. Ziangtin saw Roman ralkap za hotu khan vancungmi ih runglenagnak cu a dong ve theih? Vanram ih an hminsing mi a thiltuah mi pahnih kha ziangsaw a si?

Kan thlacamnak pawl cu van ram ah theih sak in a um lawng hman siloin peknak ih kan cecang dan pawl khal hminsing in a um thluh. Kornelias cu siangzetih pe theutu a si tiih hminsing mi a si. “Nan hlawnthil a umnak hmun ah nan thinlung khal a um”(Matt. 6:21, NKJV). Kornelias ih thinlung cun a thilpek mi a tlun cih hngal. Jesuh thuhla zir dingin a man cia zo. Thlacamnak le mi harsa bomnak cun kan Pathian duhdawtnak le milai pi duhdawtnak thawn an pehpar aw ter thluh ih, cumi cu a ropi zetmi Pathian ih thukam pahnih khal a si, “Bawipa na Pathian cu na thinlung zaten, na nunnak zaten le na caknak zaten, na ruahnak zaten na duhdawt pei” cule “Nangmah na duhdawt awkvek in na venghnen duhdawt aw” (Luke 10:27, NKJV). A pakhatnak cu thlacamnak in a langter ih, a pahninhnak cu harsa bomnak in a langter.

**TLAWNGKAI NILI
Special Projects dangdang: Bel tum pekdan ding**

Zirmi pawl ihsin a landan ahcun mi in an thilneih zateek 9 lawng hi paisa fai ih canter a theihmi an pek duhmi a si tiah ti. Paisa fai, paisa khawl mi le paisa ngahnak tivek pawl cu paisa ih thleng theimi thilri vek ah an ngai ih, Asilobik in cuvek ih paisa neitu pawl hrangah a si. Kan thilneih a tamsawn zateek 91 hi cu “Hlawknak” um dingin a retrnak dingah kan ret theu, kan inn hmangin asilole kan ramnung vulh mi hmangin(tlang ram ih um kan si ahcun) lole paisa fai ih canter a theih lo mi pawlah hman a si theu.

F-4

Paisa fai ih tuah theih mi(thilri paisa ih tuah theihmi) le tuah a theihmi lo thilri pawl ih zateek danglammak bik cu thlalang bel sungih paisa 1,000 retrnak ihsin theihthiam a theih ko ding. Paisa fang 10 cun zateek pakhat ciar a khih hmuh. Cuticun Bel fate ih paisa 90 na neihmi cu zateek 9 paisa fai a si ih, paisa 910 cu a tumtu ih um a si ih, cumi cun zateen 91 a kawhhhmuh a si.

Mi tamzet cun an an thawhhlawm lole an paisa thawhkhawm mi cu an bel fate sown tu in an pe ih, cumi cu paisa ih an tuahter mi a si. Himi cu an khawlmi paisa a si. Asinan mi pakhat in a thinlung takten phur zetih a pek duh a si ahcun bel tum sown tu ta kha a pe suak ding. Bible ahcun cutivek thuanthu tam zet a rel.

Siar ding: Mark 14:3-9 le Johan 12:2-8. Simon ih a tuahmi puai ahkhan zoha mi thupibik? Mary ih thilpek mi manmual kha ziangvek saw a si? Himi zawn ah ziangtin cunu cun Jesuh a theithiam?

Mary ih thilpek mi cu paisa 300 a si, kumkhat kumholum hnatiuan man a si. Cumi cu, a taktak ahcun, “Bel tum” thilpek a si. Himi thil a thlen thluh hnu ah Judas cun cumi hmun thum then ih hmunkhat aiih mal loin Jesuh cu a phatsan, cumi cu thilpek “Bel fate” ngun paisa 30 a si(Matt 26:15). Bel tum pe thei dingin duhdawtnak le pumpek awknak taktak a tul a si. Kan paisa ret khawl mi ihsin khal kan nei thei. Asinan kan duh am tuk a si cun Judas vekin zianghman lo men ah kan nunnak tiang kan zuar thei a si.

Thukam thar ahhin Barnabas ih hnatiuan le a cangvaihnak hi voi 28 lai a lang. Tirhthlah Paul ih rualpi vekin le Pathian hnatiuan mi ropi zet vekin kan thei a si. Asinan himi pawl ih bulhram bik cu a relnak hmaisabik ah a lang thluh. Tirhthlah 4:36, 37, A peknak diktak, “Bel

tum” thilhan cu kan hmu thei. Jesuh ih tongkam, “Nan hlawnhil a umnak hmun ah nan thinlung khal a um”(Matt. 6:21, NKJV) a timi hi zohthim ding thil a si timi theih a va tha ve.

Ziangruangah saw pumpekawknak ahhin a petu ih thupi tlukih a dongtu khal a rak thupit venak san?

TLAWNGKAI NINGA

January 27

Ruatbet ding: Vanram ih theih ringringnak cabu khalah Pathian sungkua member ah paisa lamih rinum zet pawl cu hmainsin in an um. “Hmintsintu vancungmi pawl cun Pathian hnen ah rinum zet in thil a aptu le thlawthil a rettu pawl cu an hmainsin ih, cule pekmi neetabik ta khal hmainsinnak an nei. Pathian cun a hrangih paisa a petu hmuahhuah hi a hmainsin thluh ih thinlung taktak ih petu le hrehnak zianghman neilo tu pawl khal a hmainsin thluh. Peknak ih cecang tu pawl khal siarsak an si. Mah le mah phatsan aw, Pathian hnenih hlan aw tawp, dil an si vekin Amai’ta cu a hnen ah pesal theetu cu an thiltuah dan vekin rulhsal an si ding. Thawhlawm hlanmi thianghlim zo cu hmangsualin a thawhtu ih tum lo lam ahkhan a rak feh sualpang a si hmanah Pathian sunlawinak ding hrangah thungaithlak zetih thawhtu pawl cun an lawman cu an co thotho ding”—*Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 2, p. 518.*

“Pathian cun a minung pawl cu thlacam dingin le A hnatuannak ih thangso theinak dingih ruangmannak tuah dingin a duh hai. Asinan Cornelius vekin thlacamnak le thilpek hi kan pehtlai aw ter ding a si. Kan thlacamnak le harsa bomnak pawl cu Pathian hmaiah hmainsinnak ah a cang ding a si. Zumnak tel lo tuahnak cu a thi a si. Zumnak nung tel lo cun Pathian lungawiter a theih lo. Thla

kan cam lai ah kan thlacamnak ti famkim ih a um theinak dingah kan ti thei tawk in, kan hnatauan siseh, kan ti theimi hmuahhmuah kan pe ding a si. Kan zumnak vekih kan tuan a si ahcun Pathian cun in theihhngilh lo ding. Anih cun duhdawtnak le mah le mah hnung aw tahrat ih hnatauan tu pawl hmuahhmuah a hmainsin thluh. Anih cun kan thiltuah mi hmangin kan zumnak kan langter theinak dingah lamzin in ong sak ding a si.”—*Ellen G. White, Atlantic Union Gleaner, June 17, 1903.*

RELKHAWM DING:

1. **Ziangtin saw thlacamnak le peknak hi a um tlang thei ding? Himi cu na thlacamnak in ziangtin na pe ding, asilole ziangmi na pe ding timi theifiang dingah ziangtin a lo bawm thei ding?**
2. **United State ih makazin larzet pakhat cun Wall Street ih paisa nei tam zet, paisa tampi hlawhsuak tu, asinan cu cing khalih zianghman silo, paisa hmangsual in riahsia le beidong tu ih thuhla a run rel. Cumi lakah Pakhat Portolio(zunglam ih capainak dip) ih hnatauan hotu cun, “Ka hnatuannak ah zateek 1 hlawk in ngah ringring khal sehra ka thihnu ah ziang tangkainak saw a neih ding?” tiah a ti. Ziangvek zirnak saw himi thuanthu ihsin peknak lam, pumpek awknak lam, petu pawl hrangih thlarau lam hlawknak, cumi in, “Lennak ih bumawknak” ihsin zalen dingih in bawm thei dingin zirlai kan zir thei ding?**
3. **A tlunih Ellen G. White ih rel mi ahkhan, paisa “hmangsual” thuhla kan hmu. A relmi pawl kan thinlung ih kan ret a si ahcun, ziangruangah saw cui thil theihthiam cu a thupitnak san?**

ZIRLAI 5**January 28–February 3****LEIBA CINFELDAN****SABBATH TLAILAM****January 28**

Tuizarh sung siar ding: Daan 28:1, 2, 12; Matt. 6:24; 1 Johan 2:15; Thuf 22:7; Thuf. 6:1–5; Daan. 15:1–5.

Bible cangken: “**Milian in mizonzai a uk ih, cawi tu cu cawihtu ih siahhlawh a si.**” (Thufim 22:7, NKJV).

Leiba timi simfiangnak pakhat cun, “ Hmailam caan ih hlawnak ngah ding beiseinak thawn tuini nun na hman hi a si” tiah a ti. Tuini ahcun leiba cu nunnak lamzin vek tla a bang, asinan Khristian hrang ahcun cuvek ih tahthim ding khal a si lo. Bible cun leiba neih hi a duh lo. Cathianghlim sungah leiba thuhla relnak asilo bikin hmun 26 ah a um, an zaten a thatlonak lam hlir an si. Cumi cun paisa cawi hi sual a si a tinak asilo ih, asinan cuvek a tuahtu pawl hnenah lehhnu ah siatnak a um theu thu a simnak a si. Paisa thuhla thawn pehpar aw in Paul cun, “Cuiruangah an zatein an ngah dingmi cu pe uh: siah pek ding mi hnenah siah pe uh; ngunkhuai pek ding mi hnenah ngunkhuai pe uh; tihzah ding mi cu tihzah uh; upat ding mi cu upat uh. Pakhat le pakhat duhdawtawk ding siarlo ah zo hnen hmanah thil ziang khal leiba nei hlah uh: ziangatile midang a duhdawttu cun daan a famkimter a si.” (Rom. 13:7, 8).

Ziangruangah saw leiba hi ramtin, bulpak le mi zapi le a zocah tiangin an neih thluhnak san? Pawlkom tin,

mipi vantlang pawl khal in leiba zateek malte tal cu an nei thluh theu. Asinan tuini ah mi tamsawn a hrekhat cun leiba an nei thluh ih, cumi cu an hrangah zianghman hlawnak a um lem lo mi thil a si.

Tuizarh ah leiba kan neihnak san le ziangtin cinfel ding timi kan ngaihtuah ding. Leiba na rak nei lo tla a si men thei. Asinan himi thil hlawkthlak zet ihsin hlawnak rak ngah theitu ding na sungkua le na rualpi pawl hnenah na hlawn thei ding a si.

THAWHSALNI
Leiba buainak
January 29

Siar ding: Daan 28:1, 2, 12. **Leiba thawn pehpar aw in Pathian in a fale pawl hrangih a duhthusam cu ziangsaw a si?** **Himi duhthusam ziangtin a tleng thei ding?** **Himi bungcang pawl hi kan hrangah a mil emem lo mi si hman sehla, Himi bungcang ihsin ziang kaihruai awknak kan zir thei dingih, a tu ah kan nun ah ziangtin kan hmang thei ding?**

Zirfiangnak ih a landan ahcun mipi in paisa lamih harsatnak an tonnak san pathum in a lang. Cumi pawl cu hitawk ah a thupit dan ih zirin a sangsang ten ngan a si.

A pakhatnak cu zianghman theihlo ruangah: Mi tamzet, zirsang tamzet khal paisa lam ahcun thiammi zianghman nei lo an si. Bible lam ihsin le lenglam Paisa tawlrel dan pawl khal an zir dah lo. Ziangkhal sehla, beisei ding cu a um hrih lai, Hi zirlai cun hi thil kaihruai awkdan le ziangtin hringnun ah hman ding a si timi a langter ding a si.

A pahnihnak ih paisa lam harsatnak cu duhamnak, mai' hmaikhua lawng ruatnak a si. Bulpak thil duhnak le

hminlang duhnak men ruangah mipi tam zet cun an nundan ding diktak in nun an hmang lo theu. An lei theimi angki hrhu in, an um theinak hmun hmanah an um duh riai lo. Hivek ih nun hmang mi tamzet cun thenhra thenkhat peknak dingah rethei zetin an thei aw theu. Cumi ihsin lehhnu ih thil a thleng mi cu Pathian thutiam fimnak le thlawsuahnak(Mal. 3:10, 11; Matt. 6:33) tel loin nun an hmang tinak a si. Hivek ih nunhmang mipi pawl hrang khalah beisei ding a um thotho. Asinan cumi cun thinlung thlengawknak a beisei ih, cule thlarau ih lungkimpinak a tul.

Mipi in paisa lamih harsatnak an ton theu a san pathumnak cu bulpak vansiatnak a si. Damlonak thu ah zianghman retkhawl cia awknak nei loin nasazet ih damlonak tonteh mi nei pawl tla an si thei. Neihawknak ah tlaram zetnak thawn hnon ih um mipawl tla an si thei. Vantlang vansiatnak ruangah an thilri neihmi pawl hmuahmuah an rak hlo fai thluh tla si men thei. Asilole retheihnak hmun kawmker ah suakin an pitling tla si men thei. Hivek a tongtu pawl hrang khalah beisei ding a um ve thotho. An hringnun zalam tluan cu a harsa cuang khal sehla, an buainak cu nehsak in a um ding. Khristian rualpi pawl ih bomnak ruangah danglannak a thleng tla a si thei; Pathian ngaihsak ih thurawn petu pawl ih forhfialnak le bomnak, hnatauan taimaknak le zirnak tha neihnak, cule Pathian thlawsuahnak le tumtahnak pawl khal a keng tel thluh ding a si.

Asan le vang cu ziangvek a va si khal le mi pakhat amai' sualnak ruangah va si khal sehla, leiba cu a zia um deuh thotho ding. Ziangkhal sehla, leiba neitu cun an nun ah, an sumpai hman dan ah le an sum le pai lamih an thil ngai thupi bikmi cu ti danglannak ziangmaw ti tal cun an tuah a tul ding.

Siar ding: 1 Timote 6:6–9. Kan ngaihsak a tul zetmi Paul in hitawk ih a relmi hi ziangsaw a si? Himi tongkam pawl cu na hrangah ziang sullam a nei ih, Hitawk ih in zirhmi tongkam pawl hi ziangtin tha deuh in na thlun thei ding?

TLAWNGKAI NIKHAT

Pathian ngaihsaktui' thurawn thlunak

January 30

Thilti theinak kan nei ih, thil titheinak leitlun ah kan ceng ih, cumi leitlun cu a can ahcun mi a hip thei zet. Tisa le thisen siloin a cang ahcun thilneih mi pawl hipnak le len duhnak khal na theih lonak dingah thir le tuahcop mi hriak hmangih tuahmi na si a tul ding. Caan khat, lole a dang khalah len duh lole tthii pauh(ngah) duh lo an um maw si?

Cuvek pawl kan tong thluh hmansehla, paisa neitam in milian si dingah le nun nuam ih um theinak ding hrangih taima zetih hnatauan ih sumlak luh hi a sualnak amah ahcun zianghman a um riai lo, kanmah lakah paisa, lennak, thil ti theinak duh ruangah milem bia in a thangsung ih tlalut tu zohman kan um lo. A dik tiih kan theihmi ah rinum zetih um dingin van lam thil ti theihnak humham cu ka hnen ih um ringring dingin thutiamnak kan co zo. Himi hi thil thupi zet a si, ziangatile lennak le thilti theinak ih thlemnak pawl cun thlarau tamzet a hruai hlo a si.

Siar ding: Mathai 6:24 le 1 Johan 2:15. An simfiang dan danglam hman sehla, an pahnih in thil thupi zetmi an rel mi cu ziangsaw a si?

Beisei um lo zetin leitlun duhdawtnak a natsattuk ruangah mipi pawl cun an duhdawtnak cu diriam ter ding

beiseinak thawn nun an hmangih, mipi tamzet cun leiba tampi an neih phah. (Himi cun sullam a nei lo; Thusimtu 4:8.)

Leiba hi cu thlarau hrengbetnak Satan pa ih thang pakhat a si ruangah Pathian in a fale pawl leiba nei lo dingih a duhnak cun sullam tuk zet a nei a si. Anih cun Bible fehtlang in thurawn in pe ih, profet thuphuang thilpek hmangin paisa lamih zalennak ah mi a hruai a si. “Na thukam tuahsuak aw” a timi hin zian sullam saw a neih?

Kan biakinn sungah kan lut ih, in sersiamtu le in tlentu kan Pathian hnenah lungawi thu sim in thangthatnak kan nei theu. Baptisma thutiam 9-nak(13 lak ihsin) cun hitin thu in sut, “Kawhhran zomkhawmawknak(din dan) pawl hi na zum maw? Na bulpak sum lakluhnak ihsin thenhra thenkhat le thawhhlawm hmangin kawhhran bom dingin le Pathian biaknak ih hmang dingin na tiak kam maw?” timi hi a si. Seventh-day Adventist hrang ahcun, “Awle” timen hi a si. Cuti a si cun, himi bungcang (Saam 50:14, 15) cu Pathian hnenah lungawi thusim ih thilpek petu le rinum zetin an tiakmannak tuahsuak tu ding pawl ih thutiam mi a si.

Leitlun ih a mi hipnak thawn ziangtin na cinfel ding timi ah na duhhrilnak ih a lo simmi cu ziangsaw a si? Ziangah nun nuam deuh dingin taima zetih paisa hawlnak cu lennak le paisa duhtuk ruangah hnatuannak vek tlukih thil tul le poimawh a si lonak san? A bangawklonak cu ziangtin kan zir ding?

TLAWNGKAI NIHNIH

Leiba ihsin ziangtin kan luat ding

January 31

Siar ding: Thufim 22:7. **Ziangah saw sal le leiba hnuai ih kan umnak cu?**

Hi thil vansiatiak lak ihsin tlansuak dingin ziangsaw kan tuah tul mi um? Leiba na nei a si ahcun, a hnuai ih ummi pawl cun leiba ti hloter dan cu a lo bawm ding a si. Khawkhannak cu thil olsam te a si. Cumi cu ruahnak tha le thlun ding karbak pathum lai a um.

Ruahnak thazet cu Pathian hnenah pumpe aw in A thlawsuah le fimnak kan co ve theinak dingah rinum zetin a thianghlim mi a thenhra thenkhat kan va pek kirsalnak hi a si.

Karbak pakhatnak cu leiba rulh thei lo mi cinfel: Leiba tanglai mi um nawn lo ding. Paisa na cawi lo a si ahcun, leiba na nei lo ding tinak a si. Paisa na cawi dah nawn lo asile hmailam khalah leiba na nei nawn lo ding tinak a si mai.

Karbak pahnihnak cu Pathian hnenah thuthiamnak tuahin thlawsuah a lo pek veikin a cang theitawk in na leiba kha rul sal lohli aw. Pathian in paisa lamah thlawsuahnak a lo pek tikah, cumi paisa cu na leiba peknak ah hmang aw, thilri leibetnak ahkhan rak hmang nawn hlah. Himi karbak cu thil thupi zet a si. Mipi tam zet cun rin lo piin paisa an donmi a um a sile an hmang ral men theu. Cuvekih na hman ding ai-ah leiba malternak ahkhan hmang sawn aw.

Karbak a pathumnak cu Kutsung um mi a si. Na leiba cazin pawl cu zoh fel aw, a tambik ihsin a malbik tiangin, a sangsang ten zoh aw. Sungkua tamzet pawl hrang ahcun inn luahman cu a tlunta bik ah an ret, bulpak leiba tivek cu a hnuabik ah an ret theu. Thlatin in na leiba pakhat teten, a malbik tal rul thei dingin zuam thok aw. Cule lehhnu ahcun na ti thei tawkin cazin na tuahmi a hnuai tabik ihsin na leiba rulh ding cu a let hnih in simaw tipung awla cutin pe theu aw. Leiba tenau deuh pawl na pek thluh

dan pawl na hmuh tik ahcun na mangbang lamlam ding. Cule na cazin hnuai tabik ih ummi leiba na pekmi paisa cu hmang awla, na leiba cazin tlunlam ih na kaiso ter vivo-nak ahcun vun hmang aw. Na leiba tenau pawl na cemralter thei vekin leiba pitling pawl pek dingmi paisa tamzet cu na suah zalen thei ding a si.

Pathian in leiba neihter in duhlo timi cu thufiang zet a si. Thutiamnak voikhat tuah a si tikah, sungkua tam zet cun Pathian in beisei lo zetih thlawsuah a pek dan pawl an hmu ih, an zumnak ai hmanin leiba cu a cemral olzet ti khal an theithiam. Himi karbak pathum tlunnak ihsin, sungkua tam zet cu leiba ihsin zallenak an ngah a si. Nangkhal na ngah ve thei sokhaw! Pathian pakhatnak ih na retrak ihsin, Pathian in na hnenah rinsan zetih tawlrel dingmi thil a lo peknak ruangah a fimnak le a thlawsuah cu na congah ding a si.

“Nan umtlandan cu hamtamnak tel lomi si seh; nan neihmi thil ah nan lungkim uh: ziangahtile anih in, Ka lo tanta lo ding ih, ka lo tlansan dah fawn lo ding, a ti a si.” (Heb. 13:5, NKJV). Himi tongkam pawl hmangin ziangtin saw mipi in leiba neihnak hi an hrial thei ding?

TLAWNGKAI NITHUM

February 1

Tiamkamnak le zamrang zetih neihnung ding khawkhannak

Bible ahcun Pathian in a fale pawl cu midang hnenih leiba va neih ding hi a duhmi a si lamlam lo timi cu a fiangtuk. Thufim cabu sungah, Pathian cun ralring thutiamnak in pe...cumi cu midang hrangih tiamkamtu tinak a si.

Siar ding: Thufim 6:1-5, Thufim 17:18, le Thufim 22:26. Hitawk ih thucah cu ziangsaw a si?

Mi pakhat leiba cawi tumtu, asinan rulhnak ding nei lo ding khawpih rethei a um tikah tiamkamnak timi hi a um theu. Leiba cawihtu ih hotu bik cun leiba cawi dingih tlinnak zianghman neilotu hnen ahcun cunu/cupa ih rualpi, paisa neitam tu hnenah theihpinak hminkhan ngan ding ah hmang dingin a sim ih, cule bank lam cun an paisa cawi ding cu an ti hlawhtlingsak ih, Paisa cawi tu in rak pe kirsal thei lo in, rak hlawhtling lo pang khal sehra, theihpi tu ih hmin rak khentu cun tuanvo a la ding a si.

A can ahcun, kawhhran members pakhat cu na hnen ah ra in theihpi tu si dingah hminkhen ngan dingin a lo fial ding. Nangin hitin na rak sawn let ding: “Bible cun hitivek ih ka tuah lo ding thu in sim” tiin. Bible in tlasam pawl bawm dingin in forhfialnak cu kan theih a tul, asinan an leiba ah tuanvo la tu ih va um ding cu kan si lamlam lo.

Nu le pa khal a can ahcun an motor lei ding hmaisabik ah an fale pawl cu theihpi tu dingah hminkhen ngan dingin an fial mai theu. Asilole Upa deuh pawl cun an hnatiuannak hrangah paisa cawi an duh ih an nu le pa cu anmah theihpi tu si dingah hminkhan ngan dingin an fial theu. Cutivek cun an tuah tlangpi. Cumi cu a mamawh taktak tu pawl hrangah bom awknak remcang zet a si. Asinan midang ih leiba hrang thu tiamkam saktu si hram hlah. Zirnak ih a langdan ahcun tiamkam saknak hminkhen ngantu pawl zateek 75 cun anmah in paisa an kuan phah ti hi a si.

Siar ding: Thufim 28:20 le 1 Timote 6:9, 10. Hinah ziang ralringnak pekmi saw um?

Zamrang zetih neihnung ding khawkhannak cu paisa lamih thang pakhat a si. Cumi pawl lakah hnuaihnih aw tu pawl hrang ahcun paisa lam ah harsatnak a thleng tengteng ding. Tha zet ding vekih a theih ahcun a tha zet

ko ding. Mi tampi cun thinlung le paisa lamah hriamhma an ngah. Himi khawkhannak thalo riahsiat tlakzet ruanghmanak lamzin dik lo zet pakhat cu, cui zindik lo sungih lut hmaisabik tu si duh ah mi tamzet cun anmai bulpak in paisa an cawi a tul hi a si. Mi tamzet hringnun le sungkua tam zet cu zamrang zetih neihnung ding khawkhannak cun an nun a ti sia thluh ih, a netnak ahcun a buaipi tu pawl lawng an neinung ih, an thangh tlu pawl cu an tisiat thluh men a si. Rualpi, asilole na duhdawt zetmi mi pakhat in hivek khawkhannak ih hruailuh a lo tum ahcun tlansan aw. Feh san men loin, tlansan aw, na tlancak thei tawkin tlan aw.

**TLAWNGKAI NILI
Bi-khiah nei ih paisa cawinak**

February 2

Siar ding: Daan 15:1-5. Himi bungcang ih a langdan vek asile Pathian in a mi pawl a ngennak cu ziangsaw a si?

Rualrem awknak daan cu kum 7-nak ah a um (Suah 21:2; Pui 25:3,4), sal, siahhlawh pawl le loram pawl cu daan vekin neih leh sal lawng hman siloin, a cawitu zalennak kum khal a si. Cawitu in leiba kha zianghman a ngaidam duhlo ruangah zokhal in kum 7 reizet a hngak ding a si. Himi bungcang ihsin ziang zirlai saw kan lak thei hrih ding, Bawipa cun hitivek lawman in paisa lamih buainak hi a ngaihsak a si timi an langter, a hleice in Israel fate pawl in buainak an ton caan ah a si. Himi bungcang pawl cun Bawipa in leiba cu ziangtlukin a nasat hmanah a theihpi a si timi a langfiangter a si. Cuvek leiba lak ihsin a cang theitawk ih thiар fihlim awk ding khal hi a ngai thupi zet.

Tuisan ah tiakam awknak thawngin leitlun hmun tam zetih mipi tam zet cun an inn leinak ding hrangah kum 30 le 40 sungih rulsal dingin paisa an cawi theu. Inn man a khung tuknak san pakhat khal paisa cawi cop ih lei a theih ruangah a si.

Cumi cing khalin mipi tam zet, nu/pa tam zet le tlawngrta tam zet pawl cun an fimzirnak ding hrangah paisa cawi ding thuhla ah an khawruah a har ciamco theu. Diktak cun, mi pakhat a hringnun hrangih a sumlak luh ihsin lungawinak a neih theinak dingah College degree a ngah hi a tawk tuk zo. Mi tam zet cun an fimzirnak hrangah paisa tla an rak cawi men thei, asinan himi pawl cu an thinlung ah a um ringring. Na peklet sal a tul hrimhrim a si. Paisa ngah dingin le bomnak ngah dingin na thei tawk in zuam aw. Hnatuan awla, tlawngrkainak ding hrangah paisa khawl aw. Hnatuanak hrangih na hman tangkai pi ding lawng ca zir aw. Nu le pa ih bomnak khal na tul. Bible san ahcun, nu le pa pawl cun an fale pawl an nun khawsak theinak dingah leiram an pe. Tuini ahcun, “Roconak” timi cu fimzirnak tluk a si ih, cumi an ngah cun tleirawl zalennak an ngah a si.

Duhthusamnak leitlun ahcun, leiba le paisa cawi tivek um lo sehla ti hi a si. Asinan duhthusam leitlun ih kan um lo ruangah, paisa cawi a tul caan te cu a um thotho ding. A cang theitawk in tawlreldan thiam awla, paisa cawimi cu a punghang a malbik thei dingin ngaihtuah aw. Cule na tulzat milin a mal thei bikin cawi tum awla, cun a rang thei bikin rulhsal tum hram aw. Zirtir awknak cu ziang a si khal le, minung kan si vekin a cang theitawk in leiba hi hrial uh si. Nitin kan nunnak ah Bible in paisa thuhla lamih in zirhmi pawl cu thlun in, tulsam lo tukah leiba neih hi hrial hramhram ding kan si. Ziangahtile

kanmah le kan innsang ahhin buainak rapthlak zet a um thei ruangah a si.

Midang paisa rak cawi bangta awla, ziangtluk ih felfai, ngilnei zetin saw anmah thawn na um tlang thei ding? Himi pawl na cinfel tikah Pathian hmaiah ziangtin saw na lan ngam ding? (Thusimtu 12:14.)

TLAWNGKAI NINGA

February 3

Ruatbet ding: Leiba hloter dan karbak pathum hi a taktak ahcun Ellen G. White ih cangan ah kan hmu thei. Thupi ter deuh dingin bet men mi an si.

“Leiba dang nei lo dingin thuruatfel aw uh. Leiba neih ding hnak cun nangmah le nangmah kha voi 1000 lai hnong aw sawn mai aw. Leiba neihnak in na hringnun a camsia rero zo a si. A cang theitawk in hrial tum aw.

“Pathian ih thlawsuahnak thawn nan leiba na rulh theisalnak ihsin Pathian thawn a thupi mi thutiam tuah uh si. Cule cencerh le sang ih na nun thei a si ahcun milai zo hnen hmanah leiba nei hlah, thinphang hlah, lungngai zetin um hlah, kir khal kirsal hlah. Thaw na timi, nuam na timi pawl khal hrial thluh awla, na paisa kha khawl in na leiba pawl rul aw”

“Na ti theitawk ih rang in tuah aw. Mi zalen zet ih na um thei sal tikah le zohman leiba na neih nawn lo tikah, nehnak ropi zet na dong ngah ding a si.”—*Counsels on Stewardship*, p. 257.

Leiba ihsin zalenmak dang na tul a si le, himi pawl hi tuah sin aw:

Budget tuah aw: Thlathum sung rori ih na sum lakluhmi le na thil leimi, na hmang suakmi pawl cu hminsin thluh awla, budget tuah taktak aw. Mi tampi cun tul lo deuhin

paisa an hman mi pawl an vun theihsuak sal tikah mak an ti thluh a si.

Credit card siat ter aw: Credit card hi sungkua za ih leiba neihnak bulhram pi pakhat a si ve. Hman a nuam zet ih, asinan pek sal a har zet. Thlatin na hmanmi pawl asilole na lei lo dingmi leinak ih na hman pangmi pawl hmuahmuah thawn na card in a pe thluh thei lo timi na theih a tul, na credit card cu ti siat men aw, amah sawn in nangmah le na sungkua nan pahnih ih a lo siat suah hlan ah na siatsuah a tul.

Sum lakluh dan ngaihtuah aw: A can ah fimvar zetih kan thil leimi pawl hmangin thlatin ih kan paisa kan lakluh mi pawl cu zianghmuah an si timi kan ngaih tuah lem lo.

Relkhawm ding:

1. **Hnam tamzet, bulpak tin khal in siseh leiba an neih mi pawl cu a maksak lutuk. Leiba thuhla ah le leiba in nangmah le midang hrangih harsatnak a tuah mi thuhla ah nangmah rori in ziangvek tontehnak na rak nei dah?**
2. **Paisa lamih buainak asilole leiba tawlrel dan zirnak ahhin tualsung kawhhran cun ziangtin saw a member pawl a bom theu?**
3. **Leitlun thlelmnak le duhamnak in kan hrangah paisa tihnung um lak ihsin kilhim awk thei dan ding tiih na rel theimi Bible thutiam hrekhat pawl cu ziangsaw an si?**

ZIRLAI 6**February 4-10****VANRAM IH HLAWNTHIL RETNAK****SABBATH TLAILAM****February 4**

Tuizarh sung siar ding: Semtirnak 6:5-14, Heb. 11:8-13, 2 Kor. 4:18, Semt. 13:10-12, Sem. 32:22-31, Heb. 11:24-29.

Bible cangken: “Ziangahtile mi pakhat in leitlun pumpi hi nei in, a nunnak hloh sehla, cucu a hrangah ziang a thahnem? (Mark 8:36, 37, NKJV).

Jesuh cun leitlun ih paisa hram retnak thabik in kawhhmu a si. Anih cun, “Nget le tlaap in an siatsuah theinak, le rukru pawlin an bauh ih an ruk theinak hmun leitlun ah hin hlawnthil khawl hlah uh: Nget le tlaap in an siatsuah thei lonak, le rukru pawlin an bauh ih an ruk thei lonak hmun van ahkhin hlawnthil khawl sown uh” (Matt. 6:19, 20)tiah a ti. Jesuh cun hitin a vun betsal, “nan hlawnthil a umnak hmun ah nan thinlung khal a um a si”tin (Matt. 6:21, NKJV). Tongdang ih kan sim asile, Na paisa hmannak in sim awla, na thinlung umnak ka lo sim ding, ziangahtile na paisa na retnak hmun ah na thinlung cun a tlun tengteng a si.

Pathian uknak ih um thei thinlung neih na duh maw? Na duh asile na paisa cu kumkhua ih laksawng na seng theinak ding hmun ah ret aw. Na tikcu caan, na paisa le na thlacamnak cu Pathian hnatuannak ah hmang aw.

Cuvek ih na tuah asile, cumi hnatuannak ah nuam na ti deuhdeuh dingih, na thinlung khal in a thlun cih ding a si. Tuizarh ah Bible bungcang le ziangtin vanram ah hlawnthil kan ret ding, tile a netnak ih kumkhaw laksawng cu ziangtin kan ngah ding timi thuthimnak thawn kan zir ding a si.

THAWHSALNI**February 5****Noah in zangfahnak a dong**

Vanlam ih hlawnthil a hawl tu pawl cu hi leitlun ah an nun thleng danglam dingih Pathian ih kawh mi an si tlangmi, hithil cu hminsintlak zet mi thil a si. A tul a si ahcun cuvek tong dingin timlamnak nei ve aw.

Siar ding: Semtirnak 6:5-14. Noah in Pathian thu awih zetih a um tikah ziang thlengawknak bulhram saw um? Leitlun in ralringnak pek a tul zet caan ah kanmah tei’ ziangvek zirhawknak saw hitawk ihsin kan hmuu thei ding?

Noah cun a tikcu caan le a neihsiah hmangin amai hrang ding inn a sak thei tuk, asinan a hringnun thleng danglam in kum 120 sung Pathian thu awih ih tangphawlawng sak ding cu a hril sown a si.

Tulai ih rinhlelnak tamzet cun tilik thuhla cu thudik lo vekin an hnong ih, leitlun daan vekin mifim pawl ih an thurelmi ahkhin an thum aw theu. Hivek pawl cu thilhar khal a si lem lo. “Tilik a um hlan leitlun daan pawl cu tuah fel cia in a um thluh. Tikcu caan cu a si dan ding vekin a herkual sal. Tui hlanah ruah a sur dah lo; leilung cu suum le dai-daw ih tibek in a um. Tiva luang pawl khalin anmai’ ramri kan in an luangsuk dah lo. Asinan tluang zetin anmah ten tipi ah an feh men. Tidai pawl khal

anmah an fehnak ding hmun tiang thleng dingin ruatsak cia thluh an si.” —*Ellen G. White, Patriarchs and Prophets*, p. 96. Tilik a um hlan ah, mipi pawl cun thil taktak an theih thiam lo ruangah tilik a um dah zik lo an ti. Tilik a um hnu ah thil taktak an theihsual mi ah thum aw in, hivek in a um dah ziklo an ti. Bible cun, “Ni hnuai ah thilhar zianghman a um lo” tiah a ti. (Thusim 1:9, NKJV).

Culawng siloin Bible cun sancemnak ding tikcu caan khalah mipi pawl cun thudik an ringhlel thotho ding, tilik ding an ring hlel vek ciah in a ti lala(2 Pet. 3:3-7). Asicun ziangtin saw siatnak a ra thleng dingah timlam aw in kan um thei ding? Zianghman theih nei lo thutluknak cu “Tlai deuh hnu ih lungawinak” tiah kawh a si. Himi ih a sullam cu Kawh kan si vekin hmailam caan ih kan ngah dingmi sunlawinak laksawng beiseinak thawn thinsau ten Pathian hnatauan ding kan si tinak a si. Ziangtik ah Khrih a rungtum sal ding ti kan thei lo. Lehlam ahcun, cumi cun in ti buai hlah seh, a thupi sAWN mi cu ziangsaw a si, Noah vekin a tikcu te ih Pathian ih in fialmi kan tuah ding hi a poimawh zet, cuvek ih kan tuah le Noah vekin hringnun hram thleng danglamnak a um ding tinak a si.

Noah vekin thil tuah dingih kawh rak si bang awla, ziangmi tlukin Pathian hrangah na hringnun thleng danglam dingin ralringnak na nei?

TLAWNGKAI NIKHAT
Abraham, rinum pawl ih Pa

Pathian in Abram cu a inn hmun le a laicin pawl suahsan in, ram a hmuh dingmi ih feh dingin a ko. Himi ihsin Messiah ih thisen zomnak a thok cih hngal. A fehnak ding cipciar zetih pek asilo nan, Abram cun a suahnak ram

a tlansan a tul thlang. Taktak cun a olsam zetmi thutluknak cu a si lo viau ding, leitlun nomnak le thil tuahduh mi pawl hmuahmuah a tlansan thluh timi ringhlel ding zianghman a um lo.

Siar ding: Semtirnak 12:1-3. Hitawk ih thutiamnak le cohlangnak ih rah, “Leitlun ih innsang zaten thlawsuah an si ding” a timi hi ziangtin a cang suak thei ding?

Himi cu Abram le a sungkua hrangih hringnun thleng danglamnak ropi zet a si. “Rinnak in Abraham cun lehhnu ih a roco dingmi hmun ah feh dingih kawh a si tikah thu a awih; cun a fehnak ding hman thei loin a pok” (Hebru 11:8). “Abraham in zianghman thusuhnak tuah loin thuawih zetih a umnak cu Bible pumhlum ih zumnak larzet fiangtertu pakhat a si.”—*Ellen G. White, Patriarchs and Prophets*, p. 126.

Mi tamzet cun kan umnak le kan rualpi pawl, kan sungkua members pawl suahsan ding cu ka cak lo viau ding. Asinan Abraham cun a tuah suak thei. Pathian in Abram ih umnak ding hmun ih a duh mi ahcun Abram cu a lungawi tawk zet. A mak zet thil cu, Abram, Isaac, le Jakob in an nun sungah khami ram kha an co ngah dah lo. Cumi cingin ziangti lam khalin Pathian hnenah rinum zetin an um.

Siar ding: Hebru 11:8-13. Hitawk ah kan hrangah ziang thucah saw a rel rore mi?

Abram cu a kiangkap ih um pawl cun siangpahrang fapa tin an thei. Anih cu tirhsiang zet, raltha le khual thiam zet, cungnung bik Pathian ih siahhlawh a si. Pathian hrangih theihpitu a sinak cu cawn tlak zet a si. Pathian ih zangfahnak ruangah Abraham thawn ro cotu kan si ve. “Abraham in Pathian a zum ih, cucu a dingfelnak ah

ruatsak a si. Cuiruangah rinnak neitu pawl cu Abraham ih faate an si ti thei uh. (Galatia 3:6-7). “Cun Khrih ih ta nan si ahcun, Abraham ih cithlah nan si ih, thutiam vekin rocotu nan si fawn.” (Galatia 3:29)

Noah vekin Abraham hringnun khalah Pathian thu awih ruangih thutluknak tuah in nunthleng danglammak ropi kan hmu thei.

Siar ding: 2 Korin 4:18. Himi bungcang ih ummi thucah pawl cu thlarau lam ih thutluknak kan tuahnak ah ziangtin an khawng aw thei? Cuvek kaihrhuai awknak cu ziangtin saw Moses le Abraham cun an rak thlun thei?

**TLAWNGKAI NIHNIH
Lot ih thutlunak tha lo**

Abram in Pathian kawhnak thlun in an inn a suahsan tikah a fehnak ih tel ve dingin a tupa lot cun duhhrilnak a nei. Semtirnak 13 ah Pathian cun Abram cu thlaw a suah ih, “tilva ah(an nunphung ah neinung ih an tehnak a si), ngun ah, le sui ah a lian ngaingai” (Semtirnak 13:2). Lot khal in, “tuurual, cawrual, le puan inn tla a nei ve” (Semtirnak 13:5). An pahnih cun an lian tuk ih an neihmi rannung tam zet ruangah nai zet ah an um tlang thei lo. An ramsa karlak buainak an hrial theinak dingah Abram cun Lot hnenah a um duhnak hril dingin a ti. Si e, Lot khan amah ai hman ih upa Abram cu kian sawn ding a si. Zianghtile an pehzom awknak hmanah kuan ding tampi a nei. Ziangkhal sehla anih cun zianghman thatnak a hmuh lo ih, a duham tuk ruangah ram thabik dingih a ruah mi cu a hril hngal men.

Siar ding: Semtirnak 13:10-12. Ziangmi sia le tha theihnak in saw Lot khan a tuahmi thutluknak tuah dingih hruai a si?

Ziangkhal sehla Lot cun a hrilmi khawpi lam ih um ding cu a duh zet, cutawk ah a hrangah boruak a thatuk lem lo, Abram in a tlunih thil a thlengmi a theih tikah, anih cun, “A va tha lo ve, Lot. Na tuhrah na seng a si hi” a ti riai lo. A va feh ih, a va runhim sawn a si kha (Semtirnak 14).

A can ahcun kan zirlai zir thei lo ding khawpin thusuh ding tampi kan nei theu. Lot cu Sodom ah a kir lehsal. Asinan Pathian in a zangfahnak hmangin Lot le a sungkua pawl cu ralringnak thucah a sim. Himi khawpi pawl siatsuah thluh ih a um ding thu an rak sim cia thluh.

Siar ding: Semtirnak 18:20-33. Pathian in Abram hnen ah leitlun ih a ratnak san kha ziangtin saw a sim? Pathian in sualih khat khawpi pawl siatsuah thluh dingin tumtahnak a neih mi thuthang ah Abram ih rak sawnlet dan kha ziangtin saw a si kha?

Abram in Lot le a sungkua pawl a ngaihtuah tuk ruangah Khawpi pawl ah mi dingfel an um pang asile tiin Pathian thawn an dawr aw ih, an neep aw rero. Sawm nga ihsin a thok ih 10 tiang a dawr. Abram in Pathian hnen ih a dilmi a colh lai hlanlo Pathian cun a duhdawtnak langter in a dilvek cun a lungkim pi sak vivo. Pathian le vancungmi pahnih cun Lot, a nupi le a fanu pahnih cu an runsuak a si. Asinan a nupi cu lehlam a hoisal ih cithuam ah a cang. Sodom ahkhan Lot cu neinung zetin a lut ih, zianghman neihmi nei lo in a suak. Kan thutluknak tuahmi ahhin kan fimkhur a va tul nasa ve, a hleice in thil thupi zet hrangah tiampaknak olsam zetih tuah hi a si. (zoh aw: Mark 8:36, 37).

**TLAWNGKAI NI THUM
Bumtu ihsin Siangpahrang fapa ah**

Tleirawl a si vekin Pathian duhdawt le tihzah zettu Jakob cun a nu Rebeka ih tumtahnak fel zet, a pa bum ih

thlawsuah ngah ding cu a el riai lo. Lehhnu ahcun, a hung pitling ih lamzin diklo ah a feh, tlansuak ding asilo ahcun tuan deuh in thihnak tong ding mi a si. Rebeka cun Jakob hnenah, “Laban hnenah va tlan aw....Cun na u ih thinhengnak a reh hlanlo, a hnenah ni malte sung va caam aw;... mi ka rak thlah ding ih, ka lo hruai ding” tiah a ti(Semtirnak 27:43-45). Jakob cu kum 20 sung rori a va hlo, a nui’ hmel khal a hmu nawn ta lo.

Siar ding: Semtirnak 32:22-31. Hitawk ah Jakob ziang a cang, cule thutluknak diklo kan tuah caan khalah himi thuanthu ihsin Pathian ih zangfahnak cu ziangtin saw thlarau lam ah kan zir thei ding?

“Ngaitlawm awknak le sirawknak le mah le mah pumpek awknak hin himi thi thei, sual le thil diklo ti theu tu in, cungnung bik cu a neh theu a si. Pathian thutiam a ngah mi cu khur phah cingte in a pawm hnget ringring ih, a cem thei lomi duhdawtnak neitu cun misual ih ngennak cu a hnong thei lo. Jakob sual ih hruaitu diklonak, bumnak ih fatir sinak laksak mai tu cu a hmaiah fiang emem in a tarlang aw a si. Pathian thutiam pawl ah thum aw loin, Pathian in lamzin le tikcu caan tuah phah in a ti pitling ding cu amai caknak in tuah a tum... Jakob cun a thlarau in a duh zet theumi thlawsuah cu a dong ih, A sualnak, luahlantu le bumhmang a sinak cu ngaidamsak in a um.”—*Ellen G. White, Patriarchs and Prophets, pp. 197, 198.*

Siar ding: Semtirnak 49:29-33. Jakob in Canaan ah zianghman neihmi nei nawn lo khal sehla, amah phumnak ding thuhla thawn pehpar aw in a fale pawl hnenah ziangvek thucah saw a sim? Khami lungkua ah zosaw midang an phum tel ve? Jakob in hivek ih a tuahternak san hi ziangruang saw na zum?

Bible cun pupa pathum le an nupi pawl cu lungkua ah an phum tlang thluh thu in sim. Jakob in Pathian a rinsannak cu a nasa zet, amah ten ramdang mi le leitlun ih khualtlawng men a si tin a ruat aw(Zoh aw: Heb. 11:13). Thil ti sual cing khal in, zianghman keng loin inn a suahsan ih, lian zetin Kanaan ah a ra kir leh sal.

Thil kan ti sual cing khal in, Pathian cun thlawsuah in pe theu thotho. A thok ihsin thil diklo hrial hi ziangtluk in saw a that! A tu ah ziangvek duh hrilnak saw na ton, a diklomi pakhat cu ziangtin saw na hrial ding?

TLAWNGKAI NILI Ezipt ah Moses

February 9

Moses mizia cun thuanthu thianghlim zet, kum hmaisa lam ih mi pawl cu a uk thluh thei. Pathian kilkhawinak hnuiah hringnun a hmang ih, anih cu nu taima zet le ngaihsak thiam zet unau nu hmangin hna a tuan theu. Faro fanu in bawmte sungih um naute Moses a hmuuh tikah a nu Hebrew mi cu kilkhawi dingin a ngen ih, cumi ding hrang khal paisa a pe. Sal ih rak um zo, sal a si rero laimi nunau hrang ahcun ziang tlukih thlawsuah sawm ngiarnak saw a si. Jokhebed cun a naute cu thlacam dan, Pathian rinsan le upat dan ding, hringnun rawngbawlnak ding hrangih nuncan a zirhnak dingah kum 12 sung lawng caan a nei. Kum tampi sung cu Ezipt ramih thiamnak pawl hmuahmuah a zir thluh. “Cule Moses cu Izipt mi pawlih firmak hmuahmuah zirh thluh a si ih, tongkam ah le thiltuahnak ah mi nasa a si”(Tirhthlah 7:22). Moses cu mipa diktak vekih a hung pitling tik ahcun a hringnun le thuanthu thleng danglam dingin thutluknak a tuah.

Siar ding: Hebru 11:24–29. Moses in a tanta mi le cumi aiih a tonmi pawl kha ngaihtuah aw. A duhmi a hril hlan ih a dinhmun kha vun zoh hnik. Ziangmi saw a tanta, cule suahsan ngam ding khawpih duhhrilnak a neihmi cu ziangsaw a si?

Ezipt ram cu amai tikcu lai ahcun leitlun ih thil titheinak ngah bik lakah pakhat a si. Nile tiva ti cun Ezipt ram cu ramtha le leirawl suahnak tha le lennak, thil tithei zet rampi ah a suah, Amah Moses khal himi rampi ih lu bikih um ding khal a si. Leitlun ih mi a hip thei zia hi a mak khawp mai, Ezipt khawvel le a hlawnthil pawl hmuahmuah cu a nun hmaisa lam ahkhan amai ta thluh ding a rak si. A taktak ahcun hminthatnak, nunnomnak, lehnak ziangkim ngah thluh ding a si. Zianghman pheh ding um loin, sal pawl lakah va um hnackun hminthatnak ngah duh sawn sehla, olsam zetin angah thei nghal ding.

Asinan, ziangthil si thleng? Cathianghlim ih a reldan vekin anih cun, “Rei lote sung sual nawmnak ceen ih um hnakin, Pathian mi pawl thawn zonzaihnak tuar a hril sawn (Heb. 11:25, NKJV). Cule zonzaih tuarnak thuhla ziang a sim? Suahlannak cabu ih a relmi bik cu tiamcia ram(zoh aw, Mipum 20:12) thleng thei lo, fiahnak le buainak pawl hmuahmuah paltlang thluhtu Moses ih thuhla a si. Hmansehla a netnak ah Moses khan thildik a hril sawn a si, atik cu lai ahcun amah rori hman in hiti vekih a um hi a mangbang zet ko ding.

Leitlun dan ih vun thlir ahcun Moses kha Ezipt ram ih um ding a si. Ziangkhal sehla, Khristian kan si vekin leitlun lenglam thil men lawng silo ih, thil um taktak mi hmuh ter kan si thluh. Leitlun hlawnthil ih thlem in kan um, kan hmailam ih thil ropi a um ringring mi lak ihsin ziangtin kan thiар fimhlim aw thei ding? Cuvek ih kan tuah cu ziang ruangah saw a thupit?

TLAWNGKAI NINGA

February 10

Ruatbet ding: Pathian cun Abraham thlawsuah a peknak ihsin thuthiam a neihmi cu tha a ti zet. Abraham khalin hi leitlun ih hlawnthil a retlonak ihsin Pathian a sunloih ve a si. “Pathian cun a mi pawl hnenih roco dingih a timi cu hitawk leitlun ah a si lo. Abraham cun hi leitlun ah neih mi zianghman a nei lo. A nei lo, a ke zaphak tluk hman a pe lo’ (Tirhthlah 7:5). Anih cun tampi neihmi a nei, asinan Pathian sunlawinak hrangah le a mipawl hrangah a hmang. Asinan hi leitlun cu a inn vekin a zoh dah lo. Bawipa cun a umnak ram, milem biaknak ram suahsan dingin le kumkhaw hlawnthil ah kanaan ram, tiamcia ram cu pe dingin thuthiamnak a nei; asinan amah khal siseh, a fa le khal siseh zohman in an co ve lo. Abraham in a thih tikih amah phumnak ih a duh mi cu kanaan ram a si. Tiamcia ramih aneih mi umsun cu Machpelah ih thlang lungkua a si. —Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 169.

Hitiih hringnun kan hman tikah, lehnak lamih feh lut dingin thlem kan si theu. Cumi cu lehhnu ih lungawinak nei dingah zumnak hnget a pek. “Siangpahrang inn ropi zet le bawi tohkham, faro hnen ihsin ro co theinak cu a hmai ahcun pholang in a um ih, sikhalsehla sualih nuam zetih umnak men cun Pathian theihhngilhnak a tuah a si timi a theifiang. Hmailam caan thlir in siangpahrang inn, bawi lukhum pawl, sunlawihnak pawl hmuahmuah cu lehhnu ih vanih mithianghlim pawl ih an dawn leh dingmi thawn cun tahkhim ci khal a si lo. Zumnak in lehhnu ih zumtu pawl in nehnak an co ruangih an don ding a siat thei lomi siangpahrang lukhum cu a hmu. Himi zumnak ruangah leitlun ih siangpahrang sinak

cu a hnongih, sual rongbawl hnak cun mi rethei zet, Pathian thu awih dingih hrilmi miphun pawl thawn umkhawm ding cu a hril sawn a si.”—*Patriarchs and Prophets*, p. 246.

Relkhawm ding:

1. **Jesuh a rat tikah kan neihsiah pawl hi ziang an cang ding?**(Zoh aw. 2 peter 3:10) **Diktak cun, Jesuh a rat hlan ah ziangthil a rak cang thei?**(zoh aw. Matthai 6:20) **Ziangah saw, thil pawl hi dikzet ih thlir ringring a tulnak san?**
2. **Jesuh cun. “Lennak ih bumnak” thu ah ralringnak inrak pek (Mark 4:19). Ziangsaw Jesuh in a rel? Ziangtin saw lehnak cun in bum thei ding?**
3. **Zirnak khaan ah, Moses in ziangkim tanta in nelrawn lak ah tlanhlo in um lo bang sehla ziangvek dinhmun ah a ding ding timi rel aw. Hivekih thutluknak a tuahnak san ziangmi bik ruangah saw a si?**

ZIRLAI 7

February 11-17

HI TENAUBIK PAWL

SABBATH TLAILAM

February 11

Tuizarh sung siarding: Luke 4:16–19; Isa. 62:1, 2; Daan. 15:11; Matt. 19:16–22; Luke 19:1–10; Job 29:12–16.

Bible cangken: “Cule Siangpahrang in a vorhlam ih um pawl hnenah, Ra uh, nannih ka Pa ih thlawsuahmi pawl, leilung sersiam tir ihsin nan hrangih timlamciami lalram hi ra co uh” (Matthew 25:34, NKJV).

Bible cun mikhual,(A can ahcun ramdang mi tiih kawh an si theu) pa nei lo, nuhmei tivek thuhla a rel phahphah theu. Himi pawl hi a si ding Jesuh in, “Ka unau mi tenaubik pawl” (Matt. 25:40) a timi cu!

Tuisan ah hitivek minung pawl hi ziangtin kan theithiam ding? Bible tikcu caan laiuh mikhual a timi pawl cu doawknak ruangah lole paam ruangih an umnak inn hmunram suahsan tu pawl an si. Tuisan thawn a bangaw dingmi cu harsatnak ruangih an um duhnak hmun hmanih um thei lo tlasia zet mi tamzet beunak hawltu pawl khi an si ko ding.

Pa neilo pawl cu raldoawknak, cangsuallnak, natnak ruangih pa ih a thihsan mi pawl khi a si. Himi pawl lakah an pa le pawl thawnginn sungh um, lole pa ih umpi nawn lo mi pawl khal an tel. Hitawk ah ziangvekih lenglam hnatuannak saw a langter.

Nuhmei pawl cu pa neilo pawl vek ciahih an koppi ih a thihsan mi pawl an si. Mi tampi cu sungkua ih lu bik ah an cang, a cang theitawkin kawhhran in a bawm ding a si.

Tuizarh ih kan hmuh vekin Pathian hnatuan tawlrelnak ih kan tel vekin mi rethei bom lawng hi duhhril dingmi pakhat a si ce lo. Cumi cu Jesuh tuah dan thlunin a thupekmi thlun hi a si.

THAWHSALNI

Jesuh ih hrinnun le rongbawlnak

February 12

Jesuh in vantlang ih hnatuannak a thok tir ahkhan Galilee ram sung Nazareth khua ah a feh. Himi hi a umnak hmun cu a si, tualsung mipi pawl cun A hnatuan le mangbangza a tuahmi pawl cu an rak thei thluh zo. A ti theu dan vekin Sinakok ah Sabbath ni ah a khawm. Jesuh hi Rabbi (zirhtu) tiih pawm hnget mi si lo khal sehra, an khawnak ahcun Isaiah cabu pek a siih, siar dingih fial a si. Jesuh cun Isaiah 61:1,2-nak a siar.

Siar ding: Luke 4:16-19 le Isaiah 61:1,2 tahthim aw(zoh aw: Luke 7:19-23). Jesuh in himi cathianghlim kherkher a hrilnak san cu ziangruangah saw a si na zum? Ziangtin saw himi Isaiah bungcang hi Massiah thuhla a si thei? Himi pawl in Messiah ih hnatuan ziangmi an langter?

Sakhua hruaitu pawl in Messiah ih tuarnak simcianak ngaihsak in, cumi pawl cu Jesuh veihnih rungtumnak ding vekih an ngaih ruangah(Himi cun ziangtlukin simcianak thuhla theih fiang dinghi a thupi timi in theihter sal a si) mi tampi cun Messiah ih hnatuan ding cu Roman pawl nehin Israel pawl suah zalen ding hi a

si timi zumnak diklo zet an nei thluh. Messiah ih hnatuan ding cu Isaiah 61:1,2 ihsin a ra mi a si tiah an ruat, cumi cu thil mak zet a si.

Mi rethei pawl cu a takram in siah thu ah siseh, sum hawlnak thu ah siseh, anmai inn hnen pawl rori hnen hmanah nekrawknak an tuar theu. Farahnak cu Pathian ih camsiatnak a si timi cu mikip ih zum dan a si, anmai thilsual tuah ruangah an parih thil a thlengmi ah an ruat thluh. Himi ruahnak nei, mimalte pawl lawngin mi farah ih harsatnak le an thinlung a nuam theilonak pawl an theithiam.

Asinan Jesuh in farah pawl a duhdawtnak hi Messiah hnatuan langternak ropi zet pakhat a si. Jesuh in Messiah a sinak zawnih Amai thuhla ah tipil petu Johan ih thusuhnak a rak sawnletnak ihsin hmuh a theih (*Zoh aw: Matt 11:1-6*). “Tipil petu Johan cun Rundamtui’ dungthluntu pawl vekin Khrih ih lalram cu a theithiam ve celo. David ih tokham ih to ding in Jesuh kha a beisei zet, cule caan a hungher ih, rundamtu cun siangpahrang vekih thuneihnak rengreng zianghman neih a tum lo, Johan cu mangbang le vangsang in a um.”—*Ellen G. White, The Desire of Ages*, p. 215.

“Sakhaw thianghlim, Pathian le Pai’ hmai ih borhhlawh lo cu hihi a si, Nuhmei le pa nei lo pawl an harsat caan ih veh, le khawvel ihsin borhhlawh kai lo ih kilkhawi awk hi.” (James 1:27, NKJV). Himi bungcangin kan sakhuannak ahhin ziangtin saw in bawm thei ding?

TLAWNGKAI NIKHAT

Mi rethei pawl hrang Pathian khawkhannak

An cangannak ah, Bible cangan tu pawl cun Pathian in mi farah, mikhual pawl, nuhmei pawl, le pa neilo pawl

February 13

hrangih Pathian khawkhannak hi an ngan tel thluh. Sinai tlang ihsin hi thuhla pawl ngan mi kan hmu thei. “Cun kum ruk sung na leiram ah thlaici na cing ding ih, a rah na khawm ding: Asinain a kum sarihnak ah na lo cu na cawlter ding ih na ummenter ding; cule na mi pawl lakah misiatha pawl in an ei ding ih an hlahmi cu ramlak ih ramsa in an ei ding. Cutivek thothoin na sabit hmuhan le na olif hmuhan khal na tuah ding.” (Suahlannak 23:10-11)

Siar ding: Mipum siarnak 23:22 le Daanpeksalnak 15:11. Himi Bungcang hi tuisan thawn ziangvek in thlauawknak an nei, himi bungcang ihsin ziang zirlai saw kan zir thei ding?

Hitawk ih “Unau” a timi hi Israel fale le zumtu pawl an si timi cu zapi theih a si. Kannih khalin annih pawl cu mi rethei asilole “Ka unau mitenau bik pawl” vekin kan hmu ve. Saam Cabu cun mi tlasam pawl kan zoh dan ding fiangzeten in sim. “Misiatha le mifarah cu hum uh: harsat a tuarmi le mitlasam parah diknak tuah uh. Misiatha le mitlasam cu run uh: misualral kut ihsin luatter uh” (Saam. 82:3, 4, NKJV). Himi cahmai cun midang ei ding va pek lawng siloin lamzin dangdang khalin tel dingin a tarlang a si.

Mizonzai pawl bawmtu hrangah thutiam a um. “ Mi zonzai thil a petu cu a tlasam lo ding”(Thuf 28:27). “Rinum zetih mizonzai thu a thensaktu siangpahrang cu kumkhua in a laltohkham dinhnget a si ding” (Thuf 29:14). Cule David siangpahrang cun, “Mizonzai pawl zawn a ruahsaktu cu mithlawsuak a si: Bawipa in harsat caan ah a runhim ding” (Saam 41:1) tiah a rak ti. Hivek pawl hi hlanlai Israel ram ahcun a tikcu lai ahkhan hmuh theih lo rak si hman sehla, ngai thupit zetmi a si ringring.

Cumi thuhla thawn kalh aw ciah in, tuisan ah, a hleice in England ram ih, “Social Darwinism” tiih theihmi zirhtirawknak hnuai ih um mi tamzet cun mi zonzai pawl bomnak ding san zianghman a um lo an ti ih, diktak cun hivek bom ding a si lo tiah an ruat. Cumi ai hmanin mi caklo zet pawl hmag tangtai in micak pawl cun hna an tuan thei timi thu hnu thlurh in, “Social Darwinist” zumtu pawl cun farah bom, damlo bawm tivek pawl cu khawtlang hrang ah siatnak a suak phah thei tiah an zum, ziangahtile an pung vivo ahcun ram pumpi in bawm an tul zikih, ram hrangah siatnak a suak thei an ti. Ziangkhal sehla hivek zumnak cu dothlengnak thinlung nei zumnak le hivek zumnak diklo zet nganmi ca ihsin an theihmi a si.

Ziangtin saw thuthangtha, mikip hrangih Jesuh a thihnak thu le mikip kan zoh dan le zovek minung kan si timi hi pholang a si thei ding?

**TLAWNGKAI NIHNIH
Uktu tleirawl milian pa**

February 14

Hi tleirawl milian pa hi, tleirawl a si tile uktu a si ih, milian zet a si tibak lo cu zianghman a thuhla kan thei tam lo. Thlarau lam tivek ahhin a lunglut zet ih, Jesuh hnen khalah a ra a si kha(Mark 10:17). Kumkhaw nunnak thuhla zir ding cu a cak zetmi a si. Himi thuanthu hi a thupi zet ih, thuthangtha cabu a bangaw zetmi pathum ah ngan khum in a um thluh : Mathai 19:16–22, Mark 10:17–22, le Luke 18:18–23.

Siar ding: Mathai 19:16-22. **Jesuh in a hnенah, “Mifamkim si na duh asile, va feh awla, na neihmi thil va zuar in, mifarah pawl va pe aw, cule vancung ah hlawnthil na nei ding a si: cun ra awla, i ra thlun aw” a timi hi ziang a relduhnak saw?**(Mat 19:21).

Jesuh cun kan neihmi hmuahhmuah zuar thluh in rethei pawl hnen ih paisa pek dinghi in fial thluh lo. Asinan paisa hi cu tleirawl pa ih pathian a si rori ding, Jesuh ih a sawnletnak cu na zet vekin lang khal sehla, himi hi tleirawl pa hrangih rundamnak beisei ding umsun a si ti Jesuh cun a thei a si.

Bible ih a rel dan ahcun anih cu riahsia zetin hla zetah a tlan, ziangahtile milian zet a si a ti, Himi cun a paisa a biak zia cu a lang fiangter zet. Anih cu kumkhaw nunnak le Jesuh sungih hmunram coter dingih peek a si ("In thlun aw"- Dungthluntu 12 kawh an si ahkhan hivek tongkam thotho hi Jesuh cun a hmang). Cucing khalin hi milian hnen ihsin thuhla zianghman kan thei nawn lo. Kumkhaw nunnak cu leitlun ih a thil neihmi in a tleng a si.

Ziangvek ih hlawnthil tlengawknak rapthak saw a si, asilo sawm? "Tlai hnu ih lungawinak" timi tahthimnak thlun lo hi ziangvek riahsiatnak saw a si (Zoh aw: Dung zarh zirlai). Hi tleirawl pai' tuahvekih duhhril cu bumnak a si, ziangahtile tu ahcun ziangvek leitlun lennak thilri khal nei hman sehla, a reihlan ah lole a lehhnu khalah kan zaten kan thi thluh leh dingih, kumkhaw nunnak cu kan tong thluh ding. Cutin milian tam zet pawl cun an lennak in an beisei vekin daihnak le lungawinak a pe thei lo timi an thei suak ding. Diktak te cun, thil tamzet cu a kah aw zawng hlirin thil a tleng thluh tla a bang zet. Cangan thiam tam zet pawl cun milian zet pawl ih hringnun rakthlak zet an ton mi pawl cu an ngan theu. A taktak ahcun san thuanthu ngan mi hmuahhmuah lakah lennak cu thil taktak ih phemthlam men a si zia langtertu thabik lakih pakhat cu thuthentu cabu hi a si. Cumi ihsin ziangvek zirlai laksuah mi um khal sehla, thil

pakhat cu fiangzet in a run ti lang: Paisa cun lungawinak le daihnak a lei thei lo tihi a si.

"Ziangahtile zokhal a nunnak hum a duhtu cun a hloh ding; asinain zokhal keimai' ruangah le thuthangtha ruangih a nunnak a hlohtu cun a hum ngah ding a si. Ziangahtile mi pakhat in leitlun pumpi hi nei in, a nunnak hloh sehla, cucu a hrangah ziang a thahnem? Asilole mi pakhat in a nunnak aiah ziang saw a pek ding?" (Marka 8:35-37). "**Thuthangtha ruangih nunnak a hloh tu cun**" a timi hin ziangvek sullam saw a neih?

TLAWNGKAI NITHUM Zakia

February 15

Zakia cu Judah milian zet, an huat zetmi Rom hrangih siah khawgnak ihsin milian zet a si. Cumi hrangah amah le midang siahkhawng pawl cu an khawn theuzat ai tam in an khawng theu ih, zakia cun huat a hlawh zetih, "Misual" tiah kawh a rak si.

Zakia cu Jeriko khawpi, pursum leilawnnak ih hmuun tha zetih um a si. Jesuh le Zakia ih hmuh awknak cu thil a remcang ih thil a tlengpang mi a si lem lo. Zakia cu thlarau lam zumnak hnuai ah a rak um theu ih, a hringnun ah tleng danglam dingmi ziangmaw zat tuah duh zettu a si. Jesuh thuhla a theih tik ahcun hmuh ngah a duh zet. Nikhat nini ah Jesuh cu Jeriko lamah khual tlawngin a ra leh ding timi midang hnen ihsin a thei. Jesuh cun Jerusalem ih khual a tlawng ding netabiknak ah Galilee ihsin pok suak in Jeriko a pal tlang a tul. Khrith in Zakia hnen ih a tongkam hmaisa bik ruangah khawpi sung an luhhlan ihsin Zakia ih thuhla a rak thei zo timi a langter.

Siar ding: Luke 19:1-10. Himi milian in Jesuh hnenih a thil tawn mi le tleirawl milian pa in Jesuh hnenih a thiltonmi ahkhan ziangsi danglamnak um?

Zakia le tleirawl milian pai' dinhmun cu a bangaw ciah. An pahnih in milian an si; an pahnih in Jesuh hmu duhtu an si, an pahnih in kumkhaw nunnak ngah an duh veve. Asinan hitawk ihsin an mangbawknak a cem thla riai.

Zakia in, "A neihmi thilri ih a hrek" (Luke 19:8) cu misiatha hnen ah pe dingih a ti tikah Jesuh cun himi lungthlengnak diktak cu a rak cohlang a si. Anih cun a hnen ah, "Tipang tuk Zakia, asinan tleirawl milian vekin zianghman tang loin na neihmi zaten pe thluh aw. A hrek cu a maltuk" tin a let lo. Ziangruangah saw a si ding? Ziangatile Zakia in lennak paisa cu a duhtuk ve nan cui paisa cu tleirawl milian pa vekin pathian tlukih a ruat lo ruangah a si. A taktak ahcun, Jesuh in ziangthu ciah a va sim ti kan thei lo nan, mi rethei hnen ih paisa pek ding thuhla cu Zakia ih rel hmaisat mi a si. Khatlam ahcun Jesuh cun tleirawl milian pai' hnen ah a neihmi hmuahmuah pe thluh dingin a ti; cu ti lo cun cumi in a siatsuah thei ruangah a si. Zakia cu a dang milian zet pawl vekin lennak paisa ih tihnung um zia thei in, fimkhur zetin a um ih, asinan paisa kilkhawi lam ahcun tleirawl milian pa ai hmanin a tha deuh in a lang.

"Tleirawl milian pa cu Jesuh hnen ihsin hla zetih a tlan tikah a dungthluntu pawl cun an Bawipa tongmi ahcun an mang bang zet, "Lennak a rinsantu hrang ahcun Pathian uknak sungih luh ding cu ziang tlukin saw a har!" Pa khat hnu pakhat in, 'Asicun zosi rundam si thei ding?' tiah an mangbang zet. Tu ahcun Khrih ih tongkam diktak an theithei, "Minung hrangih a cang thei lomi thil cu

Pathian thawn cun a cangthei a si" Mark 10:24, 26; Luke 18:27. Pathian zangfahnak thawngin milian pa ih vancungram a luh thei dan ding an hmu thiam."—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 555.

TLAWNGKAI NILI
Milai Job ngaihtuah in

February 16

Siar ding: Job 1:8. Pathian amah rori in Job kha ziangtin si a rel?

Khami cu a va tha ve, Pathian in Job kha, "Famkim" le "Midik"(Job 1:8) tiah a ko, amai' tikcu ah amah bangin famkim le midik leitlun ah an rak um lo. Himi pawl cu amah Pathian rori ih relmi kamsuak an si.

Job in vansiatnak pakhat hnu pakhat a ton hnu hmanah Pathian cun a hmaisa lamih Job a reldan vek thotho khan a rel lai, cumi cu amah bangtuk ih famkim le dik leitlun ah zodang hman an um lo tih a si. Job dinhmun cu hitin a si ringring lai, "Thuhla um lo in amah siatsuah dingah nang in amah dokalh in i tokhrok na'n," (Job 2:3, NKJV).

Cule Job ih famkim zia le midingfel a sinak cu khavek ih harsatnak a ton hmuahmuah khalah Pathian a phatsan lonak hi a si timi kan thei thiam, a nupi in hmuhsuam in a hnihsan ih, "Na that famkimnak cu na kai hgnet lai thotho ding maw si? Na Pathian cu camsia awla, thi mai aw" (Job 2:9, NKJV), a ti khalah rinum zetin a um thotho. Himi cabu hin hivek ih ton nun a langter hlan ihsin Job ih hringnun dang a tarlang a si.

Siar ding: Job 29:12-16. Job ih mizia thuthup thuhla theithiamnak nasa zet in pe theitu ding himi bungcang ah ziangvek saw tarlang a si?

Hitawk ih theihthiam a theihbik mi cu Job ih tongkam a si ko ding, “Ka theih lomi thu ka hawl suak”(Job 29:16). Tongdang ih kan sim asile, Job khan thimnak ah, puan thawn thuam aw dingin mi hrekkhat in thuamhnaw pe dingih a hnenih an ra pan ding cu a hngak menmen lo, cumi ai-ah Job cun a mamawh mi hmuahmuah a hnawh hngal ih, cumi ih zirin thil a tuah hngal theu a si.

Ellen G. White cun hitin a rak ti, “Mi rethei pawl in an tulmi lo sim dingih an lo kawh ding hngak aw hlah, Job vekin tuah sown aw. A theih lomi thil a hawl suak. Hmun dangah fehin ziang tulsam mi a um ih, ziangtin bomnak pek ding timi va zir sown aw”—*Testimonies for the Church, vol. 5, p. 151.* Himi hi paisa hman dan le Pathian thilri kilkhawi dan pianghman a si ih, tulai Pathian fale tam zet ih tuah thei lo mi a si.

Siar ding: Isaiah 58:6–8. Ziangtin saw himi hlanlai tongkam hi tuisan ah kan lakih kanmah ah zirlai kan zir suah thei ding?

TLAWNGKAI NINGA

February 17

Ruatbet ding: “ Milai fapa cu a sunlawihnak thawn a rak tikah, a thianghlimmi vancungmi tamzet A hnenah an um, cule Anih cun a sunlawinak tokhawm ahcun a to; A hmai ahcun miphun hmuahmuah an finkhawm aw thluh: cule Pakhat hnu pakhat a hran ten a ret thluh. Cutivek in Khrih cun Olive tlang ahkhan a dunghlun tu pawl hnenah thuthennak ni ropi zet a um ding thu a hmuh ter. Cun cumi thutluknak cu thil pakhat parih thleng vek ciah in a hmuh ter hai. Miphun hmuahmuah cu a hmai ih an finkhawm thluh tikah, mipy cu hmun hnih ah ret an si ding ih, an kumkhaw hmailam ding cu A hrangah mi rethei

le harsatnak tuar pawl an hnong maw hnong lo timi ah a thum aw ding a si.”—*Ellen G. White, The Desire of Ages, p. 637.*

“Khrih mamawh le vansiatiak tuar pawl hrangih na sangka na on ahcun, hmuh theih lo vancungmi cu na rak lawmlut tinak a si. Vanmi pawl cu nangmah thawn umtlang dingin na sawm tinak a si. Annih cun daihnak le lungawinak boruak thianghlim zet an rung kengtel a si. An hmur ahcun Pathian thangthatnak an rung keng tel ih, van ahcun nasa zetih cohlangnak thawm theih a si. Zangfahnak ih thil tuahmi hmuahmuah cu cui hmun ahcun awnmawi an tuah thluh. Pa cun a bawi tokham ihsin mai’ hmaikhua lawng ruah loih hnatum tu pawl cu a hlawnthil thupi zet lakah a siar tel a si.”—*The Desire of Ages, p. 639.*

RELKHAWM DINGMI:

1. “Cui Ram ahcun misiatha an cem dah lo ding” (Deut. 15:11, NKJV). Himi simsungnak hi kum thawng tampi liam zo hman sehla, vansiatiak thlak zetin a thleng famkim zo bakah, tuisan ahhin ziangtin saw kan theih thiam thei? Hrekkhat cun himi thuhla hi mikip hnenah an va hmang ih, mi siatha pawl bawm rengreng an tum lo ih, hitin an ruat, “Awle, Pathian cun misiatha pawl cu nan hnenah an um ringring ding a ti ih an um ringring taktak sisi” tiin. Cuvek ih ngaihtuahnak cu ziangsi a diklonak um cuang?
2. **Siar ding:** 1 Timote 6:17–19: “Hi leitlun ih milian pawl kha puarthau lo dingin, le a hmun lomi lennak pawl rinsan lo dingin, asinain kan lungawinak dingah thil

ziangkim tam zetih in petu a nung mi Pathian rinsan sawn dingin thu pe aw; Cuticun thiltha tuah dingin, hnatauan tha ah lian dingin, pe dingih tiarcia dingin, mi hlawm siang dingin, A ra thleng dingmi caan parah lungphum tha an hrang khawlkhawm dingah, le kumkhaw nunnak an kaih ngah theinak dingah thu pe aw". Ziangtluk tihnun um saw a si: Pathian ai hmanin mai lennak rinsan hi! A netnak ahcun an paisa neihmi pawl cun nunnak an pe thei lo timi thei cingin Ziangruangah saw paisa nei pawl hrangah cuvek ih rinsan cu a olsam emem? Ziangruangah saw Pathian nung siloin thildang rinsan lo dingih kan fimkhur a tulnak san?

ZIRLAI 8**February 18-24****HLAWHTLING DINGIH KHAWKHANNAK****SABBATH TLAILAM****February 18**

Tuizarh sung siar ding: Thusimtu. 12:1; Sem. 2:15; 1 Tim. 5:8; Kol. 3:23, 24; Sem. 39:2-5; Thufim 3:5-8.

Bible cangken: “Cun nan tuahmi ziang khal, minung hnenih tuah vek si loin, Bawipai’ hnenih tuah vekin thinlung takin tuah uh; Bawipai’ hnen ih ta roconak lawmman nan ngah ding ti thei uh: ziangatile Bawipa Khrih nan rian a si” (**Kolose 3:23-24**).

Mi tam zet cun “hlawhtlingzet” le nunnuam zet ih hringnun hman hi an duh thluh. Diktak cun a tlusia zo leitlun, reilote siatnak le vansangnak a thleng theihnak hmun ahcun himi khawkhan tumtahnak hi hlawhtling pi a olsam lo men thei.

Cule, “Hlawhtling” timi ziangtin simfiang ding a si timi thusuhnak a um. Izipt ram ih um Josep thuhla ahkhan hlawhtlingnak hringnun rak um bangta sehla, cumi cu hlawhtlingnak a si rori ding, a dik lo sawm? Thawnginn ihsin siangpahrang inn ah, khativek kha a si ko. Khatlam ah, tipil petu Johan thuhla teh ziang si um? Thawnginn ihsin thlanah a feh. A hringnun kha ziangtin a hlawhtlin pi? Ziangkim hi “Hlawhtlingnak” timi na tehnak ah na simfiangnak cu a um a si.

Tuizarh ahcun neihsiah kilkhawi dan le paisa lamih kaihhruai awknak timi ah thum aw in, "Hlawhtling" timi sullam kan zoh ding. Zo kan si, asilole khuitawk ah kan um timi a thupi lo, paisa le sumpai pawl cu kan duh khalah duh lo khalah kan hringnun peng pakhat a si. Cuti a si ahcun, "hlawhtlingnak" tiampantu si lo khal sehla, paisa le sumpai lamah hlawhtlingnak ngah harsa deuh dingih buainak le thil tuahsual mi tlangpi deuh pawl pumpelh theinak ding lamzin hrekkhat, thil tangkai zet pawl cu ziangsaw an si?

**THAWHSALNI
Thil hmaisabik**

February 19

Siar ding: Thusimtu 12:1. Hitawk ah kan hrang thucah ziangsaw a si?

Mino pawl cu pitling an hung si tikah an tulsammi tlangpi: ei-in, hruh ding hnipuan, le umnak ding cu an ngaihtuahnak ah a hung suak theu. Jesuh amah rori in kan tulsam mi thuhla ah hitin in rak sim: "Pathian uknak le a dingfelnak cu hawl hmaisa sawn uhla, hi thil hmuahmuah hi pek beet nan si ding a si." (Matt. 6:33). A taktak ahcun, kum upa zet zo, an nauhak tet lai ih Jesuh thlun dingih duh hrilnak a tuah lo tu pawl hrang khalah neihsiah kilkhawi ding thawn pehpar aw in thutluknak tuah dingin a tlai hrih lamlam lo.

Semtirnak 28: 20-22 ih kan hmuh vek in, Jakob cun a hringnun ih duhhril ding thupi zet a rak hril zo: Thlarau lam le paisa lam a si. Larawknak ah Pathian cun Jakob hnenah Amah le Amah hitin a phuang aw, "Abraham ih Bawipa Pathian le Isaak ih Pathian ka si"(Semtirnak 28:13). Cule Pathian hnen ah Jakob cun hitin thutiam a tuah, "Bawipa cu ka Pathian a si ding"(Semtirnak 28:21).

Siar ding: Semtirnak 29:9-20. Jakob nun ah himi thil thleng ih a thupitnak cu ziangsaw a si?

Jakob in a thlarau lam le sum le pai lamah Pathian hnenih a apawk thluh hnu ah Bawipa cun tikhur ah Rachel thawn a hmuhawkter a si kha(Semtirnak 29:9-20). Neihawk hlan ah hna na tuannak ding le na thlarau nun pawl a hnget khoh theinak dingih na apawk ding cu thil tha zet a si: Na koppi ding cun "Khuivek dinhmun ah an um" timi thei seh. Himi hi Khristian ih ap aw taktak a si maw? Zianguyek hnatauan saw a tuan? Himi hi zirhtu, sayamah, daan thiam, hnatauan , zianguyek hna khal a tuan theitu a si pei maw? Neihawk hlanih a dang thusuhnak sawnlet ding pawl cu: Zirnak lamah ziangmi tluk saw a thlen zo? Neihawknak ah leiba ziangzat saw um ding? Ka tuanvo pengkhat si dingin hivek dinhmun hi kan pawm taktak kem?

Siar ding: 2 Kor 6:14,15. Ziangruangah saw himi kaihhruaiawknak hi hringnun koppi hawlnak ding hrangih a thupitnak san? Neihawknak thazet a sinak ding hrangih thutiam si lo khal sehla, ziangtin saw neihawknak a that deuhnak ding hrangih bawmtu tha zet a si theinak san?

**TLAWNGKAI NIKHAT
Hnatauan thlawsuahnak (A thabik)**

February 20

Nang cu milian zet, na nu lole na pa in na hrangah ziangkim khawkhan cia sak thluh in, na hringnun ah nikhat te hman hnatauan lo dingih an lo retmi na si ceng lo ahcun, (Nauhak thuanthu tam zet na siar cun paisa sullam cu thlawsuahnak a si vek nan, pitling an si hnu ah an hrangah lungsiatnak a thlen theu a si), a reihlan ah lole a

lehhnu khalah na nun khawsaknak ding hrang hna na tuan a tul tengteng ding. A thabik mi cu na ngaihven zet mi thil pakhat, sumlak luhnak tha a lo pe thei ding hawlsuak ih, hnatuannak tha le na hringnun hrangih hnatuuan dingmi na hmuh thei ding hi a si. Cumi cu thiltha zet a si. Asinan cutivek cun thil a thleng dah lo.

Siar ding: Semtirnak 2:15 (zoh aw: Thusimtu. 9:10 le 2 Thess. 3:8–10). **Sualnak a lu hlan ah Adam (Taktak cun Eve khal a tel ko ding) hnena hnatuan ding pek a si zo, himi ih thupitnak emem hi ziangsaw a si? Ziangan saw himi in a tlun ih kan rel zo vekin hnatuan dah lo pawl in an dinhmun cu camsiat vekih an theih thei ding?**

Himi hnatuan cu hremnak a si lo, a si lamlam lo. Cumi cu an hrang thatnak ding hrangih tuahmi a si. Khami cu Paradise, sualnak le thihihak um lonak leitlun le harsatnak a um lonak hmun khalah Pathian cun milai in hna an tuan a tul timi a thei a si.

“Cule Adam hnena Hmuun kilkhawi ding ih hnatuan pek a si. Sersiamtu cun hnatuan pi a neih lo ahcun Adam cun nuam a ti lo ding ti a thei. Hmuun ih mawinak cun a lungawi ter zet, asinan himi hi a tawk hrih lo. A taksa phel pawl cu mangbangza ih a um theinak dingah taksa sawizawiawknak a neih a tul. Minung cu zianghman ti loin hlimnak nei in um sehla, a taksa thianghlimnak pawl cun hna nei lo ah a tuah ding a si. Asinan milai sersiamtu cun a hrangih nunnomnak ding bik cu a thei: Anih cun a sersiam hnu a rei hlanah lole a lehhnu ah hnatuan ding a pe hngal. Hmailam hrangih sunlawinak thutiam, minung in nitin a rawl hrang dingih hnatuuan a tul timi thupek pawl cu Bawi tokham ihsin a hung suak mi an si.”—Ellen G. White, *Our High Calling*, p. 223.

Ziangkhal sehla, sual ih tluk hnu ah, (thil ziangkim khal)hnatuuan ding cu sualnak in a bawrhhlawh ter zo ruangah Pathian cun Adam hnenah: “Nangmai’ ruangah camsiat a si zo; na nun sung pumhlum harsa zetin cui rah cu na ei ding” (Semtirnak 3:17)tiah a ti. Thei aw, Pathian cun “Nangmai ruangah” Adam ruangah hnatuuan cu a hleice in camsiat zo mi leitlun hrangah a thupi hlece timi a langter.

Cumi hnatuan cu ziangsaw a si, hnatuan mi in thlawsahnak ziangtal in pe thei kem maw?

TLAWNGKAI NIHNIH Sumlut kum pawl

February 21

Kan hmuh vekin Pathian ih tumtah mi cu minung pawl in hna an tuan ding hi a si. Himi kan hringnun ih peng pakhat(Hnatuan kum pawl) cu kum 40 hrawng an si tlangpi. Mi tamzet hrang ahcun himi tikcu hi an fale pawl an pitling ih fimthiamnak nei in, inn le a dang, a tulmi pawl an lei tikcu caan a si tlangpi. Hi tikcu caan cu nasa zetih Paisa hman a tul caan khal a si. Himi caan hi a thupi zet mi tikcu caan khal a si, ziangahtile sungkua pawl cu hmunhlom ih hnatuuan an zir ding caan a si. Innsang zaten an hringnun hrang hnatuuan dingin an tiamkam awknak caan khal a si. Hivek caan te ahhin paisa lamih harsatnak cun neihawknak khal a siatsuah thluh thei, lehhnu ahcun a siatsuah taktak theu. Bible zirhdan vekih thlun le Khristian diktak ih pumpe aw tu sungkua pawl cu an zia um ngaingai.

**Siar ding: 1 Timote 5:8; Thufim 14:23; le Kol 3:23,
24. Inn lamih paisa buainak thuhla ah himi Bible cang
ihsin ziangvek zirlai thupi kan la thei ding?**

Thildang tam zet ah nupa in tangrual zet ih hna an tuan tlang a si hmanah, pasal tu sawn cu sungkua ih paisa hawltu ding bik a si. Beisei lo deuh in – natnak, pursum leilawn tlaksiatnak, ziangziang si maw a thleng thei ih, cuvek pawl cun harsatnak tam zet mi a pe theu. Cule mipi in an mamawh caan ah tuahrem awkdan a um theu.

Hivek ih hringnun hman laiih leitlun ih nauhak rung suak pawl cu, “Bawipai’ ro an si”. (Saam 127:3) tiih kawh an si. Nauhak pawl cun tuanvo danglam zet an run kengtel a si timi kan theih ringring a tul. Khristian nu le pa pawl ih tumtah mi cu an nauhak pawl cu tui’ hringnun ah pitling in zalen ih an um theinak dingah le a ra lai dingmi hringnun khal ih an telve theinak dingih zirhnak neih ding hi a si. Hitawk ah nu le pa pawl hrangih bawmtu tha zet pathum a um:

1. *Khristian sungkua boruak tuahsak*: Himi ahhin dikzetin sungkhawmnak neih ringring, Sabbath sikul zir le biakinn ih khawm ringring, rinum zetih thenhra thenkhat le thawhhlawm pek pawl khal a tel thluh a si. Hivek ih tuah theumi thil ropi zet cun nauhak lai hringnun a tuah tha a si.

2. *Hnatuan duh dingin le an hnatuan miih lungawi thiam dingin zirh aw*: Nauhak pawl cun taima le rinum zetih hnatuannak pawl ah midang ih lungawipinak le hlawhman pawl cu an ngah ding a si. Midang hrangih thil thupi zetzet hnatuuan sak ruangih kan tikcu caan kan peknak ihsin paisa hi kan ngahmi a si timi an zirsuak ding a si.

3. *Fimzirnak tha ngah dingin bawm aw*: Tuisan ah fimzirnak hi a man khung tuk zo- A hleice in bulpak Khristian fimzirnak tlawng tivek ahkhin a khung cuang. Asinan tui hringnun lawng siloin a ralai dingmi hringnun hrang khalah fale pawl hrangih khawkhannak neitu nu le pa hrang ahcun cu mi man cu a khung zet a si.

Diktak cun, ziangthil khal tuah khal sehla, an fale pawl an fehnak ding lamzin thuhla ah zohman in thutiam an nei thei lo. Ziangruangah saw an fale upa deuh pawl in thil diklo an hril tikah an nu le pa pawl cu anmah le anmah an dem awk lo hi a thutpinak san?

**TLAWNGKAI NITHUM
Dikzet ih hnatuannak**

February 22

Hringnun, “Hlawhtlingnak” dang pakhat, a netabik cu nun nuambik ih ret theinak nei in, vansiatsnak ziang thil simaw thleng loin hringnun hmaisa lam ih thutluknak fimvar zet ih an tuah ahcun nun nomnak a thleng thei a si. Dinhmun tha zet ahcun nu le pa pawl cun an fale pawl cu pitlingin zalen zet ih um thei ding in an cawm ih, inn luahman khal an pe ih, an fehduhnak ah feh ter in, an hmuh duhmi an hmu ih, leiba khal zianghman an nei lo ih, sungkua ih tul mamawh zet mi pawl leinak ding sumluh tha zet khal an todelh aw thluh.

Pathian cun a fale pawl cu hnatauan sang le hringnun tha zetih um dingin a ko hai a si. Cumi dinhmun cu kan thinlung ih ngan mi Pathian daan(zoh aw, Jeremiah 31:33) le kan mizia tarlangnak a si. Khawtlang nun sia zel in, Khristian zirawknak a tla sia ih, a mal vivo ahcun Khristian bulpak tin cun nung dam dingin le nasa zetih hnatauan dinghi thil thupi zetah a suak ding a si. Bible cun hitin a ti, “Hmin thatnak cu milianzet si hnakin hril sawn ding a si ih, duhdawt zangfahnak cu sui le ngun hnakin hril sawn ding a si.” (Thufim. 22:1, NKJV).

Bible cun Pathian hna an tuan ruangih thlawsuah ih an um lam a thei aw tu hnatauan tu pawl cu a hminsin a si. Jakob in a pu Laban suahsan in amai inn ih kirsal a

duh tikah Laban cun suah mai lo dingin a dil ih, "Na mithmai ka hmu a si ahcun zangfahtein um hrih aw: ziangah tile nangmai' ruangah Bawipa in mal i sawm ti cu ka hmuhtonmi ihsin ka thei suak zo a si, a ti." (Semtirnak 30:27). Cule Josef kha Izipt ram ih zuar a si ahkhan a bawipa, Potifar cun Josef ih hnatauan cu a hliakhlae ih cule a hnatauan vekin laksawng a pek.

Siar ding: Semtirnak 39:2-5. Himi bungcang hi kan hnen ih sim mi silo khal sehla, Josep in amai parih a pu lungawi ding khawp in ziangvek hnasaw a tuan timi na ngaihtuah dah maw?

"Ciruanganah nan ei ah siseh, nan in ah siseh, nan tuahmi kip ah siseh, ziangkim Pathian sunlawinak ah tuah uh" (1 Kor. 10:31, NKJV). Ciruanganah kan hnatauan le paisa lam kan tawlrelawknak le ziang kan tuah khalah Pathian sunlawinak ding hrangah kan tuah ding a si. Fimnak le hringnun ih hlawhtlingnak in petu umsun cu Amah Pathian lawng a si.

"Maw Bawipa, ropitnak, le huham, le sunlawinak, le nehnak, le cungnunganak cu nangmai' ta a si: ziangah tile van le lei ih a um mi hmuahmuah cu nangmah ih ta an si; maw Bawipa, lalram cu nangmai' ta a si ih, nang cu ziang tinkim tlunah lubik ih cawisan na si. Lennak le upatnak cu na hnen ihsin a ra mi an si ih, nangmah in ziangkim na uk; na kut ah huham le cahnak a um; mi hmuahmuah ropiter ding le cahnak pek ding cu nangmah ih kut ah a um." (1 Sansiarnak 29:11, 12, NKJV).

Hnatauan lawngah siloin hringnun hrimhrim ah khuimi kaih hruaiawknak saw na thlun deuh? Ziangvek thlengawknak saw tuah dingih na tul mi?

**TLAWNGKAI NILI
Pathian mi thuron hawlnak**

February 23

Paisa kilkhawi tawlrelnak lamah lenglam ihsin zirhaw knak tamzet hmuh ding a um, Asinan Pathian cun a neihsiah pawl cu rinsannak thawn kan hnena kilkhwai dingih a retmi thuhla thawn pehpar aw in cuvek minung pawl hnen ih thuron va la lo dingin ralringnak in pek. "Misual pawlih khawkhannak a thlun lo ih, misual pawlih lamzin khal ah a ding lotu, le mi hmuhsuamtu pawl tohkham ih a to lotu cu mithlawsuak a si. Bawipai' daan thlun hi a lungawi zawng a si sawn; a daan cu a sun a zan in a ngaihtuah. Anih cu tiva kiangih phunmi, a tikcute ih a rah theu mi thingkung vek a si ding; a hnah khal a vuai dah lo ding ih, a tuahmi kip ah a hlawhtling ding" (Saam 1:1-3).

Cuticun Pathian daan ih a lungawi tu(Hitawk ih daan a timi hi a tlangpi thu in Pathian kamsuak thu a si) cu thlawsuah in a um ding. Ziangularuk ih olsam saw a si? Cule anih cu a neinung dingih, a hlawhtling ding.

Siar ding: Thufim 3:5-8. Paisa lamih kan buainak ah hin ziangvek in saw himi zirhawknak hi kan hmang ding?

Bible sung hmuahmuah ah paisa tawlrel kilkhawi dan ding pawl a rel mi cu a hnuailem vekin an si. Cumi lakih pa 7 cu zoh tlang uh si.

1. *Pawlkom tuah: Paisa hmandan dingah thansoh*(Thufim 27:23, 24). Innsang tam zet cu paisa an pe aw men thei. Sum lakluhnak, hmanna le khawl dan ding khawkhannak zianghman a um lo cun, nun cu hrehumnak men a si ding.

2. *Na hlawh zat hnakin hmang mal aw: Neih tawk ih nungdan thiam aw*(Thufim 15:16). Western ram pawl ahcun

sungkua tam zet cun an lakkluh ai hmanin an hmanmi a tam sawn theu. Himi cu Credit le debit card a um ruangah a si. Mi tam zet cun leiba an neih ruangah an buai theu.

3. *Hlawn pekmi ihsin a hrek tluk ret tha* (Thufim. 6:6–8). Hmailam caan hrangih thil tam deuh kan lei theinak ding in le tum lo deuh ih thleng, cangsualnak lole damlonak tivek hrangah paisa kan khawl. A dang khawlmi pawl cu upat hnu, hnatiuan thei nawn lo hnu ih hman dingah tumtahnak nei in kan khawl theu.

4. *Covid – 19 vekin leiba hrial aw* (Prov. 22:7). Ngaihruatnak hi paisa cem loih na nunpi theimi pakhat a si. Mi pakhat lole sungkua pakhat leiba nei ih hringnun hmang- cumi cu leiba cawi cop ih hringnun hmang pawl cun hmailam caan ih an ngah dingmi paisa beisei ih tuisun ih hringnun hmang pawl an si. Hringnun thlengawknak pakhat sangsang a um pang ahcun, paisa lamah hnaihoknak a thleng thei ding a si.

5. *Taima zetih hnatiuan tu:* “Mize ih nunnak cun thil a duh na’n zianghman a nei lo: asinain mitaima ih nunnak cu lenter a si ding.” (Thufim 13:4).

6. *Paisa lamah Pathian parah rinum zetin* (Daan 28:1–14). Pathian thlawsuahnak tel loin zovek innsang hman an um thei lo.

7. *Hi leitlun hi kan inn a silo timi thei ringring aw.* Kan kaihhruaiawknak cun kan thil thupit ter ding cu nasa zetin in sim(zoh aw: Matt. 25:14–21).

TLAWNGKAI NINGA

February 24

Ruatbet ding: “Ziangvek pursumleilawn khawkhannak lole hringnun khawkhannak khal hi tu ih hringnun men cun ziangtinak hman a si lo. Hmailam caan

hrang khalah sullam a nei lo... zohman in hi leitlun ah a hringnun sullam thei loin vanram ah a hlawnthil a khawl thei lo ding.”—Ellen G. White, *Education*, p. 145.

“Dikzet in pursumleilawnnak ih tohram le hlawhtlinnak taktak cu Pathian cu thilri neitu a si timi va theihnak hi a si. Thil ziangkim sersiamtu, Anih cu a thok ihsin thilneitu a si. Kannih cu a thilneihmi kilkhawitu kan si. Kan thil neihmi pawl hmuahhmuah cu amah zumnak ihsin kan ngahmi an si ih, a duhdan vekin hmang ding kan si.”—*Education*, 137.

Kan sungkua pawl cawm a tul ruangah voi tampi cun kan hnatiuan cu sumlut tamter hi a si tiah kan ruat theu. Asinan Khristian kan sivek in, Jesuh in a dungtluntu pawl hnenih a pekmi tuanvo tum zet cu kan nun ah kan neih a tul. Mark 16:15 ih himi thupek tuanvo ropi zet laksuah a si hnu ah Ellen G White cun hitin a ngan, “An zaten rongbawlnak ih hnatiuan dingin le missionary ih feh dingin kawh an si thluh cuang lo, asinan an zaten Amah thawn hnatiuan tlangin, “lungawinak thuthang” a minung pi hnen ih sim ding an si. Kan zaten, mitum lole mite, zirmi le hnongmi, upa le nauhak hrang khalah thupek cu pek in a um.”—*Education*, p. 264.

“Hringnun ih Pathian khawkhan mi cu kan thlun sinsin a tul. Himi hnatiannak ahkhan kan ti theitawk tuan in kan lamzin pawl khal Pathian hnen ah ap in, a thil ti theinak pawl zoh ding kan si- Himi daan pawl cu hnatiannak ih hril ding himnak kaihuaitu a si.” — *Education*, p. 267.

RELKHAWM DINGMI:

- Khristian kan si vekin, “Hringnun hlawhtlinnak” ziangtin kan simfiang ding. Leitlun in hlawhtlingnak**

timi a simfiangdan le kanmah ih kan simfiang(Thudik)dan karlak ah a dangaw mi ziang a um? Baptistma petu Johan kha vun ruat aw. A hringnun cu ziangtin saw na rel ding, thawnginn sungah a nunnak a cem ih, hibang pawl hmuahhmuah hi khawsia nu ih thumawknak pawl maw an si? Cumi ahcun hlawhtlinnak a um na ti thei kem? Na thuletnak ding hrangah ziangvek thuhla saw na hman ding?

2. Lennak lamih kilkhawi awkdan le hringnun kilkhawi awkdan Bible ih in zirhmi thlun lo, “hlawhtling zet” minung tampi an um ih, ziangtin saw na simfiang ding? Asilole Bible zirhdan pawl thlun fawn si ih, sinan hlawhtlingnak hmu thei lo pawl teh hi ziangtin saw a si ding? An dam lo, harsatnak an tong tivek tla a rak simen thei. Ziangtin saw hitivek dinhmun ih ding pawl hi kan theihthiam thei ding?

ZIRLAI 9**February 25–March 3****DUHAMNAK IH FIMKHURNAK****SABBATH TLAILAM****February 25**

Tuizarh sung siar ding: Isa. 14:12–14, Efisa. 5:5, Joshua 7, Johan 12:1–8, Tirhthlah 5:1–11, 1 Kor. 10:13.

Bible Cangken: “Cun anih in an hnenah, Ralring uhla, duhamnak lakah fimkhur uh: ziangatile minung nunnak cu a neihmi thil tampi ah a um lo, a ti.” (Luke 12:15, NKJV).

Na neih lomi lennak le thilri va neih duhnak khi duhamnak cu a si tiah an simfiang theu. Duhamnak cu thil buaithlak zet, buaithlak ve zet a si ih, a taktak ahcun bumawknak, rukruknak le mi thahnak ti vek hi um ding a si lo. Curuangah si Pathian in a thukham ropi zet ah himi a hrilnak san, “Na innhnen ih inn na daw lo ding, na innhnen ih nupi siseh, a salpa siseh, a salnu siseh, a cawpa siseh, a laak siseh, na innhnen ih thil ziang khal na daw lo ding, tiah a ti.” (Suah. 20:17).

Duhamnak cu sual rapthlak zet, Pathian ram luah theinak rak kham tu pakhat a si. “Asile ziangtin? Nan taksa cu Pathian hnen ihsin nan neihmi nan sungih um Thlarau Thianghlim ih tempal a si, ti le, nannih cu nanmai’ ta nan si lo, ti hi nan thei lo maw si? (1 Kor. 6:9, 10).

Duhamnak hi midang thil neihmi an duh lo cingih lonsaknak, milem biaknak, nupa sualnak tuahnak le

uiretnak pawl an si maw? Cumi pawl cu Bible ih in simfiang dan a si, tuizarh ahcun cuvek cu ziangtlukin a tha lo timi tahthimnak pawl kan zoh dingih, cumi ihsin ziangtin kan luat ding timi khal kan zir ding.

THAWHSAL NI
Sual hramthoknak

February 26

Thusuhnak a suak theu ih, Pathian ram uknak sungih sual a run um thok dan cu theihthiam theh thluh mi an si. Ziangtin, asilo bikin ziangvekin timi cu theih thluh mi an si. Duhamnak thinlung ruangih a suak mi a si. Duhamnak cu sual hramthoknak netnak a si men thei.

Siar ding: Isaiah 14:12-14. Hitawk ah Lucifer tluksiatnak ziang a um? Tluksiatnak ah duhamnak hi ziangtluk thil thupi saw a si?

"A sinak ah a lungkim lo, vanram ih kaihruaitu sinak nei khal sehla, sersiamtu lawngih a neihmi thil kha neih ve duhin a va daw. Pathian ih duhnak le a thilsiam mi pawl a ukdan ah lungkimnak hawl loin, amah ten upa duhnak le amah an biak sawn theinak dingin a zuam ciamco. Ziangtik hmanih tawpni neilo duhdawtnak neitu Pa Pathian in a fapa cu sunlawinak thawn a thuam ih, himi vancungmi pawl ih lal fapa sinak cu Khrih lawngih neih theimi a si."—Ellen G. White, Patriarchs and Prophets, p. 35.

Siar ding: Efisa 5:5 le Kol 3:5. Paul in duhamnak cu ziang thawn saw a rel, ziangruangah saw?

Voihnih rori paul cun duhamnak cu milem biaknak thawn a rel tlang. Mipi cun Pathian ai-ah ziang maw thil sersiamtu ai hmanin sersiammi an bia in, an hringsun ih an lakluh ih an biak a si ahcun milem bia an si. (Rom.

1:25). Asicun duhamnak hi kan thil neih lomi, Bawipa ai hmanin neih kan duh sawn mi, kan thinlung ih a duh zet mi va neih duhnak thinlung hi a si thei pei maw?

Rinhlel ding zianghman um loin, Lucifer cun a thilti sual mi in ziangvek dinhmun ah a hruai ding timi a thei riai lo. Duhamnak dokalhtu thukham, thinlung ngaituahnak lawng a relsuak tu thukham pakhat cun thukham dang pawl pahtpal theinak ihsin mi a rak kham thei a si. (Zoh awla; 2 Samuel 11.)

Siar ding: 1 Timote 6:6, 7. Paul in hitawk ih a nganmi ahhin ziangtin saw duhdamnak ihsin in runhim thei ding?

TLAWNGKAI NIKHAT
Riahbuk ih camsiatnak

February 27

Himi cu Israel san thuanthu ahcun el thei rual khal a si lo. Kum 40 sung rori nelrawn ah an vakvai ih, a netnak ahcun tiamcia ram cu an thleng thei. Mangbang za in Israel fate pawl cun Jordan tiva pi, tidai tam zet cu an fehtlang thei ih, leiro parah an feh a si kha! Himi leiro parih an feh tlang thuhla cun zumlotu Canaan ram siangpahrang pawl ih thinlung a tiral ter thluh ih, do ngamnak hrimhrim an nei lo (Josh. 5:1).

Jerikoh khawpi an do tikah an khawpi kulhnak pawl cu an hrangih sawmngiarnak hmaisabik a si. Zohman in Jerikhoh khawpi neh thei dan ding an thei lo, amah Joshua khalin a thei ve ce lo. Joshua ih thlacannak cu cohlang in Pathian cun Khawpi siatsuah dan ding khawkhannak pawl cu a run phuang ih, cumi cu annih cun an rak thlun. Asinan cumi ahcun thil danglam zet a thlengaw mi a um.

Siar ding: Joshua 7. Jerikoh khawpi an neih veten ziangthil a thleng, kanmai hrangah hivek thuanthu ihsin ziang thucah kan ngah thei ding?

Tumkhat rori a ton zo hnu ahcun Akan cun a thiltuah sual mi cu pheh loin a pawm ih, cumi thilri pawl cu a “duh” ruangah timi a phuang suak. Cumi ih “duh” tiih an lehlin mi Hebru tong ih *chmd* tihi Bible hmun dang ahcun a tha theibik ih an hmannah khal a um thotho. Cumi tonghram thotho cu Daniel 9:23 ah a rung lang ih, Gabriel cun Daniel cu “na sazet ih duhdawt” mi a si thu a sim.

Ziangkhal sehla, himi thu ahcun hitawk ih *chmd* hi a sia lam in a feh. An neh mi ram ihsin anmah te thu in zianghman tuah lo dingin thupek a suak (Josh. 6:18, 19), Akan cun amah te thu in a rak tuah ih, an hnam pumpi ah siatnak a thleng a si kha! Taktak te cun Ai khua an neh thluh hnu ah, Joshua cun a tih tuk ih, “Kanaan mi pawl le hi ram ih um minung zate’n an thei ding ih, in kulh ding ih, leitlun ihsin kan hmin an hlonhlo ding a si: a maksakmi na hmin hrangah ziang saw na tuah ding? a ti.” (Josh. 7:9, NKJV). Tongdang ih kan sim asile Pathian cun nehnak ropi zet coter in a thil ti theidan le a mi pawl a umpi zia hi khawpi kiangkap ih um miphun hmuahhmuah pawl ih an theih ding hi a duh mi a si. An ralnehnak cu miphun dang pawl hnenah **Yahweh** ih huham theipi tu a sinak ding ah a si. A taktak ahcun Ai khua an neh hnu ahcun, hringmi nunnak hloh cu rello, cui thil a theihpitu pawl cun remnak an tuahpi thluh.

Akan khan a thil tuah mi ah olsam zetin thiamcoter a theih thu kha vun ngaih tuah aw: A dangih ralnehmi pawl hmuahhmuah thawn vun tahthim cun a mal tham lutuk. Zo hman in an thei zik lo dingih, ziangtin

saw a natter hai ding? Cuihlei ah, kan sungkua cun paisa kan tul zet. Hivek ih thil tihnung um zetzet lak ihsin ziangtin saw kanmah ten kan kilhim awk thei ding?

**TLAWNGKAI NIHNIH
Judas ih thinlung**

February 28

Bible ih um thuanthu pawl lak ahcun Judas Isakariot ih thu hi riahxiat za bik lakih pakhat a si ding. Jesuh thawn an um tlang ringring ih, Bawipa hnen rori ihsin kumkhaw nunnak thudik pawl a zirsuak tu leitlun san thuthuan ih mipum 11 lak ih pakhat a si. Judas ih tikcu caan tha sunglawi zet a neih vekih nei ve lo mitam pi in rundamnak an ngah ding cu a va vansiattlak ve, Judas cu kan theih vekin tu ahcun kumkhaw cemral dingih ruat a si.

Ziang cang saw? Thusuhnak cu tongkam khat ah a um thluh: duhamnak, a thinlung duhhiarnak a si.

Siar ding: John 12:1–8. Puai um laifang ih mipi mit-la thei ding khawp ih Mary ih a tuah mi kha ziangsaw a si? Judas khan ziangtin saw a rak ti? Ziangruangah saw? Jesuh in ziangtin a sown let?

Rundamtu cun fimvar zetin Judas nun a sim ih, Judas ih duhamnak cun buainak hmun khal suah san in siangpahrang inn ah puithiam sang a va hmu ih, cutawk hmun cu Jesuh ih doral pawl umnak hmun a si. Anih cun Jesuh phatsan in Mary ih thilpekmii ai hmanin man ol deuhih an hnenih a pek ding thu a va sim (See Matt. 26:14–16.).

Judas parah ziangthil a cang? Mangbangza khawp in caantha a nei ih, tikcu remcang khal tamzet a nei, ziangahsaw khativek sualnak kha a tuah thiam? Ellen G. White ih reldan vek asile Judas cun, “Zirhtu ropi zet cu a

duhdawt zet, Amah thawn um tlang khal a duh zet. A mizia le a hringnun pawl khal tleng danglam a duh zetih, Jesuh thawn pehzom aw in hivek tonnun neih hi a beisei zet fawn. Rundamtu khalin Judas hi a rak el lamlam lo. Anih cun dungthluntu 12 lakah a telh. Anih cun thuthangtha phuang hnatauan tu si ve dingin a rinsan zet. Mina damter theinak le khawsia dawisuak theinak huham khal a pe ve. Asinan Judas cun Khrih hnen ih pum pekawk thluhnak taktak ah a lut duh lo.”—The Desire of Ages, p. 716.

A netnak ahcun, kan zaten nunzia famkimlonak kan nei thluh tihi a si, kan pum pekawk thluh phawt cun Pathian cu kan sungah hnatauan in a huham hmangin ziangkim in neh ter thluh ding a si. Asinan Judas cu khrih hnen ah a pumpe aw thluh duh lo, duhamnak sual cu Khrih huham ah neh theih in a um nan, anih cun amah a nehter ih, a rahuak mi cu riahsiat za a si.

Kanmah lakah zo saw duhamnak lole thildang khalah buainak tong lo um dah kel? Himi thuhla ah, paisa a duhnak le duhamnak, a thinlung buainak cun rukruknak ah a hruai,(Johan 12:6), cumi cun Jesuh phatsannak ah a hruai a si.

Duhamnak ih a thlenpi mi tihnung um zet thil hi kan hrangah ziangtluk tihnung um zirlai saw a si. Thil fate vekih ih lang, kan thinlung ih a duhmi cun vansiatnak le cemralnak ah mi a hruai thei a si.

TLAWNGKAI NITHUM Ananias le Sapphira

Kawhhran ih sungetl si ve ding cu thil lungawi um zet a si. Pentikos ni ah thlarau thianghlim burh in an um

March 1

ih, dungthluntu pawl cun huham nei zetin thuthangtha an phuang ih, mi thawng tam zet cu kawhhran ah an rung lut.

“Cutin thla an cam theh tikah, an tonkhawmawknak hmun cu a hnin; cule an zate’n Thlarau Thianghlim in an khat ih, Pathian thu cu raltha zetin an sim. Cun a zumtu mipi pawl cu lung khat pu in, le ruahnak hmun khat nei in an um: an lakih zokhalin a neihmi thil cu ka ta tiih ham loin thil ziangkim an hlawm aw sawn a si”(Tirhthlah 4:31, 32).

Ananias le Sapphira tei’ pahnih hrangah kawhhran hmaisa ih tel cu ziangtluk caantha sunglawi saw a si. A thansoh dan pawl an hmu ih, kha tluk in thlarau thianghlim phuangawknak pawl khal an hmu thluh. “An lakah zohman tlasam an um lo: ziangatile leiram siseh, inn siseh, a neitu hmuahhmuah in an zuar ih, an zuarmi thilri man cu an rak keng, Cun tirhthlah pawlih ke hram ah an rak ret: cumi mikip hnenah an tuldan ih zirin an zaih.” (Tirhthlah 4:34, 35, NKJV).

Himi ahhin Ananias le Sapphira cun thil a thlengmi pawl ruangah an lakih tel ve an duh ih, an thil neihmi hrekkhhat zuarin kawhhran thansoh theinak ding hrangah pek an duh ve. Cumi tiang cu thil tha zet a si.

**Siar ding: Tirhthlah 5:1-11. Paisa hrekkhhat lak le bumawknak hi ziangtluk ih thiltha lo in saw na ruah?
Ziangah khavek hremnak an tuar si pei?**

A hmaisa in, hnataunnak dingih an pek duhzat an pekmi ahcun feltak vek in an lang. Ziangkhal sehla, “Cumi thluh hnu ah, Ananias le Sapphira cun an duhamnak ruangah thlarau thianghlim riah an siater. An thutiam ahcun an sir aw thok ih, reilote ah Khrih ih tumtahmi hrangih thil thupi zet tuah duhnak thawn an thinlung tuah

hlum thertho tu thlawsuahnak tlum zet cu an hloh ta riai.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 72. Tondang ih kan sim ahcun, Thil tha zet tuah in an thei aw nan, an duhamnak cun an duhdan vek ciah in zianghman tuah thei lo dingin a hruai a si.

“Cun kawhhran hmuahhmuah parah le hi thu a rak theitu zate parah tihnak maksak a tleng.”(Tirhthlah 5:11, NKJV). Himi thil a tleng hnu ah Mipi pawl cun an thenhra thenkhat peksal thuhla ah fimkhur zetih an um ding khal a zum um zet. Asinan himi riahsiatthlak zet thu hi Bible in thenhra thenkhat rinum zetih pek kirsalnak dingih ralringnak ah a hmang lo. Cule duhamnak in khuitawk ah in hruai thei timi ah ziangsi in zirhmi a um?

**TLAWNGKAI NILI
Duhamnak doneh dan**

Duhamnak cu thinlung lam thawn a pehtlai aw ih, uangawknak, tanghmaisialnak, a can ahcun kan rak mang hngilh theu mi pawl tla an um hnuaihni, cumi pawl cun bumawknak ah a tlater tluh theu. Sualnak neh har zetzet pawl cu: Bumawknak, uiretnak, ruknak, milem biaknak le Sabbath dan pahbalnak pawl hi an si. Asinan hi bang pawl cu hmuh theih lenglam cangvaihnak pawl an si, kan tuah hlan ih kan ngaihtuah ta mi deuh hlir an si. Asinan ngaihtuahnak tha lo um ding kha ziangtin kan do neh thei ding? Thil harsa zet a si.

Siar ding: 1 Korin 10:13. Ziangvek thutiamnak saw hitawk ih in pek mi? Himi thuhla ih duhamnak hi ziangtluk lawman in saw kan theih dingih a thupit?

Asicun ziangtin saw, Pathian thuneihnak in, hivek tihnung um bumnak sual doneh dingin kan kilhim awk thei ding?

1. Pathian rian dingin le amai' parah thum aw in, a innsang sungkua ih tel dingin thutluknak tuah aw. “Tuini ah zo nan rian ding ti hril uh;... Asinan Kei le ka innsang cun Bawipa kan rian sAWN ding”(Josh. 24:15).

2. Nitin thlacamnak nei in, Mathai 6:13 khal tel in, “Thlelmak ah in hruai loin, thilthalok lakah in hum aw: uknak le huham le sunlawinak cu a kumkhua in nangmai' ta a si.” Nei thei lo dingih na ruahmi na duh zet mi thil a um asile Pathian hnenah thlacam aw, Hlawhtlingnak nei dingin Bible ih a um mi thutiam cu co ngah tum aw(1 Corinthians 10:13).

2. Bible zirnak nei ringring aw. “Na parih ka sual lonak dingah na thu cu ka thinlung sungah ka thup” (Saam. 119:11, NKJV).

Jesuh cun milai ih buainak cu a theifiang zet. Thlem kan sivek in anih khalin thlelmak a tong ve ko. Cumi huham a doneh theinak dingah zanvar ten thlacamnak neiin a pa thawn an bia aw. Jesuh cun zohthim ding tanta loin le mikip in zumnak le thuawihnak ah amah vek an si tluh theinak ding hrang thutiamnak nei ta loin leitlun hi a suahsan lo.

“Hmuh a theih laiah Bawipa cu hawl uhla, naite ih a um laiah amah cu ko uh: Misualral cun a lamzin tlansan sehla, midingfel lo cun a ruahnak pawl tlansan seh: cule Bawipai' hnenah ra kirsal sehla, anih in a parah lainatnak a nei ding a si; kan Pathian hnenah ra kirsal seh, anih cun nasa zetin a ngaidam ding a si.” (Isa. 55:6, 7, NKJV).

Asile nangmai hringnun ahkhan duhamnak ruangih a rah suak mi ziangtal a um maw? Ziangvek zirlai

March 2

**saw na zirsuah? Cumi ihsin ziangvek zirlai saw zir tulmi
na neih bet lai?**

TLAWNGKAI NINGA

March 3

Ruatbet ding: Jerikoh an lak tum ih Israel riahbuk ih sui le dar la tu kha Akan lawng a si lo. Joshua cun a minung pawl hnenah sui le dar le hlawnthil pawl cu Bawipai' inn ih ret dingin a ti(Joshua 6:19,24). A tang laimi pawl hmuahhmuah cu urkang thluh ding an si. Ziangkhal sehla mai bulpak hrangih rak la tu cu Akan lawng hi a si. "Israel fate mi thawng tampi lakah raldonak ih nehnak an co le thuthennak pawl hmuahhmuah lakah Pathian thupek pahbal ngamtu mi pakhat lawng a um. Shinar ih puan cun Akan ih mit a la tuk ih, duhamnak ah a hruai lut, thihnak hmaikaa ih a ding hman ah, "Babylon hnipuan tha zet" tiah a rak ti thei thotho. Sualnak pakhat cun sualnak dang ah mi a hruai ih, Bawipai' paisa retnak ih sui le dar pawl an hlan mi cu a la ih, Kanaan ram ih Bawipai' thlaithar hmaisabik cu a ruksak a si."—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 496.

Paul cun caan neta pawl hrangah hmuhsaknak a rak tuah ih, a hmaisa pahnih ahcun kan paisa le neihsiah lam ih kan thinlung thuhla a ngan. "Ni neta ahcun caan khrihkhan a ra thleng ding: Minung pawl cu anmah le anmah an duhdaw aw ding ih, paisa an ngaina ding (2 Tim. 3:1, 2, NKJV). Mai tanghmaisialnak le paisa duh tuk hi ni neta hrang, kan tuilai caan hrangih milai nunphung simfiangnak a si.

Reltlang ding:

1. **Siar ding: 1 Timote 6:6-10:** "Asinain lungkimnak thawn Pathian ngaihsak cu hlawknak maksak a si. Ziangatile hi leitlun ah ziang hman kan keng lut lo ih, ziang hman kan keng suak thei lo ding ti khal a fiang. Cun rawl le hnipuan kan neihmi ahhin lungkim cio uhsi. Asinain len a duhtu pawl cu thlemlnak ah, le thang ah, le siatralnak le hlohralnak ih mi hnuk thlatu atthlak le mi siatsuah thei cakhiarnak tampi ah an tlu theu. Ziangatile tangka ngainat cu sual hmuahhmuah ih bulhram a si: cucu daw in mi hrekkhat in rinnak an pialsan ih, thinharnak tampi thawn anmah le anmah an sun tlangaw theu." (NKJV). Zirlai zirnak ahkhan paisa ngainat tuk ruangih "thinharnak tampi thawn anmah le anmah sun tlang aw tu" pawl ih thuhla tahthimnak kha relpi aw. Rel ding a tam tuk ti? A tamtuk lo sawm? Paisa tampi kan tul zet, asinan hitawk ah Paulin ralringnak in pekmi thangsung ih kan tla lo ti hi ziangtin saw kan hmuh awk fiang thei ding?
2. **Paisa lo, thildang ah teh ziang mipawl saw duhamnak kan neih thei lai?**
3. **Thil ziang si maw duh taktaknak le duhamnak ih danglamnak cu ziangsaw a si? Ziangtik ahsaw thil kan duh taktak mi cu duhamnak ih a can theih?**

ZIRLAI 10**PEKSALNAK****SABBATH TLAILAM**

Tuizarh sung siar ding: Luke 12:16–21, Thusimtu. 2:18–22, Thufim. 27:23–27, 2 Kor. 4:18, Thusimtu 5:10, Kol. 1:15–17.

Bible cangken: “Cun van ihsin aw pakhat in ka hnenah, Ngan aw, A tu ihsin thokin Bawipa ih a thimi mithi pawl cu hualvantha an si, i ti ka thei: Thlarau in, A si, an tuan retheihnak cu an colhsan thlang ding ih, an hna-tuan pawlin a thlun hai ding, a ti.” (Thuphuan 14:13).

Kan hnatauan hlawk zet kum a netnak a thleng thlang, kan nunnak ne-lam ah kan sumpai cu a hawi ruairo thlang. Hnataunnak ihsin colhnak tikcu caan a hun lerliam caan hi hmuhton ding nuam lo zet caan a si. Kan paisa lam ahhin ziangtin hmai kan nor thei ding?

Minung hi a hung upat tikah, an hmailam caan ding hrang ah khawruah har in an um theu. Mi tam sawn ih an khawruah har thinphang mi tlangpi cu: Thih tuan tuk(Sungkua kilkhawi man lo in); Dam rei lutuk(An thil neihmi lole an paisa khawlmi pawl aiih dam rei sAWN); Natnak dam thei lo tihnung um(Voi le khat ah kan hlawnthil a cem thluh kei); Thinlung lam lole taksa cak lo tuk(Zosaw in kilkhawi tu ding?).

Hivek thuhla pawl thawn pehpar aw in Ellen G. White cun, “Hivek tihphangnak pawl cu Satan ihsin thok

March 4–10**March 4**

an si... Pathian in a hnenih a pekmi dinhmun ih an din thiam ahcun an nun netnak lam cu nuam an ti zet ding... Khawruah harnak le phurrit pawl cu hnong in cumi ai-ah an tikcu pawl cu an theih tawk in nuam zetin an hmang ding ih, vanram hrangah pitling zet an si ding a si.”—*Testimonies for the Church, vol. 1, p. 424.*

Tuizarh ah ni neta hrangih Pathian thurawn pawl kan zohsal ding. Ziangvek pawl kan tuah ding, ziangvek pawl kan hnong ding ih, ziangvek kaihuai awknak pawl kan thlun ding?

**THAWHSAL NI
A lianmi mi Aa****March 5**

Siar ding: Luke 12:16–21. Hitawk ah kan hnenah ziangvek thucah saw a rel? Mi Aa hnen ahkhan Bawipa in ziangvek ih nasa in saw nun a sim, cu mi cun kanmai thilneih mi tlunah kan thinliung put thuhla pawl cu ziangsaw a rel?

Thucah mi cu himi ai hmanin kau sawn khal sehla, Jesuh in hnataunnak ihsin colh ngah zo pawl ih an tuah lo dingmi a relmi thuanthu a si tiah mi pakhat cun a rel tengteng ding. Cutivek ciah in mi pakhat cu hnatauan cawl in a ngahmi paisa pawl hmuahhmuah cu amah ten a hman duh asile, himi a ralring zet a tul ih, a thinlung in himi thuanthu hi a theih tengteng a tul. Buainak bik cu hnatauan taima le lennak lam a si cuang lo, mi pakhat a upat a si le, lole milian a rak sile tinak men fang a si. Buainak cu thil neihmi lamih thinlung retnak hi a si sawn. Amai tongkam- “cawl huahhni aw, ei, in awla, nuam zetin um aw(Luke 12:19)- himi hi buainak taktak cu a si.

“Himi pa ih tumtah mi cu a hloral mi sahrang pawl ih tumtahmi hnakin a sang cuang lo. Pathian um lo,

vanram um lo le hmailam hrang nunnak ding zianghman nei lo vekein a nung, ziangkim a neihmi hi amai ta vekein le Pathian ah le minung hnen khalah zianghman tuah ding nei lo vekein hringnun a hmang".—*Ellen G. White, Christ's Object Lessons, pp. 257, 258.*

Hi hringnun hman lai ahhin, kanmai hrang lawng kan ruat ih, Pathian le midang ih tulsam mi pawl cu kan hnong men theu, kannih khal hi a lianmi mi-Aa pa vek kan si. Jesuh tahthimnak ih milian pa thuhla ahkhan milian pa cu a zangzel thu le mi zah um lo zet a si thu zianghman kan hmu lo. Buainak bik cu Pathian in rinsan zetih a pekmi pawl ziangtin a hmang timi ah a si sawn. Kan thih ding ni kan theih lo ruangah kan hringnun duhnak ah le duhamnak lam ah siloin Pathian duhzawng ih hringnun hmang dingih kan tiarcia ringring a tul.

Bible in tluangtlam zetin thu in sim mi cu mi pakhat in hna a tuan dingih a ngah mi cu a dam sungin a ei ding thihi a si. A taktak ahcun, ngaihtuah ding um zet cu simcianak ropi zet Daniel le Thuphuan cabu ngantu pawl kha mi tam zet cun kum 80 an kim hrawng ah an hnatauan mi an theh tiah an zum. Himi caan cu a tlangpi thu in kum 50 hrawng hi thihsaan a si laifang a si. Ellen G. White cun a cabu suahmi lakih duhbik le thabik ih theih mi '*The Desire of Ages*' timi kha kum 70 a kim hnu ih a ngan mi a si. Kan hrilsel that phawt cun kum tam zet khal sehla kan hnatauan cu kan cawl ding ih, a cang thei tawk in thiltha kan tuah ding tivek lam a si lem lo.

Jesuh cun voihnihnak a rungtum ding rak hngak ringring tu pawl cu ralring zetih um men dingin thurawn a pe lo ih, hnatauh sunzom vivo dingin a fial sawn a si.(Matt. 24:44-46).

Kum ziangzat va si khal sehla, paisa ziangzat khal nei khal sehla, hivek ih mi pakhat in atuah vek ciah in thang sungah ziangtin si kan tluk lo dan ding? Nangmah ten sut aw hnik, "Zianghrang ih nungdam saw kan si?"

TLAWNGKAI NIKHAT
Na kengtel thei lo ding

March 6

Mi pakhat cun hringnun um dan thu cu mi hminthang zet Evangelist Billy Graham hnenah a sut ih, culai ahcun anih cu a upa zo(Himi caan ahhin kum 60 hrawng a si). Graham cun a rak let maw? "San a tawi tuk" Thusuh ding um lo, hringnun cu a liam cak tuk.

Hitawk ih Bible bungcang pawl cun milai hringnun thuhla ziangsaw in zirh? Saam. 49:17; 1 Tim. 6:6, 7; Ps. 39:11; James 4:14; Thusimtu. 2:18-22.

Hringnun hi a feh cak lawng hman a si lo, na thih tikah, zianghman na kengtel thei lo ding, Na rak khawlmi thil malte khal na kengtel cih thei zik lo.(Mizia teh? Khami cu thuhla dang a si). "A thih tikah zianghman a kengtel lo ding"(Saam 49:17), cumi sullam cu khanu/kha pa khal midang ih co dingin thil a tanta ding tinak a si. Zosaw rak co ngah ding, a thih hlan ah ziangvek khawkhannak a rak tuah timi ah a thum aw ding a si.

Asinan mi hmuahmuah in anmah ten zianghman neihmi an nei lo, mi tamzet cu kum tampi an hnataunnak ihsin ziangmaw tizat cu neihnungnak ah an rak hmang. A netnak ahcun, na thih hnu ah na lennak pawl cu ziangtin a rung um ding timi cu mi tam zet ih an ruat mi le a thupi zetmi thusuhnak a si.

Hringnun cemzik zawng ih hlawnthil a neitu, a tam khal siseh, amal khal siseh, kan neih mi pawl cu kilkhawi

hnatuan netabik, Pathian in thlawsuahnak in pek mi pawl fimkhur zetih tawlrel daan ding netabik caan a si. Zianghman thutiam mi le khawkhannak na nei lo a si cun mipi cozah daan a hung lang suak thei a si(Na umnak hmun ih zirin, hivek pawl hi a thleng thei mi an si). Zianghman thutiam nei lem cuang lo ih na thih asile mipi pawl cun na hlawnthil neihmi pawl cu na sungkhat pawl hnen ah an mamawh khalah mamawh lo khalah, paisa an hman that ding le ding lo khalah, na duh khalle duh lo khal le an hnenah pek an si ding. Kawhhran cun zianghman co ding a nei ve zik lo. Cumi cu na duhdan a si ahcun, a tha; na duhdan a si lo cun, khawkhannak na tuah cia a tul.

Olsam zetin kan rel ding asile, Pathian cu ziangkim neitu kan ti thei ding(Zoh aw, Saam. 24:1), Curuangah Bible lam ihsin kan vun thlir a sile, Pathian in kan hnenah rinsannak thawn thil tuah dingih in pekmi kan theh a sile, kan duhdawtmi pawl ih tulsam mi an ngah thluh tikah Amai' hnen, ziangkim neitu hnenah kan pe kirsal ding a si.

Thihnak, kan theih vekin ziangtik lai caan khalah a ra thleng thei, kan beisei lo zet caan khalah, tuini khalah a thleng thei mi a si. Tuini ah thi bang awla na duhdawtmi pawl parah ziangthil a thleng ding? Na hlawlthil teh ziangtin saw a um ding? Na duhvek in zemdarh awkin a um kem?

**TLAWNGKAI NIHNIH
Bulpak tulmi in hramthok**

Thukam hlun ah Israel fate tam zet cu tuukhal le lothlo mi an si. Pathian in thlawsuahnak thutiam a tuah

mi cu lothlo pawl hrang khal a tel. Thimnak ah, Thufim 3:9,10 ah Pathian parah rinum zetih kan um ahcun kan "Cuam cu a khat liam ding" thu Pathian cun a rel. Tuisan ahcun Khristian tam zet cun cuaminn(Faang inn) kan nei lo. Curuangah Pathian duhdan thlun ih a thu kan ngai ahcun kan hnatiannak ah Pathian in thlaw in suah ding a si timi kan theithiam.

Siar ding: Thufim 27:23-27. Tuisan Khristian pawl hrangah "Na tuurual ih umdan thei dingin taima awla" a timi hi ziangin saw na simfiang ding?

Bible cun milian pawl in mi rethei pawl palbet lo dingin asilole an lennak cu duhamnak ih hmang lo dingin ralringnak nasa zet a pe. Midang zahlonak le palbetnak ih an hmang lo ahcun Lennak le miin lenduhnak an neih hi Bible cun a demhran lo. A taktak ah, Thufim cabu cun tuisan minung pawl hrangah kanmah le kan sungkua pawl kan cawm theinak dingah sumpai lam ih kan zuam zet a tultin in rak sim. " Me hnawi cu khopkham in na rawl dingah, na innsang rawl dingah, le na hnen um nunau pawl cawmnak dingah na nei ding" (Thufim 27:27, NKJV).

Ziangtin saw khami thu kha tuisan ahhin kan reliang ding? Hitin thurawn kan pe men thei, "Na sumpai cazin zoh sal aw, cule na hnatuan ding kha thencat aw" asilole "Sumpai kha zohfel aw, cule na leiba cu felfai zetin theithiam aw". Sankhat hnu sankhat na hnatuan hlawh na ngah lai ihsin, na thutiam asilole a dang pawl zohtha kirsal le a tuldan vekih rem that vivo hi thil tha zet a si. Ca poimawh zetih um mi thutiam le hnatuan tivek cu khawkhannak hmaisabik ah ret sehla, cumi cu a tikcu te ah thihnak ihsin kilhim awknak a si theinak dingah asilole hrisel lonak ruangah na thil neihmi pawl an fehnak ding hmun ih an feh thei lo caan ah a tha ding. Himi

ngaihtuahnak cu na thilneih mi pawl nangmai ta an si nawn lo hnu ah ziangthil a thleng timi khawkhan cianak a si.

A tawi zawngin kan rel asile, Pathian in kan kilkhawi dingih thlawsuah in pek mi cu kan dam lai lawng silole kan um nawn lo hnu khal ah a si... ziangatile Bawipa in kan nunsung ih in peklet sal lo a si hmanah, nikhat ni ah hlawhthil nei cingin kan thi dingih a tam khal le malte a si khalah kan lehhnu ah an tang ding a si. Curuangah thlawsuahnak kan dong mi cu midang hrangih thlawsuahnak a si theinak dingah le hmailam caan ih Pathian hnatuahnak hrangah kan tuah duh le duh lo cu kanmai thuthu a si.

“Lennak cu kumkhaw hrang a si lo” (Prov. 27:24, NKJV). Himi theih hi ziangah saw kan hrangih a thupitnak san?

**TLAWNGKAI NITHUM
Thihnak khumih zangfahnak**

Paisa thawn pehpar aw in a hnuai ih Bible bungcang pawl ihsin ziangvek kaihruai awknak saw kan zir thei ding?

1 Tim. 6:17-----

-----

2 Kor. 4:18-----

Thufim 30:8-----

Thusimtu 5:10-----

Paisa cu minung kaihrem dingin huham nei zet a si, cui kaihhremnak cun mi tamzet nun a siatsuah thluh. A thok ihsin paisa tam zet an neih cia khalah paisa ruangah thil rapthlak zetzet a tuahtu pawl hi zo in saw thei lo ih um ding?

Khavek lam zawngih feh ding cu a si lo nan, thlawsuahnak cu camsiatnak ah kan ral pawl ih an thleng tumnak hi Pathian ih huham hman hmanneih thei ding a si.

Thihnak ding hrangih kilkhawitu tha si dingih khawkhannak neih thuhla ah thil tihnung um zet pakhat cu mipi pawl ih an ton ding mi cu tu ih thil neihmi khawlkhawm dingih thlemlak hi a si ih, cuvek ih khawlkhawmnak, a tha e, “ka thih tikah, ka pe thluh ding” tiih ngaihtuahnak hman hi a si. Tu ahcun ziangkim hman thluh hi a tha sawn, asinan(Mi lian zet pakhat cun a vuinak ding hrangih paisa a pek thluh hnu lawngah dik zetin a nung ding thu a sim), cumi aiih tha cu kan ti thei ih, kan tuah ding khal a si.

“Mitam pi cun an dam laiah sia le tha theihnak cu an kaih-hrem awk sak ih, an thih tikah zangfahnak an nei ding ti ka hmu; an dam laiah harsa zetin Pathian hnenah ziangkim pe dingin le an zumnak langter ding cu harsa an ti zet hai. Asinan himi thihnak khum ih zangfahnak hi khrih in a dungthluntu pawl hnenih a ngen

mi a si lo ih, cumi cun a nungdam lai pawl hrangah phuahhlam ding zianghman a um lo. Ni netabik tiangih an thil neihmi kaihnget tu pawl cu thil ziangmaw a san le vang ruangah siloin thihnak ah an hlan sawn a si. Sunnak pawl cu a um sunzom vivo ko. Bank pawl an tlasia ih, thil neihmi khal lamzin tam zetin an hloral cuahco thlang. Mi tampi cun thiltuah ding tumtahnak an nei ih, thil ziangkim hi an tuah muangcang thluh ih, satan pa cun thil ziangkim hi paisa retrnak dingih a umlonak dingah a kilhim thluh. Pathian hnenih a fehsal hlanah a hlo thluh ih, khavek men kha a si tiah satan cu a lungawi theu.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 154.

Neihsiah thlawsuah ziangkhal kan don mi pawl kan hman dan ahhin ziang ruangah saw kan fimkhur ding?

**TLAWNGKAI NILI
Thlarau lam roconak**

Leitlun ahhin sualnak zianghman rak um lo bangta sehla hringnun hi ziangvekin a um ding timi cu theihhar zet thil a si ding, asinan thil pakhat cu fiangzet in kan theithei: Ro khawlcia, duhamnak, retheihnak tivek zianghman a um lo dingih, san thuanthu ih kan leitlun tibuaitu hminsin mi pawl khal zianghman a um lo ding. Neitu sinak thinlung cun kan hnatauan man, dik zetih kan tuah mi, dik zetih kanmai ta a si mi pawl cun ziangti lam khalin a tlusia mi leitlun ih hringnun hmangtu kan sinak a langter a si. Ziangkhal sehla, a netnak ahcun ziangzat khal nei khal sehla, zianghman kan va nei lo a si hmanah kan theih ringring ding thil thupi zet pakhat a um.

A hnuai ih Bible cang pawl khi siar aw. An zaten lakih thupibik cu ziangsaw a si, cu mi thu cun Pathian

in thlaw in suahmi thawn ziangthil kan va tuah tikah ziangvek in saw thil poi a thlen thei? (Saam 24:1, Heb. 3:4, Saam 50:10, Semtirnak 14:19, Kol. 1:15–17).

Kannih cu kilkhawitu le rinsannak thawn kan hnenih Pathian in inpek mi kaihruaitu kan si. Pathian cun ziangkim a nei thluh ih, Anih cu nunnak in petu le ziangkim ngah thei dingih thazang caknak in petu a si. Himi cu thil um ding hrimhrim a si, Pathian ih in pekmi kan tuah theh tik le kan sungkua kan kilkhawi theh tikah a tanglai mi pawl hmuahmuah cu Amai hnenah kan pe kirsal ding a si.

“Pathian hnatuannak dingih na pek tikah, nang cu tlunvan lamah, vanram ah hlawlthil na khawl tinak a si. Tlunlam ih na khawl mi pawl hmuahmuah cu siatralnak, hlohnak ihsin a him dingih, kumkhaw nunnak, tlaitlun nunnak ngah thei dingin a punghang ding” “Cule vancung uknak ahcun na hmin cu lakluh in a um ding”—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 342.

Kan dam sungah tu hi thil kan peknak ding caan tha cu a si. Hitawk ah malten kan zoh hnik ding:

1. Thilpek a petu pawl cun thilpek ih a hung rahsuak mi cu an hmu thei- Biakinn thar, mino phunsang tlawngkai le paisa hmangih thuthangtha simnak tivek pawl....

2. Tul mamawh lutuk caan a thleng tikah rongbawltu lole mi pakhat pakhat cun tu ahhin hlawknak an hmu ding.

3. Thihhlohnak a um hnu ah sungkhat, rualpi tivek khal engtai awknak a um nawn lo ding.

4. Himi cun a thupitnak, tirhsiangnak le midang pawl duhdawtnak thuhla ah zohthim ding tha a tuah ding a si.

5. Siah khalle a malter vivo ding.

6. Thilpek cu na thinlung duhnak hmun ih pe dingin thutiamnak a nei(Thuthennak zunginn lamah siseh, laicin pawl lungawi lonak ah siseh, tuhluh awk lo ding)
7. Thil a hlutu ih thinlung cu hmaikhua sialnak ihsin zawnruatnak ah a thleng danglam ti a langter.
8. Cui thil cun vanram ah hlawhtlin a khawl a si.

TLAWNGKAI NINGA**March 10**

Ruatbet ding: Kan thawnthil neihmi midang hnen ih va zem ih thupitnak zet bung 2 rori Ellen G. White cun a cangannak ah a telh. *Zoh aw*, “Milian zet nu le pai’ hnenah” timi thulu cu *Testimonies for the Church*, vol. 3, pp. 116–130, ah a ngan ih, “Thutiam le ro” timi *Testimonies for the Church*, vol. 4, pp. 476–485 ah a ngan.

Inn le lo lamih khawkhannak thuhla ah *Counsels on Stewardship*, pp-323-335 ah relkhawmnak bung then a um. Ellen G. White cun hitin a ngan, “Mi tampi cun an thih hlanah an thil tuah duh mi cu a ni an thin rero theu, Khristian rak si bang hai sehla, nunnak hnget khoh zet an neih laiah an tuah tengteng ding. Pathian in a hlawnthil kilkhawi dingih a ti laiah annih cu anmah ten an pum an pe aw ih, Pathian hnenah an neihmi an ap thluh, cuvekih an tuahnak cun an lung a awiter zet. Anmai lung thiltum ih duhmi kawltu cu anmah lala an si tikah, midang hnenih tuanvo va pek rero hnak cun Pathian thurelmi cu anmah ten an ti pitling thei ding a si.”—*Testimonies for the Church*, vol. 4, p. 480.

“Mai thilri ah tuanvo la” timi hi ziang si a ti duhsan? Thutiamnak pangai zet ahcun anmai thil duhmi kha tuanvo la tu hnenah an thih hnu ih an thil tuah duh mi pawl an sim ih, cutin an hlawnthil ih tuanvo neitu cun a rak zem thluh theu. Nangmai thilri ah tuanvo neitu kha

nangmah na si cun na dam laiah nangmah rori in hlawnthil na zem suah a tul. Hivek ih na tuahnak ihsin a rahsuahmi na hmuh mi ahcun na lungawi zet dingih, thilri ah Pathian in rinsan zet ih a retmi a hlawnthil kilkhawi tu na si lam na thei aw ding.

Khristian hrang ahcun, a voihnihnak Khrih a rungtumsalnak cu, “beiseinak lungawi um” a si. Jesuh cu van mero a rungtum ding caan cu ziangtluk ih ropi saw a si ding tiah kan zaten kan ruat cio theu. Kan zaten, “Nan ti tha e” timi tongkam theih ding cu kan hngak hlap zet. Asinan Jesuh a rungtum hlanah mual rak liam man bangta sehla teh ziangtin saw a si ding? A duhdan vekih kan thlun ahcun, Kan hnatauan mi pawl kan hmu ih, kan inn le lo lamah khawkhannak tha zet kan theih tikah tu ahhin lungawinak kan nei ding ih kan um nawn lo hnu khalah hnatauan cu a sunzom aw thei vivo ding timi kan thei ding a si.

Relkhawm ding:

- 1. Tu ah kan hlawnthil cu vanram ih kan khawl a si ahcun, ziangruangah saw rundamnak na ngah theinak lamzin ih “Lei” lole hlawhsuak timi hi an bangawk lo?**
- 2. A tuih kan neih mi hi siangzet ih kan pek a si hmanah mifim zet kan si a tul. A hleice in nithla bikhiah hmang pawl cun hivek tikcu bikhiah ni ah hivek ih thil a thleng ding a si ruangah paisa lamah ngennak an tuahmi hi mipi hnen ihsin voi ziangzat lai saw kan theih, Curuangah kan paisa cu a tangkai nawn lo ding, cumi ruangah a tu ahhin rongbawlnak ding hrangih paisa kan pek hi a tha mai lo maw si? Ziangtin saw tu ahhin Pathian hrangih paisa kan hman dan ah bumawknak le daan pangai zetin kan hmang timi hi a hranpa ih kan zir fiang thei ding?**

ZIRLAI 11**March 11-17****HARSAT CAAN IH KAIHHRUAI AWKNAK****SABBATH TLAILAM**

Tuizarh sung siar ding: 2 Sansiarnak 20:1-22, 1 Sansiarnak 21:1-14, 2 Pet. 3:3-12, 1 Johan 2:15-17, Thuphuan 13:11-17.

Memory Text: “Pathian hnenah lungawinak thu hlan awla, Cungnungbik hnen ah na thukammi pawl tuahsuak aw: Harsat ni ah i ko aw: ka lo run ding ih, nang in i sunlawih ding, a ti” (Saam 50:14, 15).

A can ahcun kan leitlun khal hi kilkhawinak lengih um, thil a her kual rero men mi tla a bang zet: Raldo awknak pawl, thisen suaknak, sualnak, nuncan bawrhhlawhnak, vansiatnak, nathrik le pursum leilawnnak, ramkhelhnak lamih nawhthuh hmang le thildang tam zet khal a suak theu. Bulpak tin le sungkua tin cun mah le sahimnak hi kan ngai thupibik theu. Cutivek cun hivek thil felfai lo zet ahhin himnak hawl dingin ngaiantuahnak tam zet a um ih, theihthiam khal a theih tuk.

Nun uluk zetih hmannak cun nitin kan ngaiantuahnak pawl cu tam zet a la. Leiba pek ding, nauhak cawm ding, nehsiah kilkhawi that ding, hi bang pawl cun tikcu caan a la zet ih, kan ngaiantuahnak khal a la tam zet. Si tuk e, Angki pawl, rawl, umnak ding pawl cu kan tulsam zetmi an si. Tlangpar thuthangtha simnak ahkhan Jesuh cun nitin kan tulmi pawl bitum zetin hitin a ti,

“Ziangahtile hi thil hmuahhmuah nan tul a si ti cu van ih nan Pa in a thei a si. Pathian uknak le a dingfelnak cu hawl hmaisa sawn uhla, hi thil hmuahhmuah hi pek beet nan si ding a si.” (Matt. 6:32, 33, NKJV).

Caan harsazet karlak ah, kan mamawh mi pawl Bawipa hnenih kan thum awk tikah, kan thlun dingmi Bible kaihruaiawk dan pawl a um a si.

THAWHSAL NI**March 12****Pathian pakhatnak ih retrnak**

Siar ding: 2 Sansiarnak 20:1-22. Kanmai hrangah himi thuanthu ihsin ziangvek harsatnak tong khal sehla, ziangvek thlarau lam kaihruai awknak thupi zet saw kan zir thei ding?

Jehoshaphat ih ram uknak a netnak lam ah Judah ram cu do in an um. Jehoshaphat cu raltha le ngam huai zet minung a si. Kum tam zet cu a ralkap pawl le an khawpi kulh pawl cu a cak ter zet. Ziangvek doral khal bei dingin a timlam cia ringring. Cucing in a rinsan awknak cu amai cahnak ah a thum aw lo ih, Pathian huham cahnak ah a thum aw sawn a si. Bawipa hawl hmaisa dingin amah ten thu a thencat ih, Judah ram pum ah rawlul thlacamnak nei dingin thu a than. Tihnung um zet an tong caan ah Solomon in thlacamnak a rak neih zo bangin Biakinn tual sungah mipi pawl cu an pungkhawm aw theu. Judah ram ih pacang tha pawl cu an nupi le an fanau pawl thawn Bawipai' hmaiah an ding theu. A hmin sunlawih a si theinak dingah Pathian in an doral pawl cu lungbuai ter thluh dingin thlacamnak an nei theu. “Ziangah tile kanmah do dingih ra hi miburpi do theinak thazang kan nei lo a si; ziang tuah ding khal kan thei lo: asinain kan

mit cun nangmah a lo thlir a si, a ti.” (2 Sansiarnak 20:12, NKJV).

Hitivek ih anmah le anmah Pathian hnenih an apkawh hnu ah, Bawipa ih thlarau cu Pathian mi pakhat hnenah a rung thleng ih, cumi cun hitin a ti, “Hi mipi tam zet ruangah tih hlalh uhla, zaam fawn hlalh uh; ziangahtile raldonak cu nan ta a si lo, Pathian ih ta sAWN a si...Hi raldonak hi nan do a tul lo ding: nan tan remh uhla, daite'n ding uh, cun nan hnenih Bawipai'sanhimnak cu zoh uh” (2 Sansiarnak 20:15-17, NKJV).

Curuangah, a thaiziang zingpit ah Siangpahrang cun mipi pawl a kokhawm ih, Levi miphun hla hruai tu pawl cu a hmailam ah dingter in, Pathian thangthatnak an nei. Cule Mipi pawl hnen ahcun, “Bawipa nan Pathian cu zum uhla din hnget nan si ding; a profet pawl hi zum uhla nan lam a tluang ding, a ti.” (2 Sansiarnak 20:20, NKJV). Cule hlarem tu pawl cun hla an sak thok ih, an ral pawl cu anmah ten an thah aw ciamco ih, “zohman an luat lo” (2 Sansiarnak 20:24). Judah ram ih mipa pawl cun doral thilri laknak ah nthium sung rori caan an hmang, a nilitnak ah Jerusalem ah an rung kirsal ih, an feh phah ah thangthatnak hla an sak.

Si e, anmah rundam suaktu Pathian cu kan duhdawt ih cibai kan buk mi Pathian thotho hi a si, a huham cu a hlan vekin tuini khalah a cak thotho. Kan hrangih sawm ngiarnak cu amah zum ih a hruainak ih thlun ding hi a si.

Siar ding: 2 Sansiarnak 20:20. Seventh-day Adventists hrangah himi Bible cang hin ziangvek ih thupi hleicenak saw a neih?

TLAWNGKAI NIKHAT
Na neihsiah siloin Pathian rinsan aw

March 13

Siangpahrang David cun a theifiang sAWN zet ding. Pathian thawn pehtlai aw dingin thukamnak na neih tikah, minung malte na neih le neih lo ah a thum aw lo ih, Pathian cun nehnak a lo pe thei thotho ding timi thu ahcun Siangpahrang David cun A rualpi thabik Jonathan hnen ihsin thil tamzet a thei fiang sAWN ding. 1 Samuel 14:1-23 ah, Bible cun Pathian bomnak thawngin Saul ih fapa Jonathan le a ralthuam kengtu pawl cun Filistine mi tamzet an neh thuhla pawl a um. Asinan hivek hmuhton mi nei cing khal in Pathian minung tamzet pawl ih thuanthu a um khalah Siangpahrang David hnenih harsatnak a ra thlen tikah, amah le a cahnak rinsan aw dingin satan ih thlemnak um ding cu a rak siansak a si.

Siar ding: 1 Sansiarnak 21:1-14. Ziangruangah saw David khan Israel mipum zat le a ralkap mipum zat siar dingih thutluknak a tuah? Himi thuhla ah lungkim lonak nei in a ralkap hotu Joab cun ziangruangah thurawnnak a pek?

Ralkap mipum zat siar dinghi Satan ih ngaihtuahnak a si. Anih cun David kha Pathian ah thum aw lo in amai cahnak ih thum aw sAWN le rinsan aw sAWN dingin a thlem a si. Joab, Israel ralkap hruaitu cun Israel pawl ai-awh ih Pathian hnatiannak a hmuh tikah David hnenah Israel mipum siar lo dingin a lem rero, asinan David cun mipum siarnak cu a fehpi thotho. Bible bungcang ih a lang vekin a thil tuahmi cun an ramah vansiatiak a thlen a si.

Zohman in Pathian hi a lak men in an rinsan dah kel lo. Bawipai' hrangih raldonak na neih piangin, nangmah

ten timlam aw theu aw. Tha zetin timlamnak nei aw. British hruatu pakhat Oliver Cromwell (1599-1658) ih tongkam mawi zet cu raldo awk hlan te ih a ralkap pawl hnenih a tongmi a si, "Ka tlangval rual pawl, Pathian ah nan rinnak ret uh, Nan powder kha ro ter ringring uh(Cumi powder cu meithal mu a si)" tiah a ti. Tongdang ih kan sim cun, hlawhtlingnak na ngah theinak ding a si ahcun na tuah theizat in tuah ko aw, asinan a netnak ahcun, Pathian lawngin nehnak a lo pe thei timi thei hngilh hlah.

Kanmai dinhmun thlir cun a cozah lole bank ih rinsannak nei dingin thlem kan si theu, asinan Bible sungih harsatnak a tarlang mi pawl ah mipi in Pathian a rinsan tikah, an rinsannak cu a ngaihsak ih, Anih cun a cawm theu a si.

Tu ahhin leiba nei nawn loin, le thilpek kan si ruangih kan neihmi pawl midang hnenih siangzet ih a pe theitu si dingin Pathian thawn rualremnak caan kan hman a tul. Pathian thangthatnak hla ahkhan, "Bawipa hi kan rak mamawh zo a si ahcun, tu ahhin kan mamawh sinsin" timi tongkam a um.

Ziangtin saw paisa lamah rinum ih um dingin le cumi lakah ziangkim ah Pathian rinsan phah tho si in kan um thiam thei ding?

TLANGKAI NIHNIH

Olsam zetih tuah ding caan?

Seventh-day Adventist Khristian pawl hin harsatnak an ton caan ah ziangtin an rak sAWN let? Kan dam suak tentonak ahhin kan thazang a tlaniAM tuk maw? Aii, a taktak ahcun, cumi kahzawng ciah a si. Ziangatile leitlun sancem ding caan le Khrih voihnihnak a ratsal ding

March 14

caan a nai a si ti kan thei, Pathian in Amah a duhdawttu pawl hrangih a timlam sak mi thuthangtha pawl hmuahhmuah hi midang hnen ih sim dingin kan neihsiah hmang kan duh a si. Nikhat ni ahcun hi leitlun ih a um pawl hmuahhmuah hi an kangral thluh leh ding ti khal kan thei.

Siar ding: 2 Piter 3:3-12. Himi tongkam pawl hmangin Piter in ziangsaw sim in duh?

Pathian kamsuak thu ihsin kan thilri pawl hi van ih phur saw dingin Pathian cun motor a rung kuat lo ding timi kan theithiam. Jesuh kut ih hriamhma um mi hmasi ti lo cu sualnak le sualnak rahsuah mi pawl hmuahhmuah cu ni netabik ah urkang an si thluh dingih, kumkhua in an siatral lan ta ding.

Curuangah kan hlawlthil neihmi pawl in ziangsaw kan tuah ding? "Tu ahcun kan unau pawl in an thil neihmi cu tuah punghang loin an ti mal sAWN ding a si. Ram tha deuh, vanram lam ah kan feh zik thlang zo. Cule hi leitlun ahhin um lo sehla, asinan a cang thei tawkin lamzin hruaidiknak dingah lut ter sAWN uh si".—Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, p. 59.

Kum zabi pakhat lai liam zo hnu ih a nganmi tongkam pawl an si. Asinan kaihruaiawknak cu a hmun ringring lai: Tikcu cu a tawi thei tuk, ziangatile kan nunnak hi a tawi tuk ruangah a si. Kum 60, lole kum 80 lole kum 100 (taksa cakvak le hriselnak tha na neih ahcun) cu kum khua thawn an thluawknak ziang a um? Tuizarh zirlai na zir thluh hlan hmanah na nunnak a cem men thei, cule na run theih leh sal dingmi cu Jesuh voihnih rungtumnak ding a si. (wow, cumi cu a zamrang tuk, silo sawm?)

Seventh-day Adventist Khristians kan si vekin kumkhaw nunnak tleu sungah hringnun hmang ding kan

si. Si e, a dik tuk, kanmai hrangah le kan sungkua hrangah taima zetin hna kan tuan ding. Lennak thawn thlawsuah ih kan um asile duham loin le mi tulsam pawl hrangih kan tirhsiang phawt ahcun tu ahhin cumi lennak kan cen cu zianghman a sualnak a um lo. Asinan hitawk ih kan thil khawl cia mi hmuahmuah cu zianghman tlaktlai lo, reilote lawng um mi an si, kan fimkhur lo cun, thlarau lam tiangih siatsuah theinak a nei timi kan theih a thupi zet.

Kum 10 sungah Jesuh a ra ding ti rak thei bangta awla, ziangtin saw na hringnun na thleng danglam ding? lole kum 5 ah teh? Kum 3 ah teh?

**TLAWNGKAI NITHUM
Hmaisa sawn ih ret ding**

March 15

Jesuh ih tahthimnak le zirhernak, Bible thuanthu ziazza le Ellen G. White ih thurawn pawl ahhin thil fiang zet a um mi cu Khrih hnen ih pumhrek lawng apawknak a um lo ti hi a si. Kan pumpi in Bawipai' lamah kan tang dingmaw tang lo ding tilawng hi a si.

Khuimi thupek sawn thupibik tiih daan thiam pawl in Jesuh an sut tikah, Jesuh cun, "Cun Bawipa na Pathian cu na thinlung zate, le na nunnak zate, le na ruahnak zate, le na cahnak zatein na duhdawt pei: hihi thupek pakhatnak a si." (Marka 12:30) tiah a rak let. Jesuh hnenih ziangkim kan pek thluh tikah, bawi dang hrangah zianghman a tang nawn lo. Cumi cu lamzin a si. Hivek hi a si dan ding ciah khal a si.

Siar ding: Mathai 6:24. Himi tongkam ih thudik thawn pehpar aw in ziangvek hmuhtonnak na rak nei dah zo?

Hminsaw aw, Jesuh cun paisa le Pathian rian tlang hi thil harsa zet a si, asilole an pahnih ih na rian tikah na fimkhur a tul tin a sim dah lo. Cu aiah anih cun, khavek thil a cang thei lo thu a sim sawn. Himi ngaituahnak in tihnak le kan thlarau khur ding ko in a tuah ding a si. (Phil. 2:12).

Siar ding: 1 Johan 2:15–17. Himi pathum in kan leitlun ah ziangmi an langter, cule ziang ruangah saw an langsuan termi tihnungnak cu a cang ah kan theihthiam thei lo dingih an um?

Paul in, "Leitlun thil ah si loin, tlunlam thil ah nan thinlung ret uh" (Kol. 3:2) tih a rel mi khal hi mangbangza a si lem lo. Diktak cun cui thil cu rel men ai-hman in tuahsuak hi a olsawn, ziangatile leitlun thilri pawl cu nitin ten kan hmaiah an um ringring. "Leitlun ih mihipnak" cu a cak tuk. Zamrang zetih lungawinak cu a um ringring ih, kan hna sungah a rung awn ih, kan angki khalin in dir ciamco. Khristian-nak ih mi rinum zet pawl khal in ziangmaw cin ahcun, "Leitlun thilri"ngainatnak cu an nei theu si lo sawm? Nikhat ni ah a ziamral thluh leh ding timi thei cingin cui thil cu ngah kan duh ringring, kan duh ko lo sawm? Ziangkhal sehla thuthangtha cu himi hi a si Bawipa hnen ihsin in hruaihloh ding hi kan siang ding a si hrimhrim lo.

Siar ding: 2 Piter 3:10–14. Kan neih siah hmangin kan tuah tuan mi khal telin, Hitawk ih a thurel mi hin ziangtin kan hringnun a run tham thei ding?

**TLAWNGKAI NILI
Zohman ih an lei le zuar theih lo tikah**

March 16

Bible cun Jesuh voihnihnak a runtum hlan ih leitlun ih thil um ding pawl cu fiang zetin a tarlang. Daniel

cun, “Cun miphun a um thok ihsin cui caan tiang a rak um dah kel lomi harsatnak caan a thleng ding”(Daniel 12:1) tiah a ti. Tikcu liamzo mi ih harsatnak vun ngaihtuah ahcun, hitawk ih a rel tum mi cu ziangtluk ih rapthlak si kei maw.

Thuphuan cabu khalah Jesuh rungtum hlanah harsatnak thleng ding mi cu a rel ve.

Siar ding: Thuphuan 13:11-17. Ni neta lamih hremnak le paisa lam thu hi ziangtin saw a mil awk thei ding?

Na lei in na zuar thei lo maw si? Ziangmi tluk in tuisan ah lei le zuarnak hi tikcu kan hman rero? Kan hnatauan cu khatlam ahcun kan tikcu, kan thiamnak le kan thilri tha a leiduhtu pawl hnenah kan zuar rero hi a si. Lei le zuar thei lo pawl cu khawtlang ah hnatauan zianghman nei lo pawl an si. Cuvek tikcu ahcun rinum ringring pawl tlun ah hranhram ih tihrimnak a nasa deuhdeuh ding. Cumi hlei ah, paisa na neih tam asile, hi leitlun ah khawlmi na nei tam ding tinak a si ih, asilobik in hlawnthil neih lam khalah, na neih mal vio khal le rualrem aw dingih ti hrimnak cu a cak sinsin ding a si.

Ziangtin saw kan rak timlam awk cia ding? Pathian ih zangfahnak ruangah hi leitlun thilri a si mi paisa ih sal kan silo timi hmangin Tu ah timlam aw uh si. Cui thil cu tu ahhin kan kai nget lo a si cun, rinum dingih kan duh tikcu caan ah kan rinum thei lo ding a si.

Daan 14:22 le cang 23 natnak kha siar aw. Pathian minung pawl in kumtin ten an rawl thar an ngah mi lole a pungthang ih an tuah mi cu ziangtin saw an ti? Ziangah saw Pathian in hitivek ih tuah dingin a fial?

Pathian cun Moses fehtlang in thenhra ih thenkhat a tuahsaknak sullam pakhat cu, “Cuticun Bawipa na Pathian tih ringring dan na zir thei ding” (Daan 14:23)ti

mi hi a si. Saam 31:19 ih nganmi ah tihnak hi rinnak thawn an milaw timi kan hmu. “Nangmah a lo tihzahtu pawl hrangih na khawlsakmi na thatnak cu a va nasa em; minung fapa pawl hmaiih a lo rinsantu pawl hrangih na tuahsakmi cu!”

Himi a pehaw mi catlang cun Bawipa tih cu amah rinsan hi a si ti a langter. Curuangah duhamnak ihsin in kilhim dingin le kan tulsam mi in pe dingah amah rinsan dingih in forhfialnak ah Pathian cun thenhra thenkhat pek dan pawl cu a dinmi a si timi kan thei thiam. Thenhra thenkhat ih rinum hi ni neta bik ah rinum in an um ringring ding tinak cu a si cuang lem lo, thenhra thenkhat ih rinum lo zet pawl cu anmah ten harsatnak an tuah aw cop rero a si.

TLAWNGKAI NINGA

March 17

Ruatbet ding: Bible ahhin lennak thawn pehpar aw in ralring peknak ziangman a um lo ih, lennak cu thlarau lam ih thilpek karhter tu a si lam khal zianghman a rel cuang lo. A taktak ahcun, cumi kakh zawngih um cu a tihnung um lala: “Paisa ngainat, len duhtuk cu Satan thawn pehtlaih awknak sui cikcin a si”—Ellen G. White, *Steps to Christ*, p. 44.

A taktak ahcun, Khristiannak an hmuhsuah ihsin tuisan ih ram tam zetih kawhhran tampi nuam le lian zetih an um vek khan kawhhran pakhat te hman an rak um dah ve lo. Thusuhnak cu: Ziangtluk a man khung? tihi a si. Cuvekih lennak cun kan thlarau lam ah thilpoi zet a va thleng ter ding ih, cumi cu thiltha khal a si lem cuang lo. Ziangtin cumi cu a cang thei ding? Ziangtik ihsin saw lennak le hlawlthil tam zet cun mah le mah phatsan awknak le mah le mah hlan awknak Khristian mizia tha zetzet pawl cu a rak neih phah thei? Kan ei theih mi aiih

tam zet retnak kuang(zi-khe-thet-ta) ah inn thlen tikah ei ding tam zet a um, motor pahnih lole pakhat, kumtin ten colh la thei ringring, online khalin bazar kai thei ih, inn lamah computer hmangin le phone tha zetzet hmang phah in leitlun le a thilri pawl ngainat lo ding cu a va har aw ve? Kan kawhhran member tam zet cun nun nuam zetin hitivek thil man khung an hmang thei lo ih, a hmang khal an um ko, annih pawl cu anmai thlarau hlohralnak an tuah a si. Tu ahcun himi cu milian zetzet le a lehhnu ih rungum mi lian zetzet pawl vekin “lennak” thuhla relnak a si lo. Asilo bikin an lenlam an thei aw ih, Bible in ralring dingih thurawn a pekmi cu an ngaihsak thei a si. Kan rel mi sawn cu mi zaran thuhla an si, phone tha zet, iMacs, air-conditionar, le SUVs nei pawl cu Mi zaraan maimai an si timi theithiam in, an thil neihmi khan an thlarau lam nun ah tihnungnak a thlen thei timi an theih fiang a tul. Curuangah thenhra thenkhat pek hi thildang si lo khal sehla, lennak tihnung um lak ihsin thlarau lam sii thazet a si thei, a hleice in “mi lian lo” pawl hrang khalah a si thei.

RELKHAWM DING:

- 1. Leitlun thlir daan ah neinung lo khal sehla, paisa le lennak lamah kan thinlung put dan ahhin ziangruangah saw kan ralring a tul emem?**
- 2. Thenhran thenkhat lo thildang ah langngan ih kan tuah thei mi, asinan leitlun thilri ih kan buai tuk lo dingmi pawl ziang an si?**
- 3. “Pathian ih thupek pawl le Jesuh ih rinnak a kilkhwitu” (Thuphuau 14:12, NKJV) lakah na tel ve ruangah rinlopi in thaizing ihsin lei le zuar thei nawn lo ding dinhmun ding pang awla ziangtin saw na um ding? Na zumnak cu ziangvek ciah in saw a um ding?**

ZIRLAI 12

March 18-24

RINUM PAWL HRANG LAKSAWNG

SABBATH TLAILAM

March 18

Tuizarh sung siar ding: Heb. 11:6, Isa. 62:11, Rom. 6:23, Johan 14:1-3, Thup 21, Matt. 25:20-23, Rom. 8:16-18.

Bible cangken: **“A pu cun a hnенah, Na ti tha, nang siahhlawh tha le rinum: thil malte parah na rinum ih , tampi parih uktu dingah ka lo tuah ding: na pu ih lungawinak sungah lut aw, a ti. ”** (Matthai 25:21, NKJV).

Rundamnak hi kan hlawhsuak thei lo nan, Pathian zangfahnak ngah tlak lo vekih a thei awtu, mi rinum zet pawl hrangah Bible cun laksawng beiseinak thuhla a rel, a netnak ahcun kan thil donmi ziangkhal hi, ziangtik lai khalah Pathian zangfahnak ihsin a ra mi an si.

David cun hitin a ngan: “Bawipa ih daan cu a famkim, nunnak a tidanglam: Bawipai’ thu cu rintlak a si, mi lungmawl a fimter. Bawipai’ daan pawl cu an dik, thinlung a aipuangter; Bawipai’ thupek cu a thiangfai, mit a vangter. Bawipa tihzahnak cu a thiangfai, kumkhua in a hmun: Bawipai’ thuthennak pawl cu an dik in an dingfel a si. Sui hnakih duh sawn ding a si, a si, sui thiang tampi hnak khalih duh sawn ding a si: khuaitizu le khuraithlar hnak khalin an thlum sawn. Cuihleiah cupawl ihsin na siahhlawh hi ralrinnak pek in a um: cupawl thlunnak ah lawmman nasa zet a um.” (Saam 19:7-11, NKJV).

Hmun dangdang ah Bible cun kan laksawng thuhla, voihnihnak a rungtum sal hnu ih Khrih fehtlang ih thu in tiam mi pawl, himi sualnak ihsin kan ti danglam awkdan ding hi voikhat hrang le kumkhaw hrangih tuah fel thluh a si ding thu in sim.

Ziengsaw kan tiam ih, kan thutiam mi kan ngah theinak dingah ziang rinngamnak saw kan nei?

THAWHSAL NI

March 19

Rinum pawl hrang laksawng

Siar ding: Hebru 11:6. **Himi cang hi kan hrangah ziang a si? Himi a relmi hi ziangtin kan sawn let ding? zoh aw Thup. 22:12, Isa. 40:10, and Isa. 62:11. Himi cang pawl hin ziangsi in zirh?**

Amah ih rinum tu a fale pawl hnenih a pekmi Pathian hnen ihsin a ra mi laksawng cu a danglam zet, thlarau lam thildang vek thotho in, kan theihthiam ban lo tiang a si ding: “Midng pawl ih an comi laksawng cu minung tongkam ih relthiam theih rual a si lo. A ngaatu lawngin an theifiang fing. Pathian paradise ih sunlawinak cu minung thluak ih theihthiam ding rual a si lo”—Ellen G. White, *The Great Controversy*, p. 674.

Tlangpar thuthangtha simnak ahkhan Jesuh cun tongkam mawi zet a hmang, “Keimai’ ruangah mi in an lo hmuhsuam, an lo hrem ih, thilhalo tintian an lo puh tikah hualvantha nan si. Lungawi uhla, nasa zetin aipuang uh: ziangahtile vancung ah nan lawmman cu a nasa a si: ziangahtile nan hlanih profet pawl khal cutivekin an rak hrem zo a si.” (Matt. 5:11, 12, NKJV). Hebru 11 ih mipi pawlih zumnak a ngan thluh hnu ah, cumi bung theh ciah ah cangan tu cun Jesuh in thinglamta ih thih a duhnak san simfiangnak in a thok.

“Cuiruangah kannih khal theihpitu suumzing, cutlukih maksak in in kulh pit thluh ruangah, thil rit hmuahmuah le olte ih in ciimpittu sual cu hlip thla in, kan hmaiil retmi tlan zuamawknak ah tuartheinak thawn tlan uhsit, Kan rinnak hram a thoktu le a famkimtertu Jesuh cu zoh uhsit; anih cun a hmaiil ret mi lungawinak ruangah ningzahnak cu zianghman ah siar loin thinglamta ah a tuar ih, Pathian laltohkham vorhlamah a to.”(Hebru 12:1-2)

Ziangkhal sehla mi rinum pawl laksawng peknak cu tuahtuannak ihsin rundamnak thawn an bangaw cuang lo. Zosaw kan lakah asilole Bible sungih hringnun a hmangtu pawl lak khalah siseh, hnatauan that ruangih Pathian hmaiil thiamco um dah? Zo hman an um lo, a dik tuk. Cumi hmuahmuah cu thinglamta ih bitum bik mi cu a si. Kan hnatauannak hmangih rundam kan si ahcun, Jesuh kha thinglamta ih thih a tul lo ding. Zangfahnak ruangah a si tengteng a tul. “Zangfahnak ruangah a si ahcun, tuannak ruangah a si nawn lo ding: culocun zangfahnak cu zangfahnak a si nawn lo ding a si. Asinain tuannak ruangah a si ahcun, zangfahnak a si nawn lo ding: culocun tuannak cu tuannak a si nawn lo ding a si” (Rom. 11:6, NKJV). Laksawng pawl cu Pathian in kan hrangah le ka hnen ih a ruat cia mi an si.

Ziangtin saw zangfahnak ruangih rundam le hnatauan zirih laksawng ih danglamnak cu kan theihthiam thei ding? Na thulehnak cu Sabbath ni ah zirlai zirnak ah rak keng tel aw.

TLAWNGKAI NIKHAT

Kumkhaw nunnak

Minung kan si vekin(kan duh khalah duh lo khalah) kumkhua timi khin in hngak a si. Bible ih in simdan vek

March 20

a si ahcun, himi kumkhua hi thil langmi pahnih ihsin a ra mi an si. Pakhat sangsang cu kan bulpak ta ding cu a si: Kumkhaw nunnak asilole kumkhaw thihnak! Cumi vial cu a si. A karlak ih um a theih lo, khatlam ah malte, a dang khatlam ah malte tivek ih um khal a theih lo. Pakhat(nunnak) asilole a dang pakhat(thihnak) a si hrimhrim a tul. Himi thudik cu buainak hmuahmuah khai khawmtu cu a si.

Siar ding: Rome 6:23 le Johan 3:16. Kan hnenah ziang hril ding saw in pek?

Thil pahnih ngaihtuah, lole hril ding cu thil harsa zet a si theu, a dik ti?

Himi na siar ahcun nang cun kumkhaw nunnak na hril asilole cui thuhla na ngaihtuah rero tinak a si. Pathian cun a thutiam mi a hlawhtling theinak dingah tuah thei dingih a rel mi pawl cu felfai zetih tuah theu tu a si. Amah zum ih, Jesuh ah thum aw in, zumnak thawn a Kamsuak thu kan thlun dinghi kanmai lam ihsin kan tuah dingmi a si.

Siar ding: Johan 14:1-3. Cang 1-nak ih kan hnenih Bawipai' thuron cu ziangsaw a si? Cang 2-3-nak ih kan hnenih A thutiamteh ziangsaw a si?

Leitlun ih a rongbawlnak neta lam ahkhan Jesuh cun beiseinak tongkam duhum zet le a dungthluntu pawl thazang peknak a nei. Himi a tongkam pawl cun an riahsiat caan le fiahih an um caan ah an thlarau nun a cakter a si. Cuvek thotho in kan hrang khalah a si. Jesuh cu van ihsin a rungtum ih, vanram ah a kirsal, cule ka hnen ah thu in tiem, "Ka ra sal ding ih, kan hnenah kan lo hruai ding, cuticun ka hnenah nan um thei ding a si" tiah a ti.

Thildang ropi zet um lai mi cu Jesuh voikhat a rungtum ih thinglamtaih ih a thihnak kha kan hrangah

voihnihnak a rungtum ding timi hmuhsaknak a si. Voihnih rungtumnak hi um lo ding bangta sehla, voikhatnak kha a thatnak ziangsaw um cuang ding? Thinglamtaih ah kan hrangah Jesuh a thi timi kan fiang tlukin anih cun hitin thutiam in rak pe, "Ka rasal ding ih, ka hnenah ka lo hruai ding; cuticun ka umnak ah nannih khal nan um ve theinak dingah" (Johan 14:3, NKJV).

Khrih a rungtum voikhatnak cu voihnihnak a ra kirsal ding timi theiinternak a si. Voihnihnak a rungtum ding leh timi thutiam kan rinsan zet theinak dingah voikhatnak a rungtum ahkhan ziangthil zo a thleng?

**TLAWNGKAI NIHNIH
Jerusalem thar**

March 21

Bible in Jerusalem thar tiih simfiang mi cu zumnak thawngin Abraham ih a rak hmuh mi kha si. "Ziangahtile lungphum nei khawpi cu a hawl, a saktu le a tuahtu cu Pathian a si."(Heb 11:10). Jerusalem thar cu Pathian ih kutsuak, Amah a duhdawttu le a thupek a thluntu pawl hrangih sakmi a si. Jerusalem thar cu kum 1000 uknak a um laihih mi rinum zet, Pathian fale pawl ih umnak ding vanram inn pi a si ding. Cumi thluh hnu ah kumkhaw hrang ding ah leithar ah a um ding. Hmundang dang ih cer le bungrua buaipi paikh lo pawl hrang ahcun thuthangtha a si. Pathian cun ziangkim a ngaihtuah ding. Johan cun khawpi a hmuh thu a rel. "Cun khawpi thienghlim Jerusalem thar cu a pasal hrangih ceimawiaw mo vekih timtuah aw cia in Pathian hnen van ihsin a rung tum lai keimah Johan in ka hmu." (Thuphuan. 21:2, NKJV).

Siar ding: Thuphuan 21. Kan thutiam ve mi ziangthil dang saw um?

Kan thinlung ih kan theihthiam theilo mi thil tampi an um hrih lai, sualnak ruangih a tuahsiat thluh mi, sualnak leitlun ih theih ding thil a um. Asinan kan theihthiam mi cu beiseinak NASA zet kan neihmi hi a si.

A hmaisa in, Jesuh kha tisa ih a rat tum ahkhan sualnak ih khat leitlun ah kan lak ih a ceng vekin, leitlun tharah kan lakah a ceng ve ding a si. Bulpak le nai zet ih Jesuh a rak hmu theu tu pawl hrangah ziangtluk in saw a man hlat ding! Cutivek caan tha cu kan nei ve thei ding a si, tu ih kan hmuhmi sualnak pawl cu hmuh theih loin an hlo thluhsal lai ding.

Mithli tlaknak, riahsiatnak, tahnak le natnak lawng a theithiamtu kanmai hrangih a ropi zetmi Bible ih thutiam: “Cun Pathian in an mit ih mithli hmuahhmuah cu a hnul-faisak ding; cuticun thiinhak a um nawn lo ding, riahsiatnak siseh, tahnak siseh, natnak siseh, a um nawn lo ding: ziangahtile thil hmaisa pawl cu an hlo thluh zo a si”(Thuphuan 21:4) timi cu ziangtin kan theithiam thei ding? An zaten “thil hmaisa pawl” an hloral thluh ding, hitawk ih a rak um dah lomi sawn cu a um thok ding a si.

Cule, Pathian Bawi tokham ihsin a luangmi a thianghlim zet nunnak tiva a um, a khatlam ah nunnak thing a um. Cutawk ah Pathian Bawi tokham cu a um ding, cule “Pathian hmel an hmu ding”(Thuphuan 22:4). Cule, tlencia fa pawl cu Pathian thawn nai zetah an um ding, cumi cu tu ih kan neih lo mi a si.

Siar ding: Thuphuan 21:8 cun voihnih thiinhak a tongtu ding pawl thuhla a ngan. Jesuh ih a rak ngaidam thei lo mi cu cipciar zetin ziangvek sualnak tu sawn saw a si? Cu asile ziangah saw, hivek sualnak a tuahtu midang pawlin rundamnak an ngah laiah annih cu ngah ve lo ih an umnak san? Himi phuat(Group) 2 ih danglamnak thupi zet cu ziangsaw a si?

**TLAWNGKAI NITHUM
Paisa khawlnak ih thumawknak**

March 22

Jesuh ih rongbawlnak a netnak lam ahkhan, A dungthluntu pawl cu fianfial in a hnenah an ra ih thu an sut, “Cui thil pawl cu ziangtik ahsaw a ra thlen ding? Na ratsalnak le leitlun cemnetnak hmuhsaknak cu ziangsaw a si” (Matt. 24:3)tiah an ti. Cule Jesuh cun mihi thusuhnak sawnlet dingin Bung pahnih a rel. Mathai 24 ahcun kan kiangkap ih hmuhsaknak pawl, raldoawknak, vansiatiak tivek pawl tla an si. Cule Mathai 25 ahcun Jesuh a ratsal hlan ih kawhhran dinhmun ding a sim. Himi dinhmun thuhla pawl cu tahthimnak thuanthu pathum pawl hmangin a rel, cumi lakih pakhat cu Talent tahthimnak a si. Cumi cun Pathian in a minung pawl hnenih a pekmi laksawng ziangtivek in an hmang timi thuhla a si.

Siar ding: Mathai 25:14-19. Hmunhla zetih khualtlawng ih fehtu kha zosaw a si? A thilri pawl kha rinsannak thawn zoi hnen ah a pek? “Paisa khawlnak” timi ih sullam cu ziangsaw a si?(Zohaw: Matt. 25:19, NKJV)?

A can ahcun talent cu thilpek pangai zet, hlasak thiamnak, thusim thiamnak tivek men ahkhin kan ruat theu. Asinan Luke 19:12-14 ih paisa laksak sal thuanthu ahkhan, paisa le a kilkhawi dan ding cu fiangzet in hmuh a theih. Ellen G. White cun hitin a rak sim, “Talent tahthimnak cu famkim zetih theih a si lo timi hmuh ter in ka um. Himi zirlai thupi zet dungtluntu pawl hnenih pekmi cu ni neta ih damlai Khristian pawl ih hlawknak a si. Himi talent cun thuphuang theinak menmen hi a kawh hmuh lo ih, Pathian ih kamsuak thu ihsin zir ding a pe sawn a si. Tahthimnak cun Pathian in rinsannak thawn a

minung pawl hnenih thilri a peknak thuhla a simduhnak a si.”—*Testimonies for the Church, vol. 1, p. 197.*

Siar ding: Mathai 25:20-23. **Pathian in amai hnatuannak ah bomnak pe ih paisa lam ih rinum zet pawl hnenah ziangsaw a rel? “Na bawipai’ lungawinak ah lut aw” (Matt. 25:23, NKJV) a timi sullam cu ziangsaw a si?**

Kan neihmi ai ih tamdeuh talent neitu cu Pathian ah a tuanvo a nasa sawn ding tin kan rak ruat ko ding. Ziangkhal sehla, himi thuanthu ahhin, talent pakhat lawng neitu, paisa nei malbik tu cun a rinum lonak a langter ih, lalram cu a hloh ta riai a si. Midang pawl ih tuanvo va ngaihtuah ciamco hnak cun, Pathian in rinsannak thawn thilri kawl dingih in pek mi le ziangtin a sunlawinak hrangah kan hmang timi khi kan thlir sawn dingmi cu a si.

Na hnen ah Pathian in “Paisa khawl ding” a lo pek tikah ziangtin na tuah ding?

**TLAWNGKAI NILI
Lawman thlirin**

March 23

Paul a pianthar hnu ah, Khrih ah ziangkim a tuhlut aw thluh. A fimzirnak le a thluakthatnak ruangah leitlun hmuhdan ahcun mi hlawhtling zet a si thei ding. Moses vekin Paul cun Khrih ruangah le mi rinum zet Pathian fale pawl thawn harsa tuar ding cu a hril sawn. 2 Korin 11:24-33 ih kan hmuh vekin anih cun vuak, lungih den, sorfung ih vuak, rilrawng, khawdai tivek pawl a tuar. Ziangtin saw a tuar suak thei thluh?

Siar ding: Rome 8:16-18. A rinumnak in Pathian fa a si lam ziangtin theih a theih?

Paul in rinum pawl ih laksawng manmual cu Khrih hrangih a tuarnak ruangah a si timi a langter. Thawnginn sung ihsin hitin a ngan: “U le nau tla, ka kai ngah zo tiah ka ruataw lo: asinain hi thil pakhat hi ka tuah, dunglam ih thil pawl cu hngilh in, hmailam ih thil pawl cu ka dawi, Khrih Jesuh ah Pathian ih tlunlam kawhnak lawmman ngah dingin hmuitinmi lam cu pan in ka nor a si”(Filipi 3:13, 14, NKJV).

Siar ding: 1 Timote 6:6-12, Kan rak thlir rero zo mi cu nasa zetin a ra kirsal. A hleice in Khristian kan sivekin himi bung cang ih thucah thupi zet cu ziangaw a si?

Bible ihsin kan zoh tikah, lennak cu na tulsam mi na neih khi a si. Himi cu thilri khawngkhawm mi a si lo. Lennak cu Filipi 4:19-nak ih Pathian thutiam va co duhnak khal khi a si thotho: “Asinain ka Pathian cu sunlawinak ih a len bangin, Khrih Jesuh zarah, nan tlakssam mi zatein a lo somdawl ding a si”.A netnak ahcun, lennak cu Bawipa hnen ihsin na neihmi ah lungawi tawk in na neihmi pawl hmuahhmuah ah amah na rinsannak khi a si.

Pathian cun a fale pawl hnenah leitlun thilri pawl hmuahhmuah thawn lianzet ih um dingin thu a tiam lo. A taktak ahcun, Pathian duhdan vekih a nungtu pawl cu hremnak an tuar ding tin a sim sawn a si. Kan hrangih a thilpek cu leitlun lennak hnakin a tha sawn. Anih cun, “Na tulsam mi pawl ka lo pe ding, cule na fehnak kipah ka lo umpi ding” tiah a ti. Cule a netnak ahcun Amah ih rinum pawl hnenah neihnungnak taktak le tuanvo le kumkhaw nunnak a pe ding a si. Ziangtluk ih laksawng tha saw a si ding.

A nunak a cem zik zawng tiangah Paul cun hitin a rel thei lai, “Ziangahtile kei cu tu ah hlan dingah ka tiarcia

zo ih, ka fehsuak caan a nai zo a si. Raldonak tha ka do zo, ka tlan zuamnak ka theh zo ih, rinnak ka kilkhawi ngah zo: Tuisi thokin ka hrangah ding-felnak lallukhum cu ret a si zo, cucu thuthentu dik Bawipa in ka hnen lawngah si loin, a rung langnak a beiseitu hmuahmuah hnen khal ah cui ni ahcun in pe ding a si"(2 Timote 4:6-8). Pathian zangfahnak zarah kannih khal hitivek in kan rel thei ve ding, nunnak tiakamnak khal kan nei ve ding a si.

TLAWNGKAI NINGA

March 24

Ruatbet ding: Hitawk ah leitlun ah Pathian hnatauan in paisa lam ih mi rinum zetzet kawhhran sungkua pawl ih tongkam pawl an um.

Leitlun pumhuap Seventh-day Adventist kawhhran pawl ih kilkhawi awkdan ding sunmang

A can ahcun hi mi hmailam ah : Pastor pawl le tuulsung kawhhran hruaitu pawl cun an kawhhran kimvel ih kilkhawi awknak ahcun an hlawhtling zet ding. An zir, an timlam, an bawm awton, Kawhhran sungkua hnenah Bible ih paisa lam kilkhawi awk dan ding pawl khal an zirh.

Mipi pawl cun an hringnun ah Bible ih a zirh mi kaihruai awkdan cu an thlun. Tirhsiannak lam ah an thangso ih, rinlopi ih thil a hung um thei mi hrangah paisa an khawl, leiba sal ihsin khal an tal suak.

An hringnun cu supawk theinak, mah le mah ukawk theinak le, lungngai zet hringnung a pholang. Paisa cu zuam awknak pathian vekin hlohter zo a si, Sersiamtu Pathian thawn an pehtlai awknak cu a hnget khol deuhdeuh.

Sabbath zingah mipi pawl cu khawmnak nei dingin an ra. An umtu khawsak dan pawl cu daihnak in an khat

ih, paisa lamah zianghman khawruah harnak khal an nei lo ih, lungkimnak le lungawinak hlirih khat in an to men.

Paisa thuhla ah nupa karlak ih buainak cu nasa zetin a hloral. Pathian cibai buknak ahcun sullam nei deuh le Pathian umpinak le an lakih um dingin beiseinak an nei.

Kawhhran ih rongbawltu pawl khal an nuam zet, lenglam ih thuthangtha simnak khal ah an cakzet fawn. A mamawh tu pawl hrangah Khrih ih duhdawtnak cu lamzin dangdang in le kau sinsin in an phuang.

An paisa khawl mi pawl cu kawhhran rawngbawlnak ih thiltuah duhmi pawl ah a um ringring ih, a tha thei bikin an kilkhawi.

Kan hrangih thusuhnak hmuahmuah cu, "Pathian in rinsannak thawn kan hnenih a thilri a retmi pawl hi ziangtivek ih tuah dingih kawhmi saw kan si"?

RELKHAWM DING:

- 1. Thuzirnak khaan ah, Bible ih in zirhmi pahnih: Zumnak ih rundam le hnataannak ih laksawng timi cu ziangtin fiangzet in kan theithei ding timi thusuhnak relpi aw. Himi pahnih hi ziangtin an rualrem aw tin kan ruat?**
- 2. Tu ih kan neihmi cu paisa lamih dinhmun tha sawn ih kan din theinak ding ah a si lo timi hi ziangruangah saw kan zir? Cumi ruangah ziangah himi khawruah dan pawl cu an kah aw thei lo le?**
- 3. Kumkhaw cun in rak hngak timi ah thusuh ding zianghman a um lo. Tu ahcun ziangmi duhhrlnak saw kan tuah, "fate" khal sehla, cumi kumkhaw nunnak cu khuitawk ah kan hmang ding timi in rak bawm thei kem?**

MORNING WATCH
JANUARY 2023

1. Thawhsal ni Johan 21:15
2. Tlawngkai nikhat Isaiah 6:5
3. Tlawngkai nihnih Daniel 1:8
4. Tlawngkai nthum Isaiah 66:2
5. Tlawngkai nili Jeremiah 2:6
6. Tlawngkai ninga Jeremiah 18:6
7. **Sabbath** Thufim 29:18

8. Thawhsal ni Efisa 3:20
9. Tlawngkai nikhat Mark 1:35
10. Tlawngkai nihnih Isaiah 55:11
11. Tlawngkai nthum Thufim 11:18b
12. Tlawngkai nili Johan 17:21
13. Tlawngkai ninga Hebru 4:12
14. **Sabbath** Hebru 12:6

15. Thawhsalni Saam 110:3
16. Tlawngkai nikhat Semtirnak 12:2
17. Tlawngkai nihnih Mathai 5:24
18. Tlawngkai nthum 2 Korin 5:17
19. Tlawngkai nili Kolosia 1:27
20. Tlawngkai ninga 1 Peter 2:9
21. **Sabbath** Johan 17:17-18

22. Thawhsalni Johan 17:26
23. Tlawngkai nikhat Johan 8:32
24. Tlawngkai nihnih Johan 1:38b-39
25. Tlawngkai nthum Johan 6:65
26. Tlawngkai nili Hebru 5:7
27. Tlawngkai ninga Hebru 5:8-9
28. **Sabbath** Ezekiel 22:30

29. Thawhsalni Exodus 19:11
30. Tlawngkai nikhat Acts 26:19
31. Tlawngkai nihnih John 21:20-21

145

146

MORNING WATCH
FEBRUARY 2023

1. Tlawngkai nthum Saam 1:1-3
2. Tlawngkai nili Thusimtu 3:1
3. Tlawngkai ninga 2 Timote 1:7
4. **Sabbath** Luke 24:32

5. Thawhsalni Mark 1:36
6. Tlawngkai nikhat Hebru 12:1b
7. Tlawngkai nihnih Rome 14:23
8. Tlawngkai nthum Filipi 4:6
9. Tlawngkai nili Tirhthlah 26:16
10. Tlawngkai ninga 2 Korin 1:20
11. **Sabbath** Johan 14:21a

12. Thawhsalni 1 Johan 3:4
13. Tlawngkai nikhat 1 Korin 13:7
14. Tlawngkai nihnih Hosea 3:1a
15. Tlawngkai nthum 1 Thessanika 4:9
16. Thlawngkai nili Mathai 6:12
17. Tlawngkai ninga Mathai 16:24
18. **Sabbath** Mathai 16:24

19. Thawhsalni Mathai 16:24
20. Tlawngkai nikhat Mathai 5:13
21. Tlawngkai nihnih Mathai 5:16
22. Tlawngkai nthum Mathai 17:16-17
23. Tlawngkai nili Galiti 2:20
24. Tlawngkai ninga Mathai 17:5b
25. **Sabbath** Mark 9:38

26. Thawhsalni Saam 23:1-2
27. Tlawngkai nikhat Saam 23:4
28. Tlawngkai nihnih Saam 23:3

MORNING WATCH

147

148

MARCH 2023

1.	Tlawngkai nithum	Mathai	13:16
2.	Tlawngkai nili	Isaiah	61:1a-2b
3.	Tlawngkai ninga	Hebru	11:6
4.	Sabbath	Filipi	4:8b
5.	Thawhsalni	Johan	17:3
6.	Tlawngkai nikhat	Suahhlannak	3:4
7.	Tlawngkai nihnih	1 Korin	12:7
8.	Tlawngkai nithum	Filipi	4:19
9.	Tlawngkai nili	Hebru	10:19-20
10.	Tlawngkai ninga	Daanpeksalnak	8:2
11.	Sabbath	Jeremiah	33:3
12.	Thawhsalni	Isaiah	55:9
13.	Tlawngkai nikhat	Mark	1:20
14.	Tlawngkai nihnih	Luke	5:4
15.	Tlawngkai nithum	Suahhlannak	4:24
16.	Tlawngkai nili	Habakkuk	2:1
17.	Tlawngkai ninga	Mathai	6:14-15
18.	Sabbath	Saam	50:15
19.	Thawhsalni	2 Korin	9:8
20.	Tlawngkai nikhat	Mathai	8:26
21.	Tlawngkai nihnih	Mark	14:13
22.	Tlawngkai nithum	Mark	14:18
23.	Tlawngkai nili	Mark	14:33b-34
24.	Tlawngkai ninga	Mark	14:35
25.	Sabbath	Mark	14:38
26.	Thawhsalni	Mark	14:27
27.	Tlawngkai nikhat	Mark	14:41a
28.	Tlawngkai nihnih	Mark	14:49b-50
29.	Tlawngkai nithum	Luke	22:31-32a
30.	Tlawngkai nili	Mark	14:26
31.	Tlawngkai ninga	Mark	14:28